Finler Karelide taarruza hazırlanan Sovyet kuvvetlerini dağıttılar

AKŞAM

Doktorlarınızın Tavsiyesinden ayrılmayınız.
Her yemeklerinizde mutlaka Yayla Makarnası bulundurunuz.

Sene 22 — No. 7681 — Fiati her yerde 5 kuruş | PAZARTESİ 11 Mart 1940 | Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

İLK TAARRUZ

Von Ribbentrop Romaya vasıl oldu görüşmelere başladı

Giornde d'Italia diyor ki :

"Vaziyettedeğişiklik olmadığından italyanın politikası değiştirmesi için sebep yoktur„

Roma 10 — Almanya Hariciye Nazırı von Ribbentrop bu sabah saat onda Romaya vasıl olmuş, istasyonda İtalya Hariciye Nazırı kont Ciano, Roma valisi, Alman ve Macar sefirleri tarafından karşılanmıştır. Kont Ciano ile B. Ribbentrop samimî surette el sıkmışlardır. Alman Hariciye Nazırı ihtiram kıtasının önünden geçtikten sonra kont Ciano ile birlikte bir otomobile binmiş ve ikametine tahsis edilen Villâ Madamaya gitmiştir. İstasyon önünde toplanan halk kendisini tezahüratla selâmlamıştır.

B. Ribbentrop saat on birde B. Mussolini tarafından kabul edilmiştir. Akabinde kont Ciano ve Alman sefiri de bulunmuşlardır. Görüşme bir saat yirmi dakika sürmüştür. B. Ribbentrop öğle yemeğini kont Ciano ile birlikte yemiştir. Alman Hariciye Nazırı yarın Papa tarafından kabul edilecek ve yarın akşam Berline hareket edecektir.

Resmî tebliğ

Roma 10 (A.A.) — Ribbentropla Mussolini arasında yapılan ilk mülâkattan sonra aşağıdaki resmî tebliğ neşredilmiştir:

Duçe, Kont Ciano ile Almanyanın Roma büyük elçisi hazır olduğu halde, Alman Hariciye Nazırı Von Ribbentropu kabul ederek bir saat 15

(Devamı 10 uncu sahifede)

Almanya, İtalya harbe sürükleye bilir mi?

Bütün Avrupa matbuatının dikkati Fin - Sovyet sulh müzakereleri Almanya - İtalya konuşmaları üzerinde toplanıyor. Bilhassa ingiliz ve fransız gazeteleri bu iki hadiseyi — haklı olarak — derin alâka ile takib ediyorlar. Zira bunlardan çıkacak neticeler yarınki harp vaziyeti üzerinde büyük tesirler yapacak mahiyettedir.

Sovyetlerin Finlandiya ile sulhe varmaları, Almanyaya daha fazla yardım etmelerine imkân bırakacaktır. Kızıl ordunun ağır tankları ve tayyarelerile hergün sarfettiği benzin miktarı düşünülürse, motörleşmiş alman ordusunun can damarı olan bu maddeye ihtiyacı bakımından bile Fin - Sovyet sulhunun Almanya için şu esnada ne derece kıymetli olduğu anlaşılır. Bunun içindir ki Finlandiyanın sulhe mecbur kalması, Sovyetlerin daha fazla yardımlarına imkân bırakması itibarile Almanyayı sevindiren siyasî bir kazanç teşkil edecektir.

Almanya, bir taraftan bu sulhu temine uğraşırken, diğer taraftan İtalya nezdinde teşebbüslere giriştı. Romaya giden alman hariciye nazırı acaba İtalyaya ne gibi teklifler götürdü, İtalyadan hangi hizmetleri istiyor?

Bu hususta muhtelif yerlerden gelen haberler başka başkadır. Berlin, bu ziyareti — her zamanki gibi — fazla ehemmiyetli göstererek istismara çalışıyor, mihver politikasının canlılığına, iki memleket arasındaki menfaat birliğinin sürekliliğine delil sayıyor. Roma gazeteleri, daha çekingen, daha mutedil davranıyorlar, ve bu ziyareti, evvelce İtalya hariciye nazırının Berline gitmesinin karşılığı olan nezaket eseri diye gösteriyorlar. Londra ve Paristen gelen tefsirler ise İtalyanın Sovyetlerle uzlaşmasına mukabil Baltık sahasının Sovyetlere ve Balkanların da İtalyaya peşkeş çekildiğine ihtimal veriyor.

Şu esnada von Ribbentropun Romayı ziyareti, sadece bir merasim programı mahiyetinden daha şümullü olduğu aşikârdır. Fakat, bu seyahat, Roma - Berlin mihveri politikasının hiç aksamadan yürüdüğünü ispat eder, demek de fazla mübalâga olur. Almanya ile İtalya arasındaki münasebetlerin, Polonya harbi ve Almanya - Sovyet iş birliğinden sonra, iki tarafın tam arzu ettiği şekilde inkişaf etmediği, bilâkis arada zoraki bir dostluk havasının bin marifetle devamına çalışıldığı herkesçe malûmdur. Aradaki bu anlaşmazlıkları ortadan kaldırmaya uğraşmak içindir ki zaman zaman, iki devletin hariciye nazırları seyahat zahmetlerine katlanıyorlar. Bu Roma görüşmeleri de, harbin katî safhaya gireceği sırada,

Necmeddin Sadak

(Devamı 10 uncu sahifede)

ıldız sarayı ve bahçeleri

elediye burasını tanzim için bir proje hazırladı

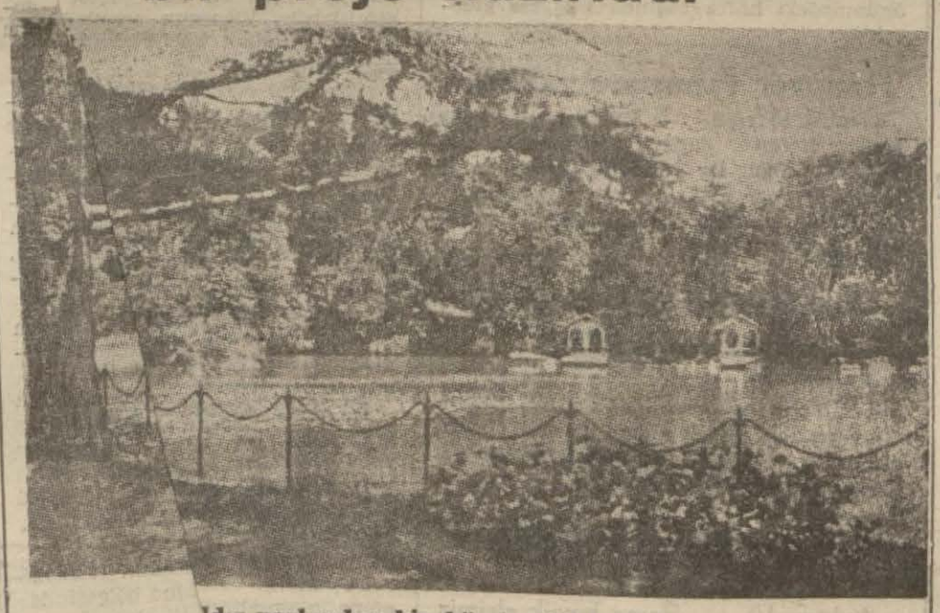

ldız parkından bir köşe ve bir havuz

Yıldız sara müştemilâtının ve geniş parkı ir para mukabilinde maliyed diyeye devredileceğini yazmı ber aldığımıza göre Harb ak tarafından işgal edilen binal r kısım arazi müstesna olmak pütün binalar ve bahçeler e bırakılmaktadır. Belediye nüdürlüğü bu saha için bir pr lamıştır.

Çadır köşkü bir esi tarafından muhafaza len pek harab olmamıştır. İ şkünde de, burasının muhafı memur bir polisle ailesi otur n bu bina da harab değild mafih ikisi de tamire muhtaç ülhamidin son zamanlarda ı yeni köşk muhafazasız kal harab bir haldedir.

Beynelmilel kongre ve nsıların içtimalarına tahsis e rasim dairesi ile Şale köşkü akmaktadır, tamiri âzımdır köşkü önündeki havuz ve park da tamire muhtaçtır.

Belediye bahçenin bir ısmını bir meyva fidanlığı tesis edec tün binaları tamir etti cektir. zamanda koru ve park tanzim lecektir. Sarayın niçin iraları sonra tesbit edilecektir.

Dikkatler:

Hürmete lâyık bir Türk âlimi

Maarif Vekili Hasan - Âli Yücel, hangi beynelmilel eserlerin türkçeye nasıl tercüme ettirilmesi lâzım geldiğini bir heyete tetkik ettirmişti. Bunun da başına tanınmış mütetebbi doktor Adnanı getirerek kadirşinaslık göstermişti.

Cumhuriyet gazetesinin dünkü nüshasında Server Bedi arkadaşımız, hürmet hislerinin nimetinden mahrum bir karîine doktorun meziyetlerini anlatıyor. Fakat ancak kısmen...

Doktor Adnan, teşkilâtçılık ve ilim kabiliyetlerini Türkiyede gösterdikten sonra, on dört sene müddetle Parisin yüksek bir mektebinde hocalık etmiş, gece gündüz kütüphanelerde ve entelektüel muhitte bilgisini genişletmiş, şahsında milletimizin fazlını âleme tanıtmış, aramızda gördüğü hürmeti ecnebilerden de lâyıkiyle bulmuş bir âlimdir.

«La Science chez les Turcs Ottomans» ismiyle Pariste basılan fransızca eseri onun ilim ve edebiyat hakkındaki ihatasına — gerçi minyatür halinde, fakat — kâfi bir fikir verir.

Zatın görünür rütbei ilmi eserinde...

Sovyetler bu akşama kadar bir netice elde edilmesini istiyorlar

Romadan gelen haberlere göre Finler sulh şartlarını kabule şayan görmüyorlar

Almanya Isveç vasıtasile Finlândiya üzerinde tazyik yapıyor

Londra 10 — Finlândiya Başvekili Ryti ve evvelce Sovyetlerle müzakerede bulunmuş olan Paassikivi, yanlarında müşavirler ve kâtipler bulunduğu halde Moskovaya gitmişlerdir. Bir anlaşma için Sovyet hükûmet adamlarile görüşeceklerdir. Sovyetlerin yarın akşama kadar bir netice elde etmek istedikleri bildirilmektedir. Alınan haberlere göre Sovyetlerin şartları Finlândiyaya zahirî istiklâl bırakmaktadır.

Amsterdam 10 (A. A.) — Berlinde bulunan ecnebî müşahidlerinin bildirdiğine göre Alman hükûmet merkezinde Finlândiya istiklâlini Almanya ile Skandinav memleketlerinin garanti etmeleri mevzuu bahs olmaktadır. İyi haber alan mahfellerde hasıl olan kanaate göre Fin murahhaslarının şimdi Moskovada bulundukları muhakkak gibidir. Bütün İskandinav memleketlerinde Sovyetler tarafından Finlândiyadan talep edilen fedakârlığın evvelce zannedildiği kadar ağır olmadığı söylenmektedir.

İskandinav matbuatı, Almanyanın Sovyetlerin yanında bir müdahalesinin önüne geçmek üzere Finlândiyanın bir kaç mevkii feda etmesi lâzım geldiğini ihsas eylemektedir.

Sovyet - Fin müzakerelerinin resmî tebliği

Helsinki 10 (A. A.) — Sovyet - Fin müzakereleri hakkında bu akşam neşredilen bir resmî tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

İki hükûmet bir müddettenberi temasa girmişlerdi. Bu temas İsveç hükûmeti vasıtasile teessüs etmiştir.

Bu temasın gayesi, muhtemel barış imkânlarını tedkik etmek olmuş ve iki taraf doğrudan doğruya görüşmelerdeki faydayı teslim etmişlerdir.

Sovyet hükûmeti, Fin hükûmetinin mümessillerini görüşmelere başlamak üzere Moskovaya davet ettiğinden B. Ryti ile ilk müzakereleri idare etmiş olan B. Paassikivi, general Walden ve mebus Vejonmann'dan mürekkep bir heyet 6 martta Moskovaya gitmiştir. Bu heyet Sovyet hükûmeti mümessillerile iki üç görüşme yapmış, Fin mümessilleri Sovyet barış şartlarını öğrenmiştir.

Şimdiye kadar hiç bir karar verilmemiştir.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Erzincana bir müddet gidilmiyecek

Trenle yolcu naklinin menedilmesi Vekiller Heyetince kabul edildi

Ankara 10 (Telefonla) — Ulus gazetesinde çıkan bir habere göre İcra Vekiller Heyeti Erzincandaki enkaz ile ölenlerin kaldırılmasını, asayiş ve umumî sıhhatin korunmasını temin için ikinci bir karara kadar Erzincana gidilmesinin ve demiryolu vasıtasile yolcu naklinin menedilmesini kabul etmiştir.

Hitler dün Berlinde bir nutuk söyledi

Bütün Almanları zafer için yemin etmeğe davet etti

(Yazısı 4üncü sahifemizde)

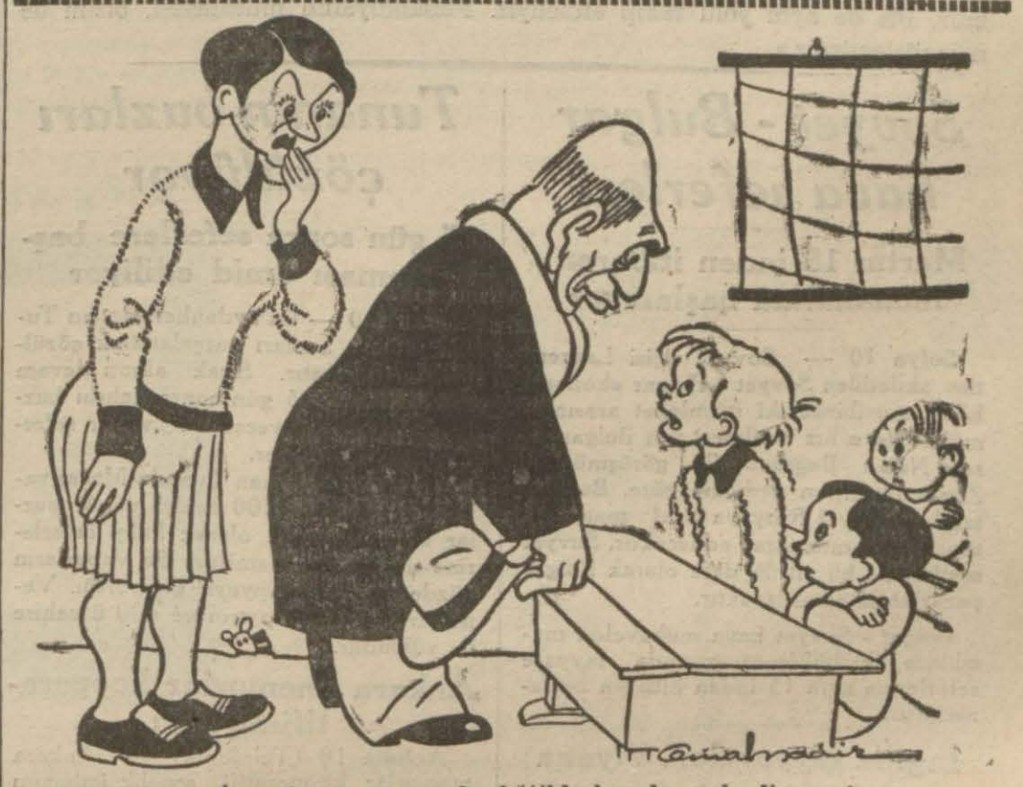

Müfettiş — İnsanların en son keşfettikleri şeyler nelerdir, say!...
Talebe — Gizli eroin fabrikaları... Kilosu eksik ekmekler... Muhtekirlerin şeker stokları...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Ruslar, müzakere esnasında mütareke akdini istemediler

Fin murahhaslarının kati karar ittihazına salâhiyetleri yoktur, Sovyet şartlarını Helsinkiye bildirecekler

Helsinki 11 — Moskovada cereyan etmekte olan Sovyet - Fin müzakerelerinin kısa bir zamanda müsbet veya menfi bir şekilde bitmesi beklenmiyor. Şimdiye kadar Moskovada yapılan konuşmalar hakkında hiç birşey söylenmemekte ve yalnız ehemmiyetleri kaydedilmekle iktifa olunmaktadır. Sovyetler, müzakere cereyan ederken mütareke aktedilmesini kabul etmemişlerdir. Zira müzakerat esnasında taarruza devam etmek suretile Finler üzerinde tazyik yapılmasını istiyorlar.

Helsinkide beyan olunduğuna göre Moskovaya giden Fin murahhasları, Sovyet teklifleri hakkında kati bir karar ittihazına salâhiyettar değillerdir. Fin murahhasları, Sovyet tekliflerini Fin parlâmentosuna arzedilmek üzere Helsinkiye bildirecekler ve alacakları talimat dairesinde hareket edeceklerdir.

Gene Helsinki mahafilinde Finlândiyanın makul bir sulh akdine hazır bulunduğu, fakat istiklâlini ve şerefini muhil bir sulh kabul etmektense son neferine kadar bütün kuvvetile harbe devam edeceği beyan edilmektedir.

İngiliz Başvekili bugün bir nutuk söyliyecek

İngiliz - İtalyan ticaret müzakerelerinin yeniden başlaması, kıymetli bir âmil addediliyor

Paris 11 — Londradan bildirildiğine göre İngiliz Başvekili B. Chamberlain, bugün Avam kamarasında bir nutuk irad edecek ve Alman kömürleri hakkında İngiltere ile İtalya arasında vuku bulan anlaşma için izahat verecektir.

İngiliz Harbiye Nazırı B. Oliver Stanley çarşamba günü 1940 senesi harbiye bütçesini Avam kamarasına tevdi edecektir.

Londra 11 — Times gazetesi yazdığı mühim bir makalede İngilterenin deniz kontrolu ve bitarafların ticaretini kolaylaştırmak için bir seri tedbir alacağını kaydettikten sonra İngiltere ile İtalya arasında ticarî müzakereye tekrar başlanması, bu hususta kıymetli bir unsur teşkil edeceğini yazıyor ve diyor ki: «İngiltere ile İtalya, biribirine lâzım olan şeyleri yapıyorlar. Kömür meselesinde hasıl olan itilâf, karşılıklı bir anlayış zihniyetinin mevcudiyetini gösteriyor.»

Fransa, Roma sergisine iştirak edecek

Paris 11 — Fransa 1942 senesinde açılacak olan beynelmilel Roma sergisine iştirake karar vermiştir. Bu husustaki hazırlıklara başlanmak için 800,000 frank tahsisat verilmiştir.

Yunan ihtiyat zabitlerinin daveti

Londra 11 — 1929- 1936 sınıflarına dahil Yunan ihtiyat zabitleri, talim için silâh altına davet edilmişlerdir.

Fransa, Rus mallarından ağır gümrük alacak

Paris 11 — Fransa hükûmeti, Sovyetlerle Fransa arasında mevcud ticaret mukavelesi müddetinin bittiğini, binaenaleyh petrol hariç olmak üzere Rus mallarına azamî gümrük tarifesinin tatbikini emretmiştir.

İsveç veliahdinin mânidar bir nutku

Stokholm 11 — İsveç veliahdı prens Güstav Adolf, Fin cephesinde maktul düşen İsveç gönüllüleri kumandanı miralay Diersenin cenaze merasiminde bir nutuk irad etmiş ve ezcümle demiştir ki:

«Diersenin bu fedakârlığı, bütün İsveç milletine imtisal nümunesi olmalıdır. Biz de ayni yolu takip etmeliyiz. Finlândiyanın mücadelesi, bizim de mücadelemizdir.»

Sovyet - Bulgar hava seferleri

Martın 15 inden itibaren münakalâta başlanıyor

Sofya 10 — Sovyet elçisi Lavrentiev akdedilen Sovyet - Bulgar ekonomi itilâfı mucibince iki memleket arasında mübadeleye hız verilmesi için Bulgar Ziraat Nazırı Bagrânov ile görüşmüştür. Ziraat Nazırının dediğine göre, Bulgaristandan Sovyet Rusyaya ziraî mamulât, tütün ve domuz ihraç edilecektir. Sovyet malları da bu yıl ilk defa olarak Bulgar pazarlarına çıkarılacaktır.

Bulgar - Sovyet hava mukavelesi mucibince, iki hükûmet arasında tayyare seferlerine ayın 15 inden itibaren başlanacaktır.

İngiliz tayyareleri Viyana ve Prag üzerinde

Londra 10 (A.A.) — Gece 9 İngiliz tayyaresi Viyana ve Prag üzerinde muvaffakıyetli uçuşlar yapmışlardır.

Tunanın buzları çözülüyor

15 gün sonra seferlere başlanması ümid ediliyor

Sofya 10 — İki aydanberi donan Tuna nehrinin buzları parçalanarak çözülmeğe başlamıştır. Sıcak akıntı devam ettiğine göre, 15 gün sonra nehrin buzları tamamen eriyecek ve vapur seferlerine başlanacaktır.

İki ay evvel donan Tunada Macar sahilleri boyunca 1200 kadar vapur buzlar arasında mıhlı olarak kalıp seferlerine devam edememiştir. Bu vapurların yüzde 85 i Almanyaya gidiyordu. Vapurlardan 200 ü petrol ve 400 ü zahire ile yüklüdür.

Ankara memurlar kooperatifinin kârı

Ankara 10 (Telefonla) — Ankara memurlar kooperatifi senelik içtimaını akdetmiştir. Umumî heyetçe kabul edilen bilânçoya göre kooperatif bu sene 2,5 milyon küsur liralık satış yapmış ve 92 bin küsur lira safî kâr temin etmiştir.

Welles Londraya vasıl oldu

Bugün İngiliz Başvekili ve Hariciye Nazırile görüşecek

Londra 10 — Amerika Hariciye Müsteşarı B. Welles bugün saat 12,30 da tayyare ile Paristen Londraya gelmiştir. B. Wellesin bindiği tayyareye üç Fransız, bir İngiliz avcı tayyaresi refakat etmiştir.

Amerika Hariciye Müsteşarı yarın Başvekil B. Chamberlain ve Hariciye Nazırı lord Halifax ile görüşecek ve birlikte yemek yiyecektir. Salı günü Kral tarafından kabul edilecek, İngiliz Maliye Nazırı, muhalefet reisi ile görüşecektir. Perşembe günü Parise hareket edecek, oradan Cenovaya giderek Amerikaya müteveccihen vapura binecektir.

İtalyan vapurları

Dün sabah üçü İngiltereden İtalyaya hareket ettiler

Londra 10 — İngilterenin Deal kontrol limanında bulunan kömür yüklü 13 İtalyan vapurundan üçü bu sabah İtalyaya müteveccihen hareket etmiştir. Diğer on vapur da yakında kalkacaktır. Bugün Almanyadan daha 6 İtalyan vapuru İngiliz kontrol limanına gelmiştir. Bunlardan üçü kömür yüklü, diğer üçü boştu. Alman kömürü almak için Roterdamda bulunan İtalyan vapurları da boş olarak İtalyaya hareket etmişlerdir.

Eski İngiliz Bahriye Nazırı Amerikadan geliyor

Nevyork 10 (A.A.) — Sabık İngiliz Bahriye Nazırı Duff Cooper bugün Avrupaya hareket etmektedir. Duff Cooper Birleşik Amerikada 4 ay kalmış ve bu müddet zarfında bir konferans turnesi yapmıştır.

Finlândiyanın yeni Ankara elçisi

Stokholm 10 — Finlândiyanın eski Moskova sefiri B. Koskinen Ankara elçiliğine tayin edilmiştir.

Doktor Schacht Bükreşe geliyor

Alman hududu 10 (A.A.) — Berlinden bugün alınan haberlere göre doktor Schacht önümüzdeki hafta başında Bükreşe gidecektir.

Hanover vapurunu yaktılar

Londra 10 (A.A.) — Almanyanın 5,600 tonluk Hanover vapuru 7/8 mart gecesi Saintdominigue ile Portorico arasında bir İngiliz kruvazörü tarafından yakalanmıştır. Alman tayfası vapuru derhal ateşe vererek terketmiştir.

Rokfeller müessesesinin mümessili gidiyor

Ankara 10 — Rokfeller müessesesinin Türkiye mümessili doktor B. Kollis Amerikadaki yeni vazifesi başına gitmek üzere bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etti.

Roma ve Sofya elçilerimiz şehrimizde

Ankara 10 — Roma büyük elçimiz B. Hüsyin Ragıbla Sofya orta elçimiz B. Şevki bu akşamki ekspresle İstanbula hareket ettiler.

Yeni zelzeleler

Ankara 10 (A.A.) — Aldığımız haberlere göre bu sabah saat 1 ile 2 arasında Ardahan ve köylerinde hafif yer sarsıntıları hissedilmiştir. Bugün 12,40 da da Bayburtta iki saniye devam eden şiddetli bir sarsıntı olmuştur. Bayburtta 8 mart gecesi 21,45 de şiddetli ve 9 mart günü de 10,15 ve 10,20 de hafif yer sarsıntıları kaydedilmiştir.

İzmirde zelzele oldu

İzmir 10 (A. A.) — Dün 14,45 de İzmirde amudî bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Bükreş elçimiz bugün geliyor

Bükreş büyük elçimiz B. Hamdullah Suphi Tanrıöverin bugünkü semplon ekspresile şehrimize gelmesi beklenmektedir. B. Hamdullah Suphi bu akşam Ankaraya giderek Hariciye Vekâletile temas edecektir.

İzmirde fırtınanın zararları

İzmir 10 (A.A.) — Son fırtına esnasında liman işletmesinin Dumlupınar römorkörü şamandıraya bağlı bulunduğu Alaybey mevkiinde karaya düşmüştür. Hayli vakittenberi faaliyette bulunmıyan bu römorkörün kurtarılmasına çalışılmaktadır. Aynı idarenin iki mavnası da Çamaltı mevkiinde karaya düşmüş fakat yüzdürülmüştür. Fırtınanın mülhakatta bir çok zararlara sebep olduğu anlaşılmaktadır. Bergama ile muvasala kesilmiş olduğu gibi bu kazanın sularla sarılan köyleri de henüz su ihatasından kurtulmamıştır.

30 günlük mütareke?

Amerika âyanı Hariciye encümeni reisi muhariplere bunu teklif ediyor

Almanya taarruza hazırlanıyormuş, B. Ribbentrop harbin 6 ay içinde biteceğini söylemiş

Vaşington 10 (A.A.) — Âyan meclisinin hariciye encümeni reisi Pittman radyoda söylediği bir nutukta hariciye müsteşarı Welles'in bir «Sulh vazifesi» ile tavzif edildiğini beyan etmiştir. Pittman, Avrupa milletlerinden sulh müzakerelerinde bulunmak üzere 30 günlük bir mütarekeyi kabul etmelerini istemiştir. Mumaileyh, müttefiklerle Almanya arasında ve Sovyetlerle Finler arasındaki ihtilâflara nihayet vermek lâzımgeldiğini kaydeyledikten sonra demiştir ki:

«Harbin sebepleri ve şimdiki ihtilâfların hedefleri hakkında müzakerede bulunmak üzere muhariplerin mütarekeyi kabul etmemelerini akıl almaz.»

Kopenhag 10 (A.A.) — National Titende gazetesinin Berlinden aldığı bir habere göre Almanya, pek yakında geniş mikyasta bir taarruz hareketi hazırlam[a]ktadır. Bu hareket başlıca düşma[nı] olan İngiltereyi istihdaf ettiği için büyük bir askerî ve siyasî hazırlık[ta]n sonra yapılacaktır.

Söylendiğine göre von Ribbentrop, harbin altı [a]y içinde biteceğini beyan etmiştir. A[lm]an askerî mahfillerinde bu nikbin[li]ğe iştirak edilmektedir. Alman zim[ma]ndarlarının kanaatine göre mütt[efi]kler yeni cepheler kurmak hususu[nd]aki projelerini tatbik etmeden ev[vel] harb meydanlarında seri bir ne[tic]e elde etmeğe çalışmak lâzımdı[r].

Al[ma]nya bu ayın sonundan evvel şim[d]e sulhün teessüs edeceğini ümid eyl[em]ekte ve müttefiklerin İskandina[vy]ada yeni cepheler kurmak husu[su]ndaki arzularına İskandinavya m[em]leketlerinin mâni olacağını zan[ne]tmektedir.

Finler Karelide ta[ar]ruza hazırlanan Sovyet kuvvet[le]rini dağıttılar

Sovyetlerin Ladoga gölü şimalindeki şiddetli taarruz[l]arı da püskürtüldü

Helsinki 10 (A.A.) — Finlândiya te[bliği]: Finlândiya körfezi kıyılarında şimale [doğ]ru ilerlemeğe teşebbüs eden düşman [müf]rezeleri püskürtülmüştür. Düşmanın V[ipuri]gum şimal-batısındaki teşebbüsleri de [aki]m kalmıştır. Viborg körfezinde Sovye[t kı]taları Finler tarafından çevrilmem[ek] için tahliye edilen bir kaç küçük ada[yı] işgal etmişlerdir. Vigorgun cenubunda do[ğ]u cenubundaki küçük Sovyet h[ücu]mları akim kalmıştır.

Düşmanın Kareli berzahındaki büyük gayreti Vuoksi nehri üzerinde [b]u bulmuş düşman bütün gün neh[ri g]eçmeğe çalışmıştır. Muhtelif noktalard[a] to[p]çu ve hava kuvvetleri taarruz[u]n hazırlanmakta olan düşman topla[kl]arını dağıtmıştır. Düşman bütün t[aarr]uzlarında şiddetle püskürtülmüştür. [Dü]n akşam, Vuoksi üzerindeki buzlar K[ızılo]rdu askerlerinin cesedlerile dolu idi.

Ladoga gölünün doğu şim[alin]de düşman muhtelif noktalarda şidde[tle] taarruz etmiş ve her tarafta püskür[tülm]üştür.

Fin keşif tayyareleri [d]üşman hatlarının gerilerinde uzak mesafe[lere] kadar uçuş yapmışlardır. Bombard[ıma]n tayyareleri iaşe kollarını, hücum [kıt]alarile zırhlı otomobil kollarını ve [Finl]ândiya körfezi bölgesindeki müfrezeler[i b]ombalamış, bir Sovyet arabası tahrip [et]miştir.

Düşmanın. Viborg [böl]gesinin Ladoga gölünün şimalinde ve [Ku]hamo bölgesindeki hava faaliyeti çok [şid]detli olmuştur.

Sovye[t te]bliği

Moskova 10 (A.A.) — 9 mart tarihli Sovyet tebliğ[i: k]ayde değer hiçbir hadise olmamıştır. [V]iborg körfezinde Sovyet kıtaları [T]aansari adalarını, garp sahilinde K[o]ila ve Ruhela ve Viborg - Seldobol[i]n üzerinde Viborgun şimali şarkisind[e]n Repolayı işgal etmişlerdir.

Hava muhar[ebe]leri esnasında beş Fin tayyaresi düşü[rülm]üştür.

Yen[i m]uharebeler

Finlândiya[... Mosko]vada [m]ühesi 10 (A. A.) — ... Moskovada [mü]zakereler cereyan etmekte olduğu halde Sovyet kumanda heyeti Kareli berzahına karşı mütevali taarruzlar yaptırmakta berdevamdır. Sovyet kıtaatı, Viborg müdafaasını boğmağa çalışmışlar ve şehrin cenubunda müthiş bir taarruz icra etmişlerdir.

Sovyet kıtaatı, ayni zamanda Viborg fiyorunun garp sahiline yerleşmeğe de çalışmaktadırlar. İcra etmekte oldukları harekât fiyordaki takım adaların bir çok ada ve adacıklarını işgal etmiş olduklarından dolayı kolaylaşmaktadır. Maamafih Finlândiyalılar, garp sahilinde şiddetle mukavemet etmektedirler.

Finlândiyalıların bombardıman tayyareleri, mütemadiyen buzları kırmakta ise de geceleyin çıkan şiddetli soğuk esnasında kırılmış olan noktalar tekrar donmaktadır. Ladoga gölünün şimali şarkî mıntakasında muharebeler devam etmekte olup Kuhmo ve Lavajaervi yakınında da bir takım muharebeler yapılmakta olduğu haber veriliyor.

İsveçte Finlandiya için gönüllü yazılıyor

Stokholm 10 (A.A.) — Finlândiyaya yardım komitesi gönüllü kaydı için bir beyanname neşretmiştir: «Şimal hürriyeti» cemiyeti ile «Eski silâh arkadaşları» teşkilâtı da mensuplarını gönüllü yazılmağa davet eden birer beyanname neşretmişlerdir.

Finlândiyadaki İsveç gönüllülerinin kumandan muavini albay Dryssen'in cenaze merasimi Stokholmde veliahdın huzurile yapılmıştır. Kral namına bir çelenk koyan veliahd bu münasebetle şu sözleri söylemiştir:

«Dryssen haklı dava için ölmüştür. Finlândiyanın davası daima bizim davamızdır.»

6 Sovyet tayyaresi düşürüldü

Helsinki 10 (A.A.) — Teeyyüd eden malûmata göre, Finlândiya tayyareleri, dün, 6 Sovyet tayyaresi düşürmüşlerdir.

Mon[te]video Alman evind[e] bomba patladı

Caml[ar] kırıldı, yangın çıktı, ölü ve yaralı yoktur

Mon[te]video 10 (A.A.) — Dün akşam [Mon]tevideo[d]aki Alman evinde bir suika[sd] yapılmıştır. Hasarat sadece mad[di]dir. Sinema salonunun altındaki me[rdiv]ene burulu bir bomba konulmu[ştu]r. Bu bomba elliden fazla Alman seyirci sıfile hazır bulunduğu bir te[msil] esnasda patlamıştır. İnfilâk müthiş bir gürültü çıkarmış ve merdiv[en] alevler ve dumanlarla dolmuştur. Koridorlar cam kırıkları ve taş parçalarile dolu i[di]. Yaralanan olmamıştır.

Polis müdürü Martinez derhal tahkikata başlaştır. Suikasdin failleri henüz meçhul oakla beraber, bu suikasdi yapanların veya buna sebebiyet verenlerin ecni oldukları tahmin ediliyor.

Japon - Sovyet münasebatı

İki memleket arasında siyasî ve iktisadî müzakereler oluyormuş

Paris 10 — Japonya ile Sovyet Rusya arasında bazı siyasî ve iktisadî müzakereler cereyan etmektedir. Siyasî müzakeratta Japon hükûmeti Rusyadan mareşal Şank - Kay - Şeke yardım etmemesini ve Mançukonun tanınmasını istemektedir. Buna mukabil Rusya Polonyanın taksimini ve dış Mogolistanın istiklâlinin tanınmasını istiyor.

İktisadî müzakerat ise ilerde iki memleket arasındaki mübadeleler hakkındadır.

başlamısken sonra | Benim hayatım...

AKŞAMDAN AKŞAMA

"Biz dahi mecnun isek..."

Matbuat sütunlarını — aman Allahım! — ne yüksek kültürel davalarla işgal ediyoruz! «Afrodit müstehçen midir?» meselesi bitti bitmedi; şimdi de aruz vezninin «sekti melih» muamması zuhur etti.

Nureddin Artam'ın arkasından Ebülgavsi şair Halid Fahri Ozansoy — hem de aruzla piyes yazmış bir şair olduğu halde — bu küçücük marifeti bilmediğini ortaya vuruyor. Şaşılacak şeydir!

Fransız gramerinin bir «participe passé» kaidesi vardır. Bunun günün birinde Paris gazetelerinde münakaşa edildiğine raslamak nasıl tasavvur edilemez bir şeyse, asırlardanberi Türk şairlerinin kullanageldikleri ve hâlâ da kullandıkları veznin müesses kaidelerinin — Hem de eski tarz tahsil etmiş ve mekteplerimizde hocalık eden üdeba arasında — gafletle çekişildiğine raslamak o derece havsalanın almıyacağı bir iştir. Böyle şeyler mekteplerde öğrenilir yahu! Ve sonra defterler dürülür, bükülür, rafa konur. Mevzu bir daha konuşulmaz bile... Riyaziyede «Bir litre bir desimetre mikâbı mıdır, değil midir?» diye biribirinin gözünü oymak neyse, edebiyatta da «sekti melih» in münakaşasını yapmak ayni çocukluktur. Kendimi olsun gülünçlükten kurtarmak için bir mukaddimeye lüzum gördüm.

***

Halid Fahri, Yahya Kemalin «Gece» manzumesinde üç tane «sekti melih» yapmasını garibsiyor. Halbuki şu meşhur kıt'ada bunlardan üç tanesi sıralanmıştır:

Kartal dinler sehabelerden,
Baykuş dinler harabelerden,
Derya dinler, nücum dinler,
Ervah alel'umum dinler.

***

Edebiyat hocası olan şair Halid Fahri şöyle yazıyor:

«İşte nümunelik bir mısra: (Gitmiş kaybolmuşuz uzakta)... Diyebilirsiniz ki buradaki (gitmiş) in uzatılması, şair tarafından mahsus, istenerek yapılmış bir sanat. Öyle ya, gidişin devamını kelimeyi uzatmakla veriyor. Hayale verdiği sonsuzluk gibi... Ben de derim ki bütün bu iddialar boştur.»

Fakat böyle bir iddiayı ileri süren kim?... Zira bahsi geçen «sekti melih» Halid Fahrinin zannettiği «gitmiş» kelimesinde değil, onu takib eden hecededir. «Gitmiş» sözü, aruzun içinde ne uzayor, ne kısalıyor, tabiî vaziyette duruyor.

Halid Fahri Ozansoy «sekti melih» i göreceği noktada görmüyor ve görmiyeceği noktada, yani birinci iki hecede arıyor. Bu münasebetle anlıyoruz ki bu şairimiz bu aruz kaidesinin farkında bile değildir.

Halid Fahri Ozansoya sarahatle izah edelim:

«Sekti melih», «Mef'ulü mefailün faulün» vezninin yalnız ve yalnız üçüncü ve dördüncü heceleri arasında vaki olan bir hadisedir. Yani o noktada iki hafif hecenin bir ağır hece olmasından hasıl olur. Meselâ Tevfik Fikretin:

Dinle etrafı pürtefekkür

mısrasında «sekti melih» vardır. Çünkü «eteraf» değil «etraf» denilmiştir. Halid Fahri Ozansoy şayed bu mısraı tenkid etseydi, «sekti melih» in «dinle» üzerinde olduğunu zannederdi.

Abdülhak Hâmidin:

Gittik köye bir pazar şubatta

mısraiyle, Yahya Kemalin:

Gittik, bahsaçmadık dönüşten

Yahut:

Gitmiş kaybolmuşuz uzakta

mısralarındaki «gitmiş» ve «gittik» kelimeleri arasında vezin noktasından zerrece fark mevcut değildir.

Şayed meslektaşı İsmail Habib'in Galatasaraydaki bir talebesine aruz hakkındaki bu malûmatı sorsaydı, şair Halid Fahri bu itirazlara kalkmazdı.

Baykuş mübdii ve edebiyat hocası diye tanınan bir edebiyatçıya bir gazete münakaşasile bunları söylemek garip oluyor. Ve acı.

***

Vezinsizliğin ve muvazenesizliğin bu derece alıp yürüdüğü bir edebiyat ortasında, Yahya Kemal gibi klâsik bir şaire aruz yanlışı yaptığını söylemek...

Kezâ doktor Adnan gibi bir mütebbiin bir maarif toplantısında riyaset edişini çok görmek... (Bugünkü Dikkatler sütunumuzda okuyunuz:)

Tevazuları mâni olmasa, bu şair ve bu âlim şöyle derler elbette:

Biz dahi mecnun isek kimdir bu devrin âkılı?

(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Otobüs sipariş ediliyor

Bir hafta sonra tekliflerden biri tercih edilecek ve mukavele yapılacak

Satın alınacak 35 otobüs hakkında muhtelif firmaların yaptıkları teklifler, elektrik, tramvay idaresinde teşkil edilen bir fen heyeti tarafından tetkik edilmektedir. Teklifi yapan firmalardan ikisi İngiliz, biri Amerikandır. Diğer dördüncü firma hiçbir fiat teklif etmediğinden tetkik harici bırakılmıştır.

Fırmaların yaptıkları teklif, iki bin ile iki bin üç yüz İngiliz lirası arasındadır. Bu takdirde bugünkü piyasa rayicine göre bir otobüsün on iki bin küsur Türk lirasına satın alınabileceği anlaşılmaktadır. Fakat takas parası ile her otobüs yirmi bin liraya mal olacaktır.

Belediye otobüsler için 350 bin lira ayırmıştı. Fakat bu para ile bu otobüslerin satın alınmasına imkân görülmemektedir. Elektrik, tramvay idaresi bütçesinde şebekenin tevsi, ıslâh ve taksiti için 1,700,000 lira tahsisat mevcut olduğundan bütçenin bu faslından ihtiyaç nisbetinde sarfiyat yapmak mümkün olacaktır.

Yapılan tekliflerin tetkikile meşgul olan komisyon, bir haftaya kadar tetkiklerini bitirecek ve hangi firmanın teklifi tercih edileceği o zaman anlaşılacaktır.

Belediyenin tanzim ettiği şartnamede tesbit edilen miktar, on bin lira, olduğundan teklif edilen fiatlerde tenzilât yapılması için belediye firmaların merkezlerile muhabereye başlamıştır. Bu muhabere neticesinde en müsait tenzilât yapan firma -diğer fennî şartlar da nazarı dikkate alınmak suretile- tercih edilecektir.

Belediye, İstanbulun ihtiyacını nazarı dikkate alarak behemehal sipariş yapmak fikrindedir. Bir hafta sonra tercih edilecek firma tesbit edileceğinden hemen mukavelesi yapılacak ve altı ay sonunda otobüsler teslim edilecektir.

Tiftik yapağı

İhracat hakkında nizamnameler hazırlandı

Hükûmet, yumurta standardizasyonundan alınan müsbet neticeleri göz önünde tutarak yeniden bazı ihraç maddelerimizin de standardize edilmesini emreden nizamnameler hazırlamıştır. İlk olarak tiftik ve yapağı ihracatına aid nizamnameler hazırlanmış, 1 nisanda tatbik mevkiine konmak üzere tasdik edilmiştir. Hazırlanan nizamnameye göre ihraç edilecek tiftik ve yapağılar, kontrole tabi tutulacaklardır. Bu kontrol işi, yalnız İstanbulda ve münhasıran Ticaret Vekâleti ihracatı kontrol dairesi tarafından yapılacaktır. Maamafih, Ticaret Vekâleti, göreceği lüzum üzerine muvakkat kontrol merkzleri ihdasına salâhiyettardır. Muvakkat bir kontrol merkezinde işe başlanacağı ve nihayet verileceği zamanlar Vekâletçe bir ay evvelinden ilân edilecektir.

Bundan başka,ihracatçı tarafından vukubulacak talep üzerine, bir kontrol merkezindeki memur, yakın iskelelere ihracatı kontrol için gönderilebilir. Bu işin masarif ve harcırahını tacir ödemeğe mecburdur. Gayrisafi 500 kiloya kadar gönderilecek tiftik nümuneleri kontrolden muaftır. Mal ihraç edecek tacir, asgarî yirmi dört saat evvel bir beyanname ile kontrol dairesine müracaat etmeğe mecburdur.

KÜÇÜK HABERLER:

★ Şoför Hüseyinin idaresindeki otomobil Eminönünde Arpacılar caddesinde Mehmed isminde birine çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebep olmuş, polis, yaralıyı tedavi altına aldırmış; suçlu yakalanmıştır.

★ Beyoğlunda oturan bayan Naciye, dün evine giderken Rahmi isminde bir sürücünün beygiri kendisine çarparak müteaddid yerlerinden yaralamış, kadın, polis tarafından hastaneye kaldırılmış, suçlu arabacı yakalanmıştır.

Haklı şikâyetler

Evvelâ kendimiz kıymet verelim

Nevyork sergisindeki Türk paviyonunu tanzim edenler, paviyonda bir de karikatür köşesi bulunmasını ve bu süretle serginin bir köşesinde Türk zekâsının bu eserini de parlatmayı düşünmüşler. Bu maksadla bazı karikatüristlerimizden eser istendiğini duymuştuk. Takdire değer.

Kimlerin eser gönderdiğini bilmiyoruz. Fakat arkadaşımız Cemal Nadirin on üç eser gönderdiğinden haberdardık.

Sergi kapandı, heyet döndü. Ve nihayet evvelki gün arkadaşımızın Nevyorka gönderdiği eserler de Ticaret Vekâleti turizm müdürlüğü tarikile geldi. Açtık, baktık. Amerikada yüzümüzü ağartacağını ümid ederek itina ile gönderilen ve hepsi de birer emeğin mahsulü olan eserler turşu gibi!.. Yırtık, ezik ve beş tane de noksan!..

Yabancıların eserlerimize değer vermesi için evvelâ kendi eserlerimize kendimiz değer vermeliyiz!..

Gazi köprüsü

Muvakkat kabul muamelesi yapıldı

Gazi köprüsünün muvakkat kabul muamelesi Nafia, Münakalât Vekâletlerile belediye mümessillerinden mürekkep bir komisyon tarafından yapılmıştır. Komisyon, köprüde, teferrüata aid bazı noksanlar ve kusurlar tesbit etmiş ve bu kusurlarla muvakkat kabulü yapmıştır.

Muvakkat kabul üzerine müteahhid inşaat bedelinden henüz almadığı taksitleri alabilecektir. Ancak bu noksanları katî kabul zamanına kadar ikmal etmeğe mecbur olacaktır.

Görülen noksanlar, bilhassa dubaların gerek su içinde kalan, gerek su kesimi haricinde bulunan kısımlarının harici boyasına taallûk ediyor. Dubaların harici boyası iyi yapılmadığından müteahhid yeniden dubaları boyayacaktır. Bunun için belediyenin müteahhide vereceği inşaat bedelinden altmış üç bin lira kesilmiştir.

Diğer noksanlar da henüz daha Almanyadan getirilmiyen teferrüata aid bazı demir kısımlarına aiddir.

Köprüyü yapan Alman fabrikası, bu noksanları gelecek Cümhuriyet bayramına kadar tamamlıyacaktır. Muvakkat kabule aid evrak riyaset makamına verilmiştir. Daimî encümende tedkik edildikten sonra müteahhide mütebaki taksit bedelleri verilecektir.

İstanbul yolları

Yakında yeni bir münakasa açılacak

Belediyenin İstanbulda yeni yapılacak yollar hakkında açtığı münakasaya talip çıkmamıştı. Yeni yollar için bütçeye konulan bir milyon liralık tahsisatın yüz bin lirası Eminönün meydanının tanzimine tefrik edildiğinden mütebaki 9 yüz bin lira sarfedilmemiştir.

Şimdi belediye bu dokuz yüz bin lira ile yapılacak yeni yolların şartnamesini hazırlamıştır. Bu şartnamede harp hali münasebetile malzeme fiatlerindeki değişiklik nazarı dikkate alınmıştır. Bundan birkaç ay evveline gelinceye kadar asfalt inşaatta bilhassa lüzumlu olan bitum maddesinin tedariki müşkül olduğundan münakasaya hiç kimse talip olmamıştır. Son zamanlarda bitum maddesini tedarik etmenin mümkün olacağı anlaşılmıştır. Bu seferki münakasaya talip çıkacağı muhakkak görülüyor.

Bu seferki şartnamede inşaat fiatleri arttırıldığından eski inşaat programına dahil bulunan yollardan bir kısmı yeni programla yapılamıyacaktır. Eski programa dahil yollardan hangilerinin inşa edileceği yakında tesbit edilecektir.

Yangın değilmiş!

Dayağı yeyince: «Yangın var!» diye bağırarak herkesi telâşe düşürdü

Dün saat on dörtte Fatihte garib bir hadise olmuştur: Fatihte B. Tahsinin evinde oturan Aziz ve Hakkı isimlerinde iki kiracı bir müddettenberi aralarındaki anlaşamamazlıktan dolayı dün tekrar kavgaya tutuşmuşlar, bu arada Aziz, Hakkıyı adamakıllı dövmüştür. Hakkı dayak yerken bir kaç defa «Yangın var!.» diye bağırmış ve kısa bir zamanda bütün bir mahalleyi yangın korkusu kaplamış, bu arada itfaiye telefonla davet edilmiştir.

Az sonra yetişen itfaiye grupu söndürmek için ateş aramışsa da bulamamış, nihayet işin esası anlaşılmıştır. Şimdi zabıta; Aziz hakkında dayak atmak suçundan, Hakkı hakkında da efkârı tehyiç ve itfaiyeyi izrar suçundan takibat yapmaktadır.

Almanyadan İranlı beş talebe geldi

Almanyada tahsilde bulunan İranlı talebeden beş kişi dünkü konvansiyonel trenile şehrimize gelmiş ve Haydarpaşaya geçerek Toros ekspresile memleketlerine müteveccihen yola çıkmışlardır.

Kar durdu

İki gün süren kar fırtınası dün durmuş, hava açmıştır. Maamafih soğuklar devam etmektedir. Dün termomtre sıfırdan aşağı 3 derece idi, her taraf buz tutmuştu. Öğle vakti sıfırdan yukarı 4 dereceye kadar çıkmıştır. Havanın lodosa çevirmesi muhtemeldir.

İktisadî meseleler

Türk - Yunan sanayi birliği

Türk - Yunan ticaret ofisi erkânından, Yunanistanın eski Ticaret Nazırı B. Bakalbaşis Türk - Yunan sanayi birliği hakkında bir makale yazmıştı. Bu makale, İstanbul fabrikatörleri muhitinde büyük bir alâka uyandırmıştır. Kısaca olsun muhteviyatını burada tekrar etmeğe lüzum görüyoruz.

B. Bakalbaşis harbin vücuda getirdiği iktısadî tazyikten bahsettikten sonra Yunan endüstrisinin kuruluşu hakkında tarihî malûmat vermekte, Yunan sanayiinin 926 senesinden itibaren büyük bir inkişaf gösterdiğini kaydetmektedir. Muharrir, Türkiye sanayiinin teessüsünden ve plânlı bir surette ilerlemesinden bahis ile sözü Türk - Yunan iş birliğine intikal ettirerek diyor ki:

«Türk - Yunan sanayi sahasında müvazi olarak yapılan inkılâp bu iki memleketin iş birliğine mani olmamalıdır. mesele, uzun ve derin tetkikten geçirilmelidir. Türkiye ve Yunanistanın birbirlerinin zirai ihtiyaçlarını karşılayabilirler. Bu iki memleketin beynelmilel hâdiselerin karşısında birbirlerine yakınlaşması çok lüzumludur.»

Türk - Yunan iktısadî anlaşması, her fırsat düştükçe ileriye sürülen ve tahakkuk imkânları aranılan bir fikirdir. Hatta bu maksadı tahakkuk ettirmek için Balkan tütüncüleri arasında birlik teşkili için İstanbulda bir konferans toplanmıştı. Balkan memleketleri arasında iktısadî yakınlaşma hareketlerinden uzun uzadıya bahsedecek değiliz. Bu sahada her Balkan memleketinde ileriye sürülen fikirler ve bu fikirleri pratik bir hale getirmeğe mütemayil hareketler az değildir.

Balkan memleketleri arasındaki iktısadî yakınlaşma hareketlerine, Türk - Yunan iş birliği güzel bir nümune teşkil edebilir. Hatta bu iki memleket bu yakınlaşma hareketlerine rehber olabilir.

Dost memleket Yunanistanın büyük şahsiyetlerinden biri olan B. Bakalbaşisin dediği gibi, beynelmilel hâdiselerin cereyan ettiği bu sırada, iki dost memleketin birbirlerile daha sıkı iş birliği yapmaları lâzımdır. Daha doğrusu Türk - Yunan iş birliği ekonomik bir zaruret haline girmektedir. Simdiye kadar bu zaruret bu derecede hissedilmemişti.

Türk - Yunan iş birliği, her şeyden evvel sanayi sahasında daha ziyade tatbike imkân bulabilir. Çünkü Yunanistanda da endüstri, tıpkı Türkiyedeki şartlar dahilinde ve yeni kurulmuştur. Bu vaziyet karşısında, iki memleket sanayi sahasında, birbirlerinin ihtiyaçlarını temin edebilirler.

Meselâ bizde olmayan sanayi şubesi, Yunanistanda olabilir, veyahut Yunanistan böyle bir sanayi şubesinin kuruluşuna daha müsait olabilir. O zaman bu sanayi şubesini Türkiyede kurmağa lüzum görülmez. Yunanistanda kurulmasına imkân görülemiyen bir sanayi şubesi de Türkiyede kurulabilir. Bu suretle sanayi sahasında her iki memleket yekdiğerini tamamlamış olur.

Ankarada, Türkiye - Yunanistan ticaret anlaşması müzakereleri yapılırken bu mevzularda kısaca bahsetmiş, her iki memleket sanayiinin göz önünde tutulmasını ileri sürmüştük. Türk - Yunan iş birliğine ait bu fikirler her iki memleket matbuatında da zaman zaman yer almaktadır. Fakat bu fikirlerin pratik taraflarını aramak vazifesi de mütehassıslara düşen bir iştir. Mütehassıslar Türk - Yunan birliğinin teknik ve birbirine uygun taraflarını ortaya koymalıdırlar.

Hüseyin Avni

Eski Adliye binası

Eski adliye binasındaki yangın enkazı yakında tamamile kaldırılacaktır. Bundan sonra arsanın tanzimine başlanacaktır. Prost plânına göre eski adliye sarayı ile civarı park, bahçe halinde tanzim edilecektir.

Bu sahada şahıslara aid erazi, belediye tarafından istimlâk edilecek, maliyeye aid arsalar, bu arada adliye sarayı arsası da maliyeden belediyeye terk edilecektir. Bu hususta belediye ile maliye arasında bir anlaşma yapılacaktır.

Bay Amcaya göre!..

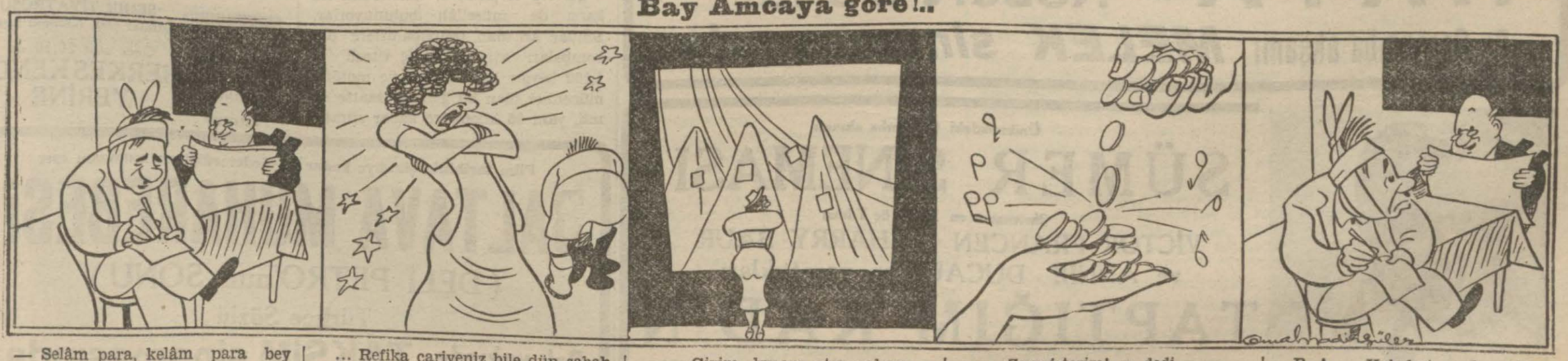

— Selâm para, kelâm para bey Amca, dayanılır gibi değil...

... Refika cariyeniz bile dün sabah ültimatomu vardi...

... «Giyim, kuşam ateş pahası...

... «Zam isterim!...» dedi...

B. A. — Kabahat sende: «Şekerim aşağı, şekerim yukarı!...» Elbet zam ister!...

Cepheden gelenler

Fransada bunları karşılamak ve ağırlamak için teşekküller vardır

Parise ve diğer büyük bir şehre gelen asker bu sayede yiyecek, yatacak yer bulur, yalnız kalmaz. Teşekkülde çalışan kadınlar gelen askerlerin ayaklarını yıkıyorlar

Cepheden gelen bir askerin ayakları yıkanıyor ve bir izci, hareket zamanı gelen bir askeri uyandırıyor

Cepheden mezuniyetle veyahut başka bir sebeple dönen askerlere maddî ve manevî yardımda bulunmak için Fransada birçok teşekküller vardır. Bu teşekküllerin faaliyet merkezini şimendifer istasyonları teşkil eder. Bakım ve ağırlama merkezi adını alan bu teşekküller yalnız cepheden gelen askerlere değil, askerî icabat yüzünden köylerini terketmeğe veya başka yerlere nakletmeğe mecbur kalan muhacirlere de yardım ediyorlar. Parisin ve şimendifer güzergâhında olan diğer büyük Fransız şehirlerinin şimendifer istasyonlarında faaliyette bulunan bu «Bakım ve ağırlama» merkezleri geceli gündüzlü çalışmakta, trenle gidip gelen askerlere sıcak yemekler ve bilhassa şiddetli soğuklardan korumak için çay, sıcak süt, çikolata ve sıcak şarap dağıtmaktadır. Bu bakım müesseselerinde hayırsever kadınlar ve kızlar vazife alıyorlar.

Cepheden gelen izinli askerlere çay ve kahve veriliyor

Bunlar, her sınıf tabakaya mensup bulunuyorlar. Aralarında sıkı bir teşanüd hüküm sürüyor, boş saatlerini vatan müdafii askerlere bakmağa vakfeden bu yurdsever kadınlar ve genç kızlar, seve seve bu vazifeyi görüyorlar.

Bunlar, askerlere yiyecek ve içecek verdikten başka gelen askerlerin kirlenmiş ayaklarını, sıcak su dolu kaplar içinde hiç bir istikrah ve iğrenme duymaksızın bizzat yıkarlar, mezun askerlerin yatmasına mahsus yatakları hazırlarlar. Gelen askerin gidecek bir yeri yoksa yatması için her istasyonda büyük bir salon yatakhane haline konmuştur. Bu faziletli kadınlara bu ağır vazifelerinde izciler de yardım ediyorlar. Bilhassa askerleri, istedikleri saatte uyandırmak, bu izcilere ait bir vazifedir. Mezun bir asker, bu bakım ve ağırlama merkezinde, yıkandıktan, karnını doyurduktan sonra yatakhaneye çekilir, ve saat kaçta uyandırılması lâzım geldiğini izciye söyler. İzci, askerin uyandırılmak için söylediği saati yatağın ayak ucunda asılı duran tabelâya yazar ve muayyen saatte askeri kaldırarak yola çıkarır.

Şimendifer istasyonlarında ve asker güzergâhı yerlerde faaliyette bulunan karşılama ve ağırlama merkezleri askerlere bedava dağıttığı bu sıcak meşrubatı, ve şarapları, şahsi teberrülerle temin ediyorlar.

Askerlere mahsus kantinlerin teşkilât ve faaliyeti de askerlere bakım merkezlerine benzer ve kantinler Paristen mezunen geçen askerlere mahsutur. Akerler, cüzî bir bedel mukabilinde bu kantinlerden istedikleri şeyleri temin ederler. Kantinlerde askerlere ucuzca yemek, sıcak meşrubat verirler. Velhasıl Pariste kimsesi olmayan bir asker, buradan mezuniyetle geçtiği zaman kendisini yalnız hissetmez, ortalıkta tek başına kalmaz. Onu karşılayacak, ağırlayacak yatıracak teşkilât vardır.

Bu teşkilâtın faaliyette bulunduğu yerleri, hükûmet ve Münakalât Vekâleti, bedava verir. Teşkilâttan, şimdiye kadar ümidin fevkinde iyi neticeler alınmıştır.

Hitler dün Berlinde bir nutuk söyledi

Bütün Almanları zafer için yemin etmeğe davet etti

Berlin 10 (A.A.) — (D. N. B.) ajansı bildiriyor: 1914 - 18 harbi ve şimdiki harp ölülerinin hatırasını ihya için yapılan senelik merasim esnasında, Führer, Alman milletine hitaben bir nutuk söylemiştir. Hitabesini Berlin askerî müzesinde irad eden Führer demiştir ki:

«Almanya kahramanlarının ölümü yıl dönümünü vahim bir devrede kutluyor. Liyakatsiz bir hale gelen eski nesil tarafından senelerce müddet söylenen insicamsız sözler bugün, mazideki kadar azametli ve şerefli bir vakıa olmuştur. Şarkta cereyan eden muzafferane ve eşsiz muharebeden sonra, kara ordumuza mensup fırkalar efradı, gemilerimizin mürettebatı ve hava kuvvetlerimize mensup muharipler, halen, Almanyayı eski garplı düşmana karşı müdafaaya hazırlanıyorlar.

Tarihimizde ilk defa olarak, mevcudiyeti için yaptığı, çok büyük mücadeleyi takdis etmek üzere Alman milleti, baştanbaşa, Tanrının huzurunda dua etmektedir. Hiçbir millet kahramanların hatırasını taziz hususunda, Alman milleti kadar fazla hürmete sahip değildir.

Mukadderatın ulvî bir anındayız. Coğrafî vaziyetimiz daima vahim siyasî muarazalar tevlid etmiş ve bu gibi anlarda, milletimizin mevcudiyeti, daima askerlerimizin kahramanca fedakârlıklarile temin edilmiştir. İki bin senedenberi tarihte rol oynamamız, bu iki bin yıl esnasında daima savaşmağa ve icap ederse, bütün milletin hayatı uğrunda kendisini fedaya hazır insanların sayesindedir. Bir milletin hayatı bir zincire benzetilebilir. Bu zincirin nesilleri teşkil eden halkalarından biri kırılmadıkça, millî tekâmülün seyri ve kararların devamlı surette tahakkuku durmaz.

Kahramanlarımızın hatırasını tebcile hasredilen bugünü, yeni bir dahilî şeref kazanmış olmak kanaatile tesit ediyoruz. Vaktile onların, uğrunda çarpıştıkları hedefler için mücadele ediyoruz. Ferdin hayatı ve mukadderi ne olursa olsun, herbirimizin maksadımız, camianın mevcudiyetine ve âtisine bağlıdır. Fakat, bizi, burada, mazinin fevkine çıkaran bir şey var: Vaktile, birçok kimselerin, uğrunda şuursuz bir surette çarpıştıkları ideali biz hepimiz vazıhan müdrik bulunuyoruz. Bu insanlar, Alman milletinin kendisi idi. Etrafımızı kuşatan tehlikeler büyüdükçe camiamızın kıymetini daha fazla takdir ediyoruz.

Plütokratik demokrasiler, nasyonal sosyalist Almanyaya karşı vahşi bir mücadeleye girmiş ve en yüksek hedefleri olarak nasyonal sosyalizmin imhasını ilân etmiş olmakla, ancak, bizim şimdiye kadar tahakkuk ettirmekte olduğumuz bir şeyi teyid ediyorlar. Yani, nasyonal sosyalist camia fikri, Alman milletini birleştirerek, onu pek tehlikeli bir hale getirmektedir. Çünkü düşmanlarımız anlamıştır ki, Alman milleti bu fikre inandıkça namağlûptur.

Sınıfların, birliklerin, mesleklerin, mezheplerin ve hayatın diğer bütün intizamsızlıklarının fevkinde, bin yıllık bir sembolün birleştirdiği, damarlarında Alman kanı dolaşan insanların içtimaî ittihadı yükseliyor.

Mukadderat bizi, saadet ve felâket devirleri için birleştirmiştir. Dünya, bizim ittihadımızı bozmak istiyor. Cevabımız, bütün devirlerin en büyük camiası içinde, daha kuvvetli elele vermek hususunda yeniden yemin ettiğimizdir. Alman milletini parçalamak istiyorlar. Yeminimiz «Alman ittihadı» dır.

Kapitalizmin muzaffer olmasını istiyorlar, fakat biz, nasyonal ve nasyonal sosyalist camianın zaferini temin etmek istiyoruz. Takriben 15 senedenberi, nasyonal sosyalizm, Almanyayı feci akibetinden kurtarmağa nefsini hasretmiştir. Tarihte misli olmıyan gayretler sarfederek milletin şuurunu yükseltmiş ve teslihatın umumî ve siyasî esaslarını yaratmıştır. Senelerce müddet hakikî bir anlaşma yapmak için dünya ile elele vermeğe hazır olduğumu söyledim. Fakat, dünya umuru hakların müsavatı esasına dayanan milletler barış fikrini reddetti. Nasyonal sosyalist ve asker sıfatile, hayatımda daima milletimin hakkını sulh veya icap ederse mücadele yolile temin prensibini göz önünde tuttum.

Milletin Führeri, Alman Başvekili ve Alman ordusu başkumandanı sıfatile nefsimi bir tek vazifeye gece gündüz zaferi düşünmeğe, çalışmağa ve icap edersе kendi hayatımı fedaya hasredişimin sebebi budur. Zira anladım ki, bu sefer, Almanyanın mukadderatı asırlar sürmek üzere tayin edilecektir.

Büyük harbe iştirak etmiş bir asker sıfatile, Tanrıya tek ve naçiz duam var: Bu büyük milletler harbinin son faslını, Alman milletinin şerefle nihayete erdirdiğini görmeyi hepimize nasip etsin. Bugün, yeminimiz şu olmalıdır: Fransız ve İngiliz kapitalistler tarafından büyük Alman devletine tahmil edilen harp Alman tarihinin kaydettiği zaferlerin en şereflisi olsun.»

Cep torpido muhripleri

Romanya hükûmeti hesabına yapılan 3 küçük gemi Marsilya yolile geliyor

Romanya hükûmeti, İngilterede üç cep torpido muhribi yaptırmıştır. Paris - Soir gazetesinde okunduğuna göre bu cep torpidoları İngiltereden Fransaya gelmişlerdir. Bunlar Fransız nehirlerindeki kanalları takip ederek Marsilyaya gelecekler ve oradan da Köstenceye gideceklerdir. Bu Rumen cep torpidolarının adları Vifonel, Vigilia ve Visculul'dür. Üçü de ayni tiptedir. İngilizlerin «minyatür zırhlı» namını verdikleri bu muhripler, 24 metre uzunluğunda ve 35 tonilâto hacmindedir. Bunlar fazla süratleri ve teslihatı bakımından çok tehlikelidirler. Her biri 533 milimetrelik ikişer torpido kovanile ve çelik kulelerde mahfuz dörder namlulu ikişer mitralyözle de mücehhezdirler.

Bu cep torpidoları, tahtelbahirlere karşı da müsellâh bulunuyorlar. Bunlar arkadan tahtelbahirlere dip bombaları atıyorlar. Üç vitesli ve 1,100 beygir kuvvetinde üç motörle mücehhez olan bu gemiler saatte 45 mil, yani 85 kilometre kadar süratle seyredebileceklerdir. Her gemide zabit ve tayfa olarak on beş kişi vardır.

25 şubatta İngilterede Portsmut limanından hareket eden bu cep muhripleri Havre limanına uğradıktan sonra Seine nehri yolile Parise gelmişlerdir. Paris Rumen sefiri, bu Rumen harp gemilerini ziyaret etmiş ve mükemmeliyetlerinden memnun kalmıştır.

LEMAN VE SAMİYE
deyaz İş ve Çamaşır Atelyesi
İSTİKLÂL CADDESİ 193
İPEK SİNEMASI KARŞISI

ŞEHİR TİYATROSU
İstiklâl cad. Komedi kısmı
Gece saat 20,30 da
HERKES KENDİ YERİNE

Dedikodusu Bütün Dünyayı Saran
Yalnız Romanı 5.000.000 nüsha satılan bir Eser
FİLME ALINDI
HATA: Rosalind Russel
Robert Donat
Bu Çarşamba akşamı MELEK sinemasında

Önümüzdeki Çarşamba akşamı
SÜMER SİNEMASI
Sinemanın en büyük üç Yıldızı
VİCTOR FRANCEN - HARRY BAUR
ve ANNİE DUCAUX'un yarattıkları
TAPTIĞIM KADIN
Büyük Aşk, İhtiras ve Macera filmini takdim edecektir. Bu filmin en mühim sahneleri Zenci Afrikanın merkezinde çevrilmiştir.

Film tarihinin şimdiye kadar kaydedemediği en muazzam eser
BALTAVA MUHAREBESİ
(DELİ PETRO'nun SONU)
Türkçe Sözlü
Pek yakında: TAKSİM sinemasında

SÖZÜN GELİŞİ

İhtiyar bir kitab

Dün kütüphanemi karıştırırken elime, bundan elli iki sene evvel, 1888 de basılmış fransızca bir âdabı muaşeret kitabı geçti. Henüz sahifeleri kesilmeden duran, fakat yarım asırlık bir ömürden sonra dikişleri çözülüp dağılmıya yüz tutmuş harab bir cild. Kitab bana çok yabancı geldi. Bunu ben mi, fakat niçin almışım?

Tekrar mektebe başlamayı katiyen arzu etmememe rağmen hafızamda, talebelik günlerim canlandı. Lisenin son sınıflarında iken, tatil zamanlarında, iki arkadaşımla beraber - onlardan biri şimdi uzak bir kazada kaymakam, öteki ise bu fanî dünyayı terketmiş bulunuyor - evet, iki arkadaşımla beraber, Sahaflar içinde ve Yüksekkaldırımda dolaşıp gördüğümüz kitaplardan ucuz olanları almak merakına kapılmıştık. Senelerce süren bu merak yüzünden kütüphanem, o güzel günlerin tasfiyeye bir türlü kıyamadığım mânasız kitaplarile doludur. İhtimal bu köhne Âdabı muaşeret kitabını da oralardan, kim bilir hangi saikle ve belki de yalnız yüz paraya satıldığı için almışımdır.

Basıldığı tarihten elli iki sene sonra bile olsa, onu, okunmaktan ibaret olan gayesine kavuşturmak üzere, sahifelerini kesmeğe başladım. Ötesine, berisine göz gezdirdim. İçinde şöyle lâflar vardı:

... Terbiyeli bir erkek, ziyarette bulunacağı mahalle girerken pardesüsüsünü vestiyere bırakabilir. Fakat kabul salonuna, şapkası elinde olduğu halde girer ve onu, ziyaretin devamı müddetince elinde tutar.

... Sokakta pipo içmek nezaketsizliktir. Bir kaç arkadaş beraber yürürlerse yolda sigara içebilirler. Fakat karşılarına yüksek bir şahsiyet veya bir kadın çıkarsa sigaraları derhal yere atmak icab eder.

... Bir genç kız bir erkeğe hiç bir suretle mektup yazamaz; hattâ ailesinden biri tarafından kendisine dikte ettirilmek suretile bile olsa... Genç kızlar ancak, valdelerinin ihtiyar ahbaplarına, mektup yazabilirler.

... Bir erkek tanıdığı bir genç kıza, ailesile samimiyetleri ne derecede olursa olsun, sokakta iltifat edemez...

Ve buna benzer bir sürü kaideler... Zavallı kitab elli senede hem manen, hem maddeten pek ihtiyarlamış, pek çökmüş, pek geri kalmıştı ve sahifelerini çevirdikçe, bir bunak gibi, mütemadiyen çocukluk hatıralarından bahsediyordu.

Versay muahedesi kadar mânasız bir hale gelmiş olan bu kitabı, aradığı saadete kavuşturmak çaresini düşündüm: Onu, elli iki sene evvele göndermek lâzımdı. Derhal harekete geçtim. Bana bir yazı yazmak vesilesi verdiğinden dolayı kendisine teşekkürden sonra, ruhunu, 19 uncu asırda, bu kaidelere riayet ederek yaşıyan terbiyeli insanlar diyarına sevketmek üzere, harab cildi sobanın içine attım. Neşe ile alev alev yanarken sanki o da bana teşekkür ediyordu.

Şevket Rado

Evlenmeyi kolaylaştırmak..

Isviçrede 4 senede bir kızlar erkeklere izdivaç teklif ederler

Belçika evlenme panayırında alâminüt nikâh kıyan nikâh memurları bulunur

İsviçrenin şimal tarafında bazı kantonlarda garip bir âdet vardır: 29 şubatta, yani dört senede bir, bir gün, kızlar erkeklere izdivaç teklif ederler. Bu teklif gayet tabii görülür, tedkik edilerek o gün ya muvafakat cevabı verilir, yahut da reddedilir.

Kızların dört senede bir izdivaç teklif edebilmeleri âdeti çok eskidir. Sebebi evlenmeyi kolaylaştırmaktır. Bu âdetin ne gibi bir mülâhaza ile teessüs ettiğini tedkik edenler şu neticeye varmışlardır: Erkekler aşk işlerinde beceriksiz ve çok sıkılgandırlar. Ayni zamanda çok müteredditdirler, bu yüzden evlenmeğe bir türlü karar veremezler. Pek cesur ve pek atak erkeklere bile evlenmek işlerinde bir pısırıklık âriz olduğu görünmektedir. Bunlar evlenmeği istedikleri halde bu işe teşebbüs etmeğe cesaret edemiyorlar, yahut teşebbüslerini ileriye götüremiyorlar.

Kızların izdivaç teklif etmeleri usulü bir emrivaki yapmakta, erkekleri güçlükten kurtarmaktadır. Yapılan istatistikler şubatın 29 gün olduğu senelerde İsviçrenin bu kantonlarında evlenme vakalarının diğer senelere nisbetle en az yüzde yirmi derecesinde fazla olduğunu göstermektedir.

Kızların erkeklere izdivaç teklif etmelerinin izdivacı arttırması yalnız erkekleri tereddüdden kurtarmasından ileri gelmiyor. Böyle bir teklif birçok erkeklerin, beğenildiklerine alâmet addedilerek, koltuklarını kabartıyor. Erkekler çok mağrurdurlar, sevmekten ziyade sevilmekten zevk alırlar. Bu suretle beğenilmeleri ve sevilmeleri gururlarını okşuyor ve bütün mukavemetlerini kırıyor. Kızlar tarafından yapılan evlenme tekliflerini reddedenler pek azdır.

İsviçredeki âdet, başka bir şekilde, Transilvanya'nın bazı mıntakalarında da vardır. Şimdi Romanyanın idaresi altında bulunan ve halkının çoğu Macar olan bu mıntakalarda martın sonuncu günü kızlar erkeklere izdivaç teklif etmek hakkına maliktirler. Bunun için her sene martın sonunda toplantılar yapılır. bu toplantılar bir nevi eş arama panayırı halini alır. Burada genç kızlar gözlerine kestirdikleri erkeklere izdivaç teklif ederler.

Fransanın bazı mıntakalarında, izdivacı kolaylaştırmak için, her sene nisanın sonunda panayırlar kurulur. Panayırlara o mıntakanın bütün genç kızları ve delikanlıları iştirak ederler. Gençler burada tanışırlar ve nişanlanırlar. Yalnız İsviçre ve Transilvanyada olduğu gibi kızların erkeklere izdivaç teklif etmeleri usulü yoktur.

Belçikada da evlenme panayırları vardır. Ecaussines panayırı pek meşhurdur. Ecaussines, Senette nehri kenarında 8,000 nüfuslu bir kasabadır. Panayır mayısta açılır ve üç gün sürer. Panayır münasebetile kasaba baştanbaşa donatılır, her tarafa evlenmenin faziletine dair afişler asılır.

Bunların çoğu şu mealdedir: «Evleniniz, mesud yaşamak için evlenmek lâzımdır». «Bekârlık kadar can sıkıcı şey yoktur», «Bir erkek için karısı en iyi arkadaştır. Evli bir erkek kendini yalnız hissetmez, hayata bekâr bir erkekten daha emniyetle bakar.»

Ecaussines panayırının bir hususiyeti vardır: Panayırda derhal nikâh kıymak için memurlar bulunur. Evlenmeğe karar veren gençler bu memurun karşısına çıkarlar ve nikâhları kıyılır. Bu alâminüt nikâhlar uzun formalitelerden müstesnadır.

Ecaussines panayırı mayısta açılır. Mayıs insanlarda aşk ve sevda hislerinin en ziyade kabardığı bir ay imiş. Bunun için en müteredditlere bile bu ayda bir cesaret gelirmiş. Panayırda tanışmak çok kolaydır. Buraya iştirak edenler kendini bir aile efradı gibi addettiklerinden uzun takdim resimlerine ihtiyaç yoktur. Gençler isimlerini söyliyerek birbirlerile konuşmağa ve dans etmeğe başlarlar. Bu samimiyet ve dansın sonu ekseriyetle nikâh memurunun karşısına çıkmakla neticelenir.

Ecaussines panayırında gündüz nikâhlar kıyılır, akşamı da evlenen çiftlerin düğünleri bir arada yapılır. Bu münasebetle eğlenceler tertip edilir. Bazan bu eğlenceler arasında yeni evlenme kararları verilir ve derhal nikâh memurunun önüne koşulur. Nikâh memuru, panayır günleri, geç kalanların nikâhlarını kıymak üzere saat ona kadar eğlence mahallinde bulunur, hem eğlenceye iştirak eder, hem müracaatçı olursa akidlerini yapar. Bu suretle yeni çiftler de evlenenler arasına iltihak ederler.

Ecaussines'de evlenenler için bir kaç otel hazırlanır. Bunların masrafı belediye tarafından verilir ve yeni evliler zifaf gecesini bu otellerde bedava geçirirler. Bu panayırın evlenmeğe çok yardım ettiği istatistiklerle sabit olmuştur.

DÜNYADA NELER OLUYOR

İngilterede matbuat tekaüd sandığı

Londrada yevmi gazetelerin muharrirlerine yardıma mahsus sandığın idare heyeti son toplantısında harp dolayısile işsiz kalan muharrirlere yardım meselesini müzakere etmiştir. Bu yardım için sandığın elindeki eshamdan on bin İngiliz liralık miktarının satılması kararlaştırılmıştır. Sandığın elindeki eshamın hakiki kıymeti 1919 senesinde 77,000 İngiliz lirası iken bugün 337,000 İngiliz lirasıdır. Sandık yaşlı muharrirlere muntazaman tekaüd maaşı vermektedir. Bu seneki masrafı tekaüdiye ve yardımlar ile birlikte 26,248 İngiliz lirası olacaktır.

Yevmi gazetelerin muharrirlerine mahsus olan bu sandık 1864 senesinde tesis edilmişti. Şimdiye kadar muharrirlere işsizlik yardımı ve tekaüdiye olarak 500,000 İngiliz lirası vermiştir. Senelik varidatı kifayet etmediği takdirde fazla yardımlar için ihtiyat akçesinin yatırılmış olduğu sağlam teşebbüslere aid eshamı satarak masarifini kapatmaktadır. 1935 senesindenberi her sene sandık açık vermiş ve bu suretle masarifini kapatmıştır.

Yevmi gazetelerin muharrirlerine mahsus bu sandığın matbuat birliği ve gazeteciler enstitüsü gibi diğer mesleki teşkilât ile alâkası yoktur. Sandık müstakildir.

Kermit Roosevelt

Finlândiyaya giden İngiliz ve Amerikan gönüllüleri kıtası kumandanlığını deruhte eden Kermit Roosevelt eski Amerika cümhurreisi Teodor Roosevelt'in oğlu ve şimdiki cümhurreisi Franklin Rooseveltin yeğenidir. Kendisi halis Amerikalıdır. Amerika harbiye mektebinden yetişmiştir. Gönüllü olarak iki defa İngiliz ordusuna girmiştir. Umumi harpte gönüllü yazıldığı zaman Iraka sevkolunan İngiliz ordusuna iltihak etmişti. Harpten sonra vatanına dönmüş ve Amerikan ordusunda bir vazife almıştır.

Yeni Avrupa harbi çıktığı zaman Amerikan ordusundan istifa ederk tekrar İngiltereye gelmiş ve İngiliz ordusunda bir vazife almıştır. Şimdi de İngiliz ordusundan istifa ederek Finlândiyadaki İngiliz ve Amerikan gönüllüleri Lejyonu kumandasını deruhte etmiştir. Bu Lejyonda binbaşı rütbesinde askerler bulunduğundan cümlesine kumanda edebilmek için kendisine Fin ordusu miralay rütbesi verilmiştir. İngiliz ve Amerikan ordularında rütbesi binbaşı idi.

Miralay Roosevelt Finlândiyanın yardımına gidilmesinin ehlisalip seferlerini andırdığını ve Rusların siyasi zabıtası Gepeuye karşı boğuşmak için bunlara karşı gittiğini söylemiştir.

Şimali Amerika ile Cenbî Afrikayı bir gün buz kaplıyacakmış

Amerika maruf bir fen enstitüsünün toplantısında meşhur İngiliz âlimi sir Corc Simpson okuduğu raporda garip bir nazariyeyi ileri sürmüştür: Güneşin hareti arttıkça o nisbette arz soğumakta imiş.

İngiliz âlimi binlerce sene evvelki büyük buz devrini de bu nazariye ile izah etmiştir. O tarihte de güneşin harareti artmış ve neticede Gruenlânddaki büyük cümudiyeler Şimali Amerika ve Avrupa üzerine kaymıştır.

Simpson'a göre güneşin harareti arttığı zaman denizlerdeki tebehhurat da artmaktadır. Bu buharlar kutub havalisinde mebzul kar olarak aşağıya inmektedir. Kutublarda karların çoğalması tabiati ile dünyayı soğutmaktadır.

İngiliz âlimine göre güneşin hararetinin sebep olduğu karların çoğalması binlerce kadem kalınlığında cümudiyeler peyda etmektedir. Bu cümudiyeler bir gün şimalden tekrar Avrupanın ve Şimali Amerikanın üzerine ve cenuptan da Afrika ve Amerikaya doğru kayarak ortalığı tekrar buz kaplıyacaktır

Daha sonra güneşin harareti azalmaa ile kutublara az kar yağacak ve tekrar dünyanın hararet ve bürudeti itidal peyda edecektir.

Edebiyat Fakültesi talebelerinin çayı

Dün edebiyat fakültesi coğrafya şubesi talebeleri Parkotelde bir çay ziyafeti tertip etmişlerdi. Yukarıdaki resim neşe ile geçen bu çayda eğlenen gençleri göstermektedir.

Uvey ana katili

Seyfeddin 18 sene ağır hapse mahkûm oldu

İzmir (Akşam) — Halkapınarda bataklıktaki sazlık arasında üvey anası Nazikeyi parasına tamaan iple boğarak öldürmekle suçlu Seyfeddinin muhakemesi, ağır cezada sona ermiştir. Seyfeddin; sebze bahçelerinde gündelikle çalışarak biriktirdiği yüz lirasını almak için analığını öldürmek suçundan mahkemeye verilmişti. Muhakeme neticesinde Seyfeddinin, cinayeti taammüden işlediği sabit olmamış, fakat bir sebeple kasden öldürdüğü anlaşıldığından on sekiz sene ağır hapsine karar verilmiştir. Seyfeddin, kararın tefhiminden sonra mütehevvir bir tavır takınmış:

— Bana yazık oldu, bu haksızlıktır.

Demiştir. Hadise hakkında hazırlık tahkikatında ve sorgu hâkimliğindeki isticvap esnasında verdikleri ifadeyi mahkemede değiştirerek Seyfeddini kurtarmak maksadile yalan yere şahidlik eden katilin metresleri Emine ve Nimet de ikişer sene hapse mahkûm edilmişlerdir.

Kararın tefhiminden sonra mahkûm, jandarmalar tarafından götürülürken Seyfeddinin kız kardeşi olduğu anlaşılan bir kadın, kardeşine doğru atılmışsa da jandarmalar derhal mâni olmuşlardır. Bu kadın, üzerine fenalık gelerek bayılmış, bir saat süren bir çalışmadan sonra ayılarak evine gitmiştir.

Edirnede kar ve soğuklar

Edirne (Akşam) — Son günlerde Trakyanın her tarafında olduğu gibi Edirnede de şiddetli kar fırtınası ve soğuklar hüküm sürmüştür.

Trakya 1928 senesindenberi geçirdiği hava değişikliği ile bu yıl tekrar karşılaşmış bulunuyor. Yazları sıcak, kışları soğuk diye tanılan Edirnede martın altısındanberi kar yağmakta ve soğuğun şiddetini arttırmaktadır. Her gün yanı bekliyen ve elindeki yakacağı azalan halk yeniden kışın geri gelmesinden üzgün bulunuyor. Bunu fırsat bilen odun satıcıları fiatleri arttırmışlar ve bu yüzden tüccarın yüzünün gülmesine mukabil halkın sıkıntası ziyadeleşmiştir.

Muğlaya kar yağıyor

Muğla 10 (A.A.) — Dün sabah hava soğumaya başlamış ve bütün gün fasılalarla kar yağmıştır.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Komédie Française

Fransa'nın meşhur tiyatrosu olan Komédie Française'den bir grup, temsiller vermek üzere Türkiyeye geliyor.

Bu resmi Fransız tiyatrosu 1680 den on dördüncü Louis'nin emrile teşkil edildi. Aktör ve aktrislerin yekûnu 27 kişi idi. Kral senede 12,000 liralık bir yardımda bulunuyordu.

İlk yeri Mazarine sokağı idi. 1687 de şimdiki Ancienne - Comédie sokağına taşındı. Orada 1770 tarihine kadar kaldı. Ertesi sene Tullerie'ye nakledildi ki, orada işgal ettiği salonda bilâhare Convention toplanmıştır. 1782 de kendisi için inşa olunan binaya geçti; ki bunun yerinde şimdi Odeon tiyatrosu vardır. Bütün inkılâp esnasında tiyatro aynı mevkide kalmıştır. 1792 de artistler arasında bir ayrılık husule geldi; ancak 1802 de yeni bir canlanma kaydedildi. Palais - Royal'de müessesenin şimdi işgal ettiği yerde oyunlar başladı. 100,000 franklık tahsisat kabul olundu.

Teşkilâtını Napolyon Bonapart Moskovadan 1812 de tesbit etti. 1850, 1859, 1901, 1910 senelerinde yeni nizamlar kabul dildi.

1900 yılının 8 martında suhur eden bir yangın, Comédie - Française'in bir kısmını yakmıştır.

Mektep var, muallim yok

Kemaliyenin Peğir köyü ahalisi namına İbrahim Aytar, Maarif Vekâletinin nazarı dikkatine arzedilmek üzere bize aşağıki mektubu yazıyor: «Kemaliye kazasına 6 kilometre mesafede Peğir köyünde köylünün müşterek yardımile ve 3000 liraya yakın para sarfile bir ilk mektep binası yapılmıştır. Fakat muallimsizlik yüzünden mektep, hayli zamandanberi kapalıdır. Altı ay kadar evvel Vekâlete müracaat ederek muallim tayini temennisinde bulunduksa da henüz bir cevap alamadığımız için, tahsil çağında 115 çocuğu bulunan köyümüzün yavrularından bir kısmı, asgarî 50 santimetreyi aşan karları yararak ve bu suretle 6 kilometre mesafe katederek bin müşkülâtla kaza merkezindeki mektebe, bir kısmı da köyümüze biraz yakınca olan başka bir köyün mektebine gitmektedirler. Bu suretle 115 çocuktan yalnız 60 kadarı mektebe gidebiliyor. Mütebakisi ise, köyümüze muallim gönderilmek üzere, Maarif Vekâletinin himmetine intizardadırlar. Gönderdiğim resim mektepsiz çocukları bir arada gösteriyor.»

23 Nisan çocuk bayramı

Yurt yavrularına: Bayramımızın her yıldan daha üstün olması için Çocuk Esirgeme kurumları hazırlıklara başlamışlardır. Siz de öğretmenlerinize bayramınızın daha önemli olmasına hazırlanmaları için ricada bulunuz.

Çocuk Esirgeme kurumu

★ Ortaköyde oturan Cemal isminde biri, evinin merdivenlerinden düşerek ehemmiyetli surette yaralanmış, polis tarafından Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır.

★ Bulgar bandıralı «Çar Ferdinand» vapuru Bozcaada civarında havanın muhalefetinden dolayı karaya oturmuştur. Vapur, tahlisiye istediği cihetle bir tahlisiye gemisi gönderilmiştir.

SİNEMA

Jackie Coogan karısından ayrıldı

Eski yumurcak eski kazancından bir kaç yüzbin lira geri alabildi

Jackienin karısı Betty Grable Amerika kadınlarının vucüd tenasübünü kaybetmelerinden korkuyor

Hollivutta son zamanlarda yeniden bir boşanma salgını vardır. Birçok artistler talâk davasile mahkemeye baş vurmuşlardır. Bunların arasında Jackie Coogan ile Betty Grable de bulunmaktadır.

Betty Grable ve Jackie Coogan

Jackie Cooganı bütün sinema meraklıları bilirler. On beş sene evvel henüz yedi sekiz yaşlarında olan Jackie, Şarlo ile birlikte birçok filimler çevirmişti. Yaşının küçük olmasına rağmen gösterdiği sanat kudreti çok takdir edilmiş, ayni zamanda küçük artist çok para kazanmıştı.

Jackie artık çocuk rolleri yapamıyacak yaşa gelince, filim sahasından ayrılmış bir kolleje girmişti. Fakat çalıştığı seneler zarfında en aşağı bir milyon dolar bir kenara koyduğundan o yaşta istikbalini temin etmiş addediliyordu. Küçük artist tahsilini bitirdikten sonra isterse yeniden sanat vadisinde çalışabilecek, isterse eski kazancının iradile rahatça yaşayacaktı.

Halbuki arada beklenmiyen bazı hâdiseler oldu. Jackienin babası öldü, vasisi yerine geçen annesi çok genç bir erkekle evlendi ve oğlunun parasının büyük bir kısmını bu adama yedirdi, diğer kısmının da üzerine oturdu. Bu yüzden Jackie Coogan yirmi yaşına gelip de servetini eline almak için teşebbüte bulunduğu zaman beş parası olmadığı cevabı verildi. Jackie mahkemeye müracaat etti, bu mesele Amerikada birçok gürültüler yaptı.

İşin acıklı bir tarafı daha vardı: Eski yumurcak Hollivutun genç artistlerinden Betty Grable ile sevişiyordu. Genç kız henüz yıldızlar sırasına girmemişti. Bu sebeple kazancı azdı. Jackie'de de beş para yoktu. İki genç şaşkın bir halde idiler. Fakat muaşakalarının duyulması kendilerine beklenmiyen bir fayda temin etti. Eski yumurcağın nişanlısı yıldızlar sırasına girdi, kazancı arttı. Bu sayede birleştiler, karı koca iki sene kadar mesut bir hayat geçirdiler. Fakat son zamanlarda onlar da boşanma salgınına tutuldular ve ayrılmağa karar verdiler. Aralarındaki bağın çabuk çözülmesi için talâk davalarını çabuk halleden Reno mahkemesine baş vurdular.

Geçen hafta Jackie bu ayrılma münasebetile Hollivutun şık lokantalarından birinde karısına bir ziyafet verdi, ziyafete bazı dostlarını çağırdı. Karı koca, o gece birlikte birçok defalar dansettiler, güldüler, söylediler ve sabaha karşı katî olarak ayrıldılar. Jackie karısına hatıra olarak güzel ve büyük bir bebek hediye etti.

Jackie şimdi beş parasız değildir. Bir defa annesi aleyhine açtığı dava neticelenmiş ve birkaç yüz bin dolar eline geçmiştir. Bundan başka bazı filimlerde ufak tefek roller yaparak epeyce para kazanmaktadır.

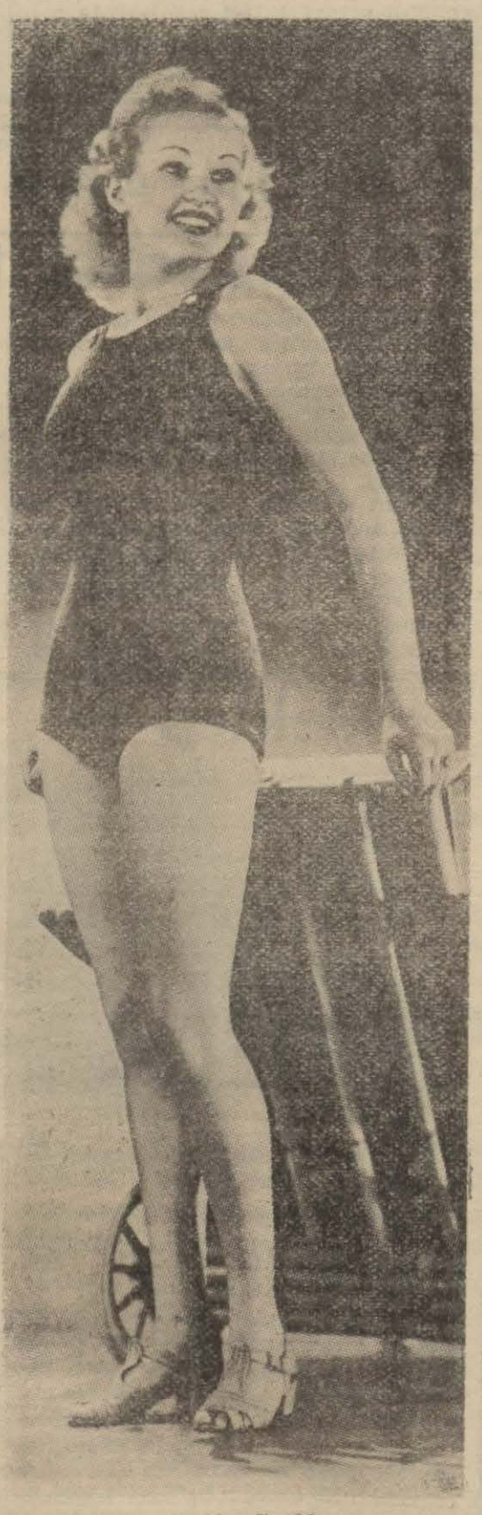

Betty Grable

Betty Grable'in tavsiyeleri

Betty Grable henüz 23 yaşındadır. Hollivutun en güzel vücutlü artisti diye şöhret kazanmıştır. Bunun için bir gazete muharriri artisti ziyaret ederek vücut güzelliği hakkında fikirlerini sormuştur. Artist şu beyanatta bulunmuştur:

— Bir kadında evvelâ aranacak şey vücut tenasübü, vücut güzelliğidir. Bunu temin etmek de herkesin elindedir. Bir parça jimnastik, biraz itina buna kâfidir. Kollejlerde, üniversitelerde kızlara yaptırılan jimnastikleri gördüm. Bunları çok ağır ve vücut tenasübünü bozacak şeyler buldum. Talebe için her şeyden evvel hakikaten ehil jimnastik hocaları lâzımdır.

Bacaklar, bir genç kızın en büyük kuvvetidir. İnce ve uzun bacaklar genç kızlara büyük bir güzellik verir. Fikrimce bacak tenasübü için yapılacak şey mutedil şekilde tenis oynamak, yüzmek, yol yürümektir. Beden için ok atmak çok faydalıdır. Bir parça beden hareketi de yapılırsa istenilen neticeler elde edilir.

Amerikada kadınların beden tenasübü bozuluyor. Bir kısım kadınlar çok zayıf, bir kısım ise şişmandır. Bunlar ifrat ve tefrit ve tedbir alınmazsa Amerika kadınlarının vücut tenasübünü kaybetmelerinden korkuyorum. Bunun için bence bir beden terbiyesi nezareti ihdas etmek muvafıktır.

Harp ve filim faaliyeti

Philippe Holmes Hollivutta döndü

Geçen temmuzda Pariste filim çevirmek üzere Fransaya gelen Hollivutun tanınmış artistlerinden Philippe Holmes Amerikaya dönmüştür. Artist tamam işe başlamak üzere iken harp çıkmıştır. Bu yüzden bütün hazırlıklar geri kalmıştır. Artist Fransayı çok sevdiğinden 6 ay kadar Fransada kalmış ve bilhassa Nis havalisinde dinlenmiştir. Şimdi Amerikada çalışacak. Fakat sulh olur olmaz tekrar Fransaya gelecektir.

Fernandel terhis edildi

Fransız sinema artistlerinden meşhur komik Fernandel harp başlar başlamaz askere alınmış, kıtasına iltihak etmişti. Artist şimdi terhis edilmiştir. Terhise sebep yaşının otuz beşten yukarı ve üç çocuk babası olmasıdır. Fransa, otuz beş yaşından yukarı ve en az 3 çocuk babası olanları terhis etmektedir.

Fernandel mösyö Hector isminde bir filim çevirmeğe başlıyacaktır.

Charles Boyer Amerikada

Charles Boyer de terhis edilmiş ve Amerikaya gitmiştir. Artist Amerikada Lafayette'in hayatına aid bir filim çevirecektir. Bu biter bitmez Cyrano de Bergerac'ı çevirecektir.

Spencer Teracy doktor!

Amerikada en çok sevilen sinema artisti Spencer Teracy, 922 senesinde Ripon üniversitesine devam ediyordu. Artist o zaman üniversiteyi bitiremiyerek sanat hayatına girmişti. Şimdi Ripon üniversitesi bu eski talebesine fahri doktor payesini vermiştir.

KÜÇÜK İLÂN
okuyucularımız arasında
EN SERİ,
EN EMİN
EN UCUZ
vasıtadır. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

Kitaplar Mecmualar

Fatih devrinde İstanbul

Vakıflar umum müdürlüğü neşriyatından (Fatih ikinci Mehmed vakfiyeleri) kitabının mütemimi olmak üzere «Fatih devrinde İstanbul» ismile bir eser neşredilmiştir. Mimar Ali Saim Ülgen tarafından hazırlanan bu eser, Fatih devrinde İstanbulun bir haritasını ihtiva etmektedir.

Mündericatı şudur: I — İstanbulda fetihten önce Bizans eserleri; Bizanslılar devrinde şehir beledi taksimatı ve topografyası, İstanbulda Türkler. II — «Fatih devrinde İstanbul» harisatsında gösterilen eserler; «Fatih devrinde İstanbul» haritasında gösterilen kale kapıları ve limanlar. III — İstanbulda tesis olunan ilk Türk mahalleleri, Fatih devrinde İstanbul haritasında yerleri tesbit edilen ve edilemiyen mahalleler. IV — Bibliyografya; Bizans üzerine yazı yazan müverrih, müellifler ve eserleri, Paris kütüphanelerindeki İstanbul haritaları. V — Fatih devrinde İstanbul resimleri.

Fiati 125 kuruş olan ve Ankarada basılan bu kıymetli eserden aşağıdaki parçayı naklediyoruz:

İstanbula Türklerin girişi, ilk imar, teşkilât ve iskân

1453 milâdi, 857 hicri yılında, elli günlük bir muharebeden sonra, 29 mayıs salı günü Bizansa giren Türkler; şehri pek harap bulmuşlardı. İşgal esnasında şehirden kaçırılan hazinelerin, sanat eserlerinin, ilim ve irfan mahsullerinin, Avrupa rönesansında ne büyük roller oynadığı malûmdur. Bizansa giren Türkler şehrin tabii ve mahvolmaya yüz tutmuş tarihi güzelliklerinden başka bir şey elde edememişlerdi.

İstanbula giren Osmanlı Türkleri, müstakbel hükûmet merkezleri olacak bu şehrin, hemen imarına başlamayı münasip görerek, şehre bir kadı ve sübaşı tayin, yani, idari ve kazai kuvvetleri teşkil ettikten sonra şehrin âsayiş ve sükûnu temin olunca, üçüncü tepe üzerinde bir saray (Eski saray), ticaret ve ilim merkezleri kurmaya başladılar.

1454 yılında Fatih, İstanbulu resmen idare merkezi yaptıktan sonra, nüfusu arttırmak için getirilen Anadolu ve Rumeli şehirleri halkı, ekseriyetle eski oturdukları mıntakaların isimlerini verdikleri mahallelerde yerleştiler. Bu suretle vücudbulan Türk mahallelerinin ihtiyacı olan dini ve içtimai müesseseler ya devlet veya zengin halk tarafından tesis ve inşa olundular.

Hazırladığımız haritada ilkönce Türklerin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci tepeler ve civarını, ana caddeler etrafını işgal ettikleri, Marmara sahilinde Kumkapı, Lânga, Samatya, Haliç cihetinde Fener ve Balat çukur mıntakalarını tercih etmedikleri görülür. Ayrıca Türklerin Eyüp, Haliç şimal sahili, Tophane, Beşiktaş ve Anadolu cihetinde Kadıköy, Üsküdar, Kuzguncuk ve civarında da yerleştikleri mevcud eserlerinden anlaşılmaktadır...

Vakıflar galerisi

Gene Vakıflar umum müdürlüğünün neşriyatından olmak üzere «Vakıflar galerisi hakkında muhtasar izahat» ismile bir broşür çıkmıştır. İçinde galeri hakkında resimlerile birlikte malûmat verilmektedir.

Şair Nodim Güntel

Muharrir H. Nafiz Oytun, şair M. Nedim Güntel - hayatı ve eserleri ismile Konyada bir broşür neşretmiştir. Burada şairin şiirlerinden ve vecizelerinden parçalar vardır. Broşürden birkaç vecizeyi aşağıya alıyoruz:

İlk yaratılan insan erkektir; kadın en ideal insan tipidir.

★

Güzel kadınlar, edebiyatın meçhul askerleridir.

★

Keçiyi inatçı diye kötülemeğe hiç hakkımız yoktur; sebat yüksek bir seciyedir ve yalnız insanlarda bulunur.

★

Bir gün bir sarhoşun fikrinden istifade etmek istedim, masanın üstünden bir salkım üzüm alarak: — Şu yemiş hakkında ne düşünüyorsun dostum? dedim. Kekremsi, buruşuk bir telâffuzla: — Yaşasın Cenabı Hak! dedi.

Kokulu çam

Şair Kerim Yund «Kokulu çam» ismile bir şiir kitabı neşretmiştir. İçinde memleket ve aşk mevzularile ağaç sevgisine dair yazılmış 28 manzume vardır. Bunlardan «Kültür uzaklardadır» isimli manzumenin son iki kıtasını buraya naklediyoruz:

Ne içli sözlerdir, ot, çiçek, yaprak,
Onları okumak en kutlu demdir
Kitaptır tabiat, kâğıddır toprak,
Ve kazma, avuçta altın kalemdir.

Bilgi gezendedir, şiir sezende,
İlimse toprakla dost olmadadır.
Cahillik dağları kötü bilende,
Kültür, uzaklarda, uzaklardadır!...

Bilgi yurdu

Üç yıldır muntazam surette neşredilmekte olan bu ilim, felsefe ve sanat mecmuasının şubat sayısı da çıkmıştır. Bu sayıda Ali Rıza Korap, M. Niyazi Erenbilge, Tahir Olgun, Cemil Sena, general Abdürrahman, doktor Reşid Süreyya, Arif Hikmet ve Mehmed Alinin makale, tercüme ve aktüaliteleri vardır.

B. Niyazi Erenbilge'nin «Zelzele» hakkındaki yazısı dikkate şayandır. İçinde dünyada vukubulan şiddetli zelzeleler kaydedilmektedir. Burada okunan müthiş zelzele hadiselerinden ikisi aşağıdadır:

7 Birinciteşrin 1837 de Şili zelzelesinde San Carlo kalesinde 10 metre derinliğe kadar zemine rekzedilmiş ve fazla olarak üç demir lengerle kuvvetli bir surette tutturulmuş bir sancak direği şakuli istikamette havaya o kadar düz ve müstakim fırlamıştı ki içinden çıktığı delik hiç bozulmamış, bir top ağzı gibi desdeğirmi kalmıştı.

4 Şubat 1610 La Grita zelzelesinde (Venezuella) haşyetverici müthiş bir hadise müşahede edilmiştir. Şöyle ki: Oldukça büyük bir tepe, üzerinde ne var ne yoksa hepsile birlikte, tıpkı bir kalem gibi gökyüzüne doğru fırlamış ve sonra civardaki vadinin tam ortasına düşmüştür. Tepenin eski yerinde ise birdenbire bir çöküntü hasıl olmuş, ve bu çöküntüden yeraltı suları yıkıcı bir nehir halinde dışarıya çıkarak akmağa başlamıştır.

Ordu sosyolojisi

«Ordu sosyolojisi yolunda bir deneme» ismile Ş. G. Erker tarafından hazırlanan eserin birinci cildi intişar etmiştir. Genel kurmay başkanlığınca ordu için faydalı görülen bu eser isminden de anlaşılacağı veçhile yepyeni bir sahada kıymetli varlık gösteren bir çalışmanın mahsulüdür. Kitabın muhteviyatı hakkında daha sarih bir malûmat vermek için bazı bahis başlangıçlarını alıyoruz:

Orduda ferd, genel anlamda bir aileye tekabül eder - Orduda aile - Orduda aile ancak sevgi ocağıdır - Orduda ferd - Ordudaki ferdlikte ana ve babanın münasebeti - Ana baba ile çocukların ilişiği - Ordu ferdliğinde baba ve ananın vazifesi - Ceza ve suç.

Bu hayat böyle geçer

Öğretmen Hüseyin Hilmi Bayındır «Bu hayat böyi geçer» ismile ilk okullar için bir şarkılı monoloğ yazıp bestelemiştir. Dört şarkı ve sekiz sahneden ibaret olan bu şarkılı monologa şarkıların notaları da ilâve edilmiştir. Fiati 10 kuruştur. Aydında Hilmi Tükel Kitapevinde basılmıştır.

Orduda hastaneden kaçan bir mahkûm yakalandı

Ordu (Akşam) — Ordu hapishanesinde katil meselesinden 12 seneye mahkûm Ünyeli Mustafa hastalığı dolayısile tedavi edilmek üzere memleket hastanesine yatırıldığının ikinci günü gece saat 23 de nöbetçi jandarmanın helâda bulunmasından bilistifade firar etmişse de iki gün sonra polis Hakkı Çiçek ve Hasan Sıy tarafından yakalanarak ciheti adliyeye teslim olunmuştur.

Çocuk davası neticelendi

İzmir 9 — (Akşam) — Bursada fabrikatör B. Mehmed ile baytar B. Aziz, ayni çocuk üzerinde babalık hakkı iddia ediyorlardı. Uzun bir muhakemeden sonra çocuğun baytar B. Azize aid olduğuna mahkemece karar verilmiştir.

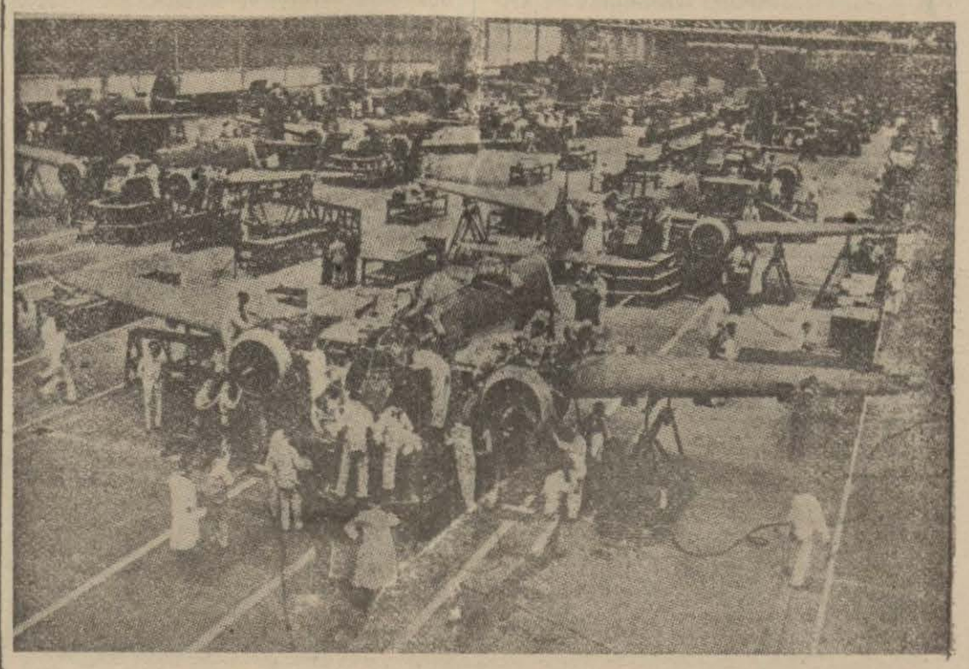

İngilterede tayyare inşasına büyük hız verilmiştir. Yukarıda, bir tayyare fabrikasının içerisi görülüyor.

Haftanın vakaları

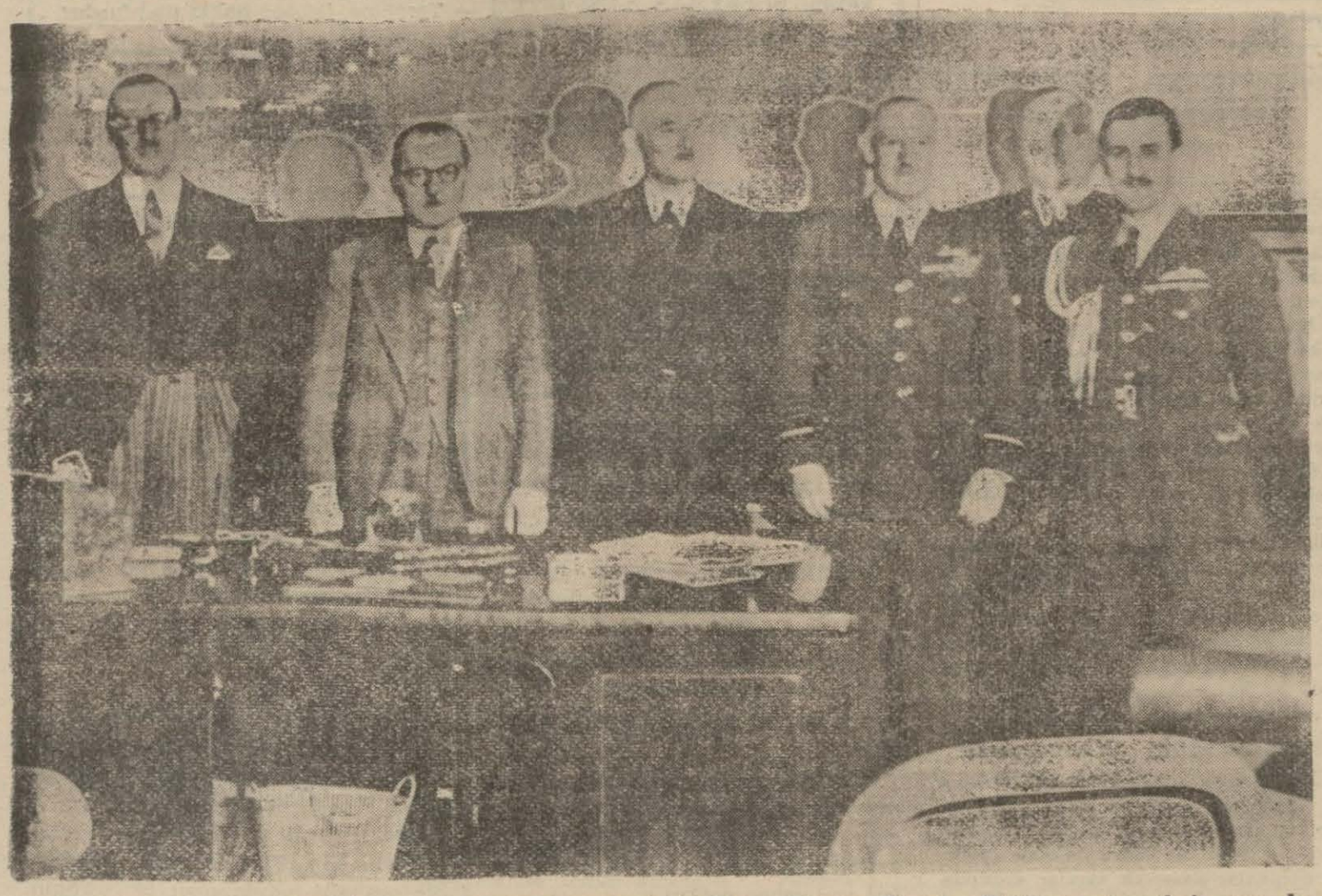

Ankarada bulunan misafir İngiliz ve Fransız hava kuvvetleri kumandanları Hariciye Vekilimizi ziyaretleri esnasında

Mareşal Fevzi Çakmağın Ankarada misafir İngiliz ve Fransız hava kuvvetleri kumandanları şerefine verdiği ziyafetten iki intiba

Hollivutta bu senenin en muvaffak artistini seçmek üzere bir heyet toplanmıştır. Heyet ilk tedkikinde Irene Dunne'ı en kuvvetli namzed olarak ayırmıştır

Fransız generalı Huntziger garp cephesinde düşürülen bir Alman tayyaresini tedkik ediyor

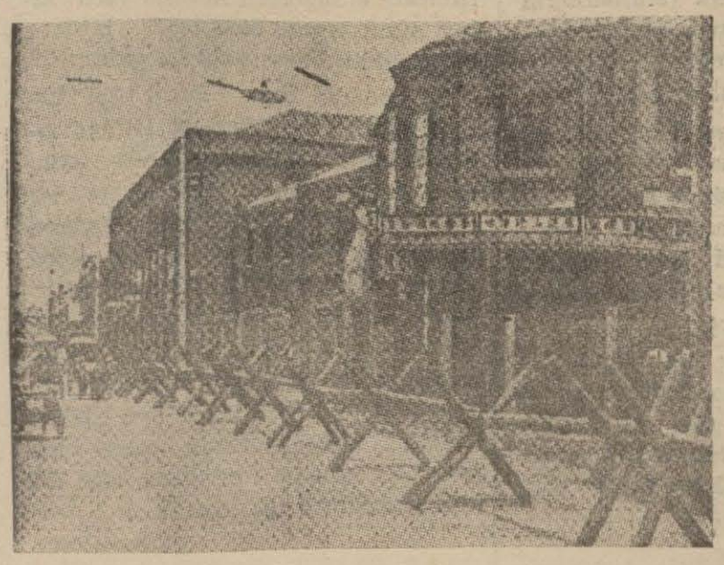

Tiyo ngindeyeni hâdiselere sahne olan beynelmilel mıntakanın medhali ve burada bekliyen Çinliler

Evvel zaman içinde

Mitat paşa Bağdada nasıl vali tayin edildi?

Gazete tefrikalarını biriktirdikten sonra okumağı sevdiğim için «Tan» gazetesinin Ahmed Mitat efendi merhum hakkında neşretmekte olduğu silsilei makalâtı onuncu serisinin intişarinden sonra okumağa başladım. Nazarı dikkatimi ve tereddüdümü celbeden bir noktayı muhterem doktor Kâmilden istizah etmek cüretinde bulunacağım:

Muhterem «Tan» ın 14 şubat tarihli nüshasının bir fıkrasında (Ahmed Mitat efendinin hayatı) serlâvhasile yazılan makalenin bir fıkrasında:

... (Mitat paşa merhum Rumelinden Bağdad vilâyetine tayin olunmuş. Ve Bağdada giderken o zaman Ahmed efendi yadolunan Ahmed Mitat efendi ile biraderini maiyetine almış. Biraderi esnayi rahta seferberi ahret olmasile Mitat paşa beraya tesliyet ismini Ahmed efendiye hediye etmiş. Andan sonra Ahmed Mitat efendi merhum, Ahmed Mitat, namını almış. Mitat paşa, Bağdadda dahi Rumelide kazandığı hürmet ve muhabbete kavuştuğu için yollar ve mektepler açar ve Şattularapda vapurlar işlettirirken saraya bir jurnal verilmiş. Müvesvis padişah korkmuş. Mitat paşayı azletmiş.) deniliyor.

Halbuki Mitat paşa merhum, Abdülhamid zamanında değil, Abdülâziz devrinde Bağdada vali olmuştur. Ve bunu bilenlerden bir haylisi elyevm hayattadır. Binaenaleyh Ahmed Mitat efendi merhumun böyle bir hatada bulunacağını hiç ümid etmiyorum. Bay Ali Haydar Mitat neşrettiği (Mitat paşanın hayatı siyasiyesi) nam eserde «Mitat paşa şûrayı devlet riyasetinde bulunduğu sırada nizamat ve inşaat ve kavanine müteallik ümurun kâffesi şûrayı devlette tedkik ve müzakere olunmak lâzımgelirken demiryollarının ve sair bazı mühim şeylerin şûrayı devlete havale edilmiyerek icra olunmağa başladığı ve bu, şûrayı devlet heyeti müçtemiasına ve bahusus Mitat paşaya dokunduğu cihetle Âli paşa hakkında olan tazimatı iktizasınca tahammül etmiş ise de, fakat münkesir ve meftûr olarak bir vilâyet valiliğini bu hale tercih ile arzu etmekte iken Bağdad valisi Nakıyeddin paşanın zuhuru azlile Bağdad vilâyeti açılmış ve Mitat paşa tarafından gösterilen hahişe Âli paşa dahi muvafakat etmiş olduğundan Mitat paşa üçüncü ordunun nezareti inzımamile Bağdad valiliğine memur ve 1285 senesi martında Dersaadetten hareket ve azimet etmiştir» diyor.

Bu da isbat ediyor ki Mitat paşa merhum Bağdada Abdülâziz devrinde vali olmuş ve gitmiştir. Evet bu muhakkaktır. Sultan Hamidin Mitat paşa hakkında kin ve garazı vardı, fakat bu Bağdaddaki jurnaldan değil, esbabı saireden tevellüd etmiştir ki anın burada tafsili sadedi haricidir.

Diğer bir rivayete göre de Mitat paşa merhumun Bağdada sureti tayini, oğlunun hikâye ettiği gibi değildir; Mitat paşa şûrayı devlet riyasetinde iken Âli paşa teşkili vilâyet nizamnamesini yapmak tasavvurunda bulunmuş. Ve fakat Mitat paşanın reyini almamakta imiş. Mitat paşa merhum bu yanlışlığı ötede beride söylemiş; ve hattâ büyük babam Mümtaz efendinin pek samimi sevistikleri için: «A birader nasıl olsa sen sadrâzam olacaksın. Zira hünkâr Âli paşa sıkmağa başladı. Fakat zamanı var zannediyorum. Binaenaleyh sen biraz dilini tutsan da şu adamın bir belâsına uğramasan» ricasını dahi dinlemiyerek söylenmiş durmuş. Âli paşa ise bu gibi tarizata tahammül eder takımdan olmadığı için huzurda bulunduğu bir zamanda sultan Azize: «Efendimiz, Bağdad çok ehemmiyet kesbetti. O yerlerde iğtişaş çıkmak muhtemeldir. Valli hazır bu işi başaramıyacak. Ferman buyurursanız bendeniz gitsem orada da efendimize arzı hizmet etsem» demesile (olur mu hiç. Katiyen olmaz. Bir başkasını gönderelim. Aklınıza kim geliyor) cevabını ve «Mitat paşa varken akla kim gelir. Fakat bilmem kabul eder mi» gibi bir de balon uçurarak (evet evet, bu çok doğru, onu kandırıver) emrini aldıktan sonra Babıâliye gelir gelmez kimseye bir şey söylemiyerek Mitat paşayı nezdine davetle: «Efendimiz Bağdadın ahvalinden dolayı endişededirler. Hepimize tercihan zatı devletlerinin o havaliyi ıslah ve tanzim buyuracağınızdan emindiler. Lâkin kabul edip etmiyeceğinizde müteraddidler. Ne buyurursunuz» sualinde bulunmuş ve nükteyi ihsan eden Mitat paşa merhumdan muvafakat cevabını almıştır. Ve o kadar acele etmiştir ki: Keyfiyeti hünkâra haber vererek iradeyi istihsal etmeksizin sadaret müsteşarı Ferid efendiye (bilâhare vezir ve hazinei hassa nazırı olan Ferid paşadır) hemen vilâyet fermanı yazılmasını söylemişse de Ferid efendi irade sudur etmediği halde ferman yazılamıyacağını ifade etmesi üzerine Âli paşa tahriren emri resmî verip fermanı yazdırmıştır.

Sahih olduğunu kuvvetle bildiğim bu son rivayeti Ahmed Mitat efendi merhum hocamızın necip oğluna ithaf ederken muhterem tarihçilerimize dahi bir hizmette bulunduğumu tahmin ediyorum.

Semih Mümtaz S.

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız:
Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Safer 1 — Kasım 125

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	10,29	12,06	6,13	9,31	12,00	1,30
Va.	4,40	6,19	12,24	15,42	18,11	19,41

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

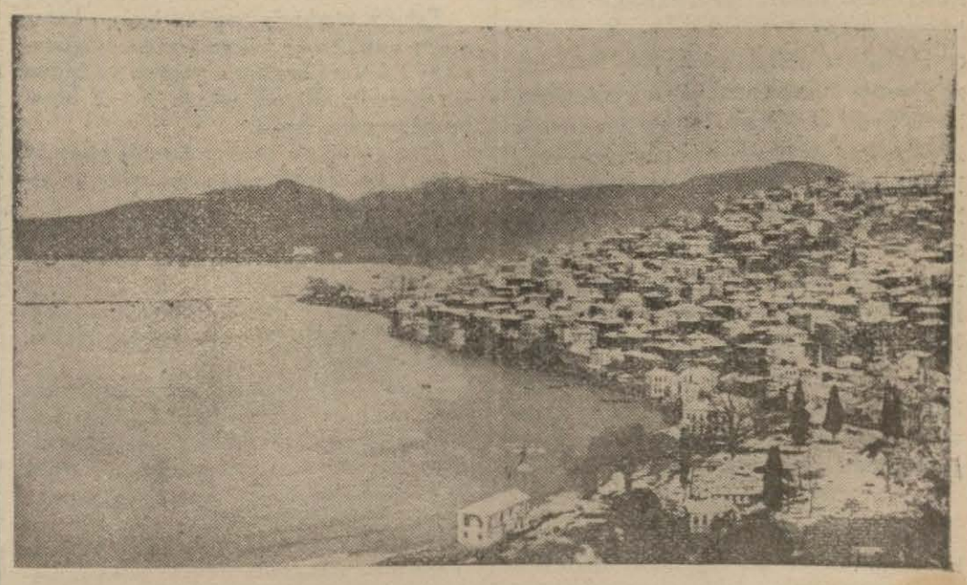

Son günler zarfında memleketin birçok noktalarına kar yağmıştır. Yukarıdaki resimde Karadenizde Ereğli karlar altında görünmektedir.

AKŞAM SPOR

Günün mühim maçında Beykoz - Fenerle 1-1 berabere kaldı

Beşiktaş - Hilâle 13 - 0 galip geldi

Fener - Beykoz maçı sıkı oldu. Beykozlular cok canlı ve güzel oynadılar

Dünkü lig maçlarında Galatasarayın ikinci golü ve Cemilin bir hücumu

İki haftadanberi tehir edilen lig maçlarına dün üç stadda yeniden başlandı. Bunlardan en mühimmi Şeref stadında oynanan Fenerbahçe - Beykoz karşılaşmasıydı. Havanın tekrar bir bahar güzelliğini alışı ve bu maçın şampiyonaya müessir oluşu stada bir hayli kalabalık toplamıştı.

Fenerlilerin Beykozu kazanması halinde öbür hafta oynanacak Beşiktaş - Fenerbahçe maçını bir kat daha ehemmiyetli bir zaviyete sokacak ve o maçın galibi lig şampiyonu olacaktı. Fenerlilerin maçı beraberlik ve mağlûbiyetle bitirmeleri halinde de şampiyonluk Beşiktaşa geçecekti. Bu kadar kritik bir halde bulunan bu karşılaşma Fenerbahçelileri olduğu kadar Beşiktaşlıları da düşündürüyordu. Nitekim Beşiktaş taraftarları maçın başından sonuna kadar mütemadiyen Beykozu teşci ile gayrete getirdiler ve bu gayretlerinde de muvaffak oldular. Çünkü Fenerliler dün çok sönük bir oyundan sonra Beykozun enerjisi karşısında maçtan ancak beraberlikle ayrıldılar ve bu suretle Beşiktaşın lig şampiyonluğu katî surette tahakkuk etmiş oldu.

OYUN

Saat 16 da hakem Ahmed Ademin idare ettiği maça takımlar şu kadrolarile çıktılar:

Fenerbahçe: Cihad - Lebib, Ali Rıza - Ömer, Bülend, Esad - Rebii, Fikret, Melih, Naci, Basri.

Beykoz: Safa - Bahadir, Halit - Mustafa, Kemal, Mehmed - Turan, Cahid, Şahap, Kâmran, Kâzım.

Oyuna Beykozlular başladılar. Ortadan yaptıkları ilk akın Fener haf hattı tarafından çevrildikten sonra hücum sırası Fenerlilere geçti. Onlar da bilhassa ortadan Beykoz kalesini zorlamak istiyorlardı. Fenerbahçenin bu tabyesi devrenin ilk on beş dakikasına kadar Beykozu epey şaşalattı. Fakat yavaş yavaş canlanmağa başlıyan Beykozlular Fenerbahçenin karşısında yüksek bir enerji ile rakiplerine göz açtırmayınca işin şekli değişti ve Fenerliler bu maçı kolaylıkla kazanamıyacaklarını anladılar. İki taraf bütün gayretlerile çalışmasına rağmen bir türlü gol yapmağa muvaffak olamadan birinci devre sıfır sıfıra bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devreye Fenerlilerin hücumu ile başlandı ve ilk anlarda birbirini takib eden Fenerbahçe hücumları Beykozu epey sıkıştırdı.

Nihayet 10 uncu dakikada Fener tazyiki devam ederken Rebiinin ortaladığı topu Melih kaptı ve Beykoz müdafilerini zorla geçerek güzel bir şütle takımının golünü kaydetti.

Oyun tekrar başladığı zaman Fenerliler daha fazla hücum yapmalarına rağmen semeresiz çalışıyorlardı.

26 ncı dakikada Beykozun Fener kalesine yaptığı ânî bir hücumda Ali Rizanın bir hatasından istifade eden Kâzım falsolu bir vuruşla topu kaleye sokarak takımının beraberliğini temin etti.

Maç berabere olunca Fenerliler tazyiklerini fazlalaştırmak istedilerse de kendilerinden daha güzel oynıyan ve iyi bir tabye kullanan Beykozlular buna meydan bırakmadılar ve enerjilerini kaybetmiyerek maçın sonuna kadar Fener akınlarına dayandılar ve sırasında tehlikeli inişlerle mukabele bile ettiler. Fenerlilerin bütün didinmelerine rağmen bu netice değişmedi ve müsabaka 1-1 beraberlikle sona erdi.

Beşiktaş - Hilâl

Bu müsabakadan evvel yapılan Beşiktaş - Hilâl maçı tamamen Beşiktaşın hâkimiyeti altında geçmiş ve şampiyon takım ilk devrede sekiz, ikinci devrede beş gol yaparak müsabakadan 13 - 0 gibi kahir bir sayı farkiyle galip çıkmıştır.

FENER STADI

Süleymaniye, Topkapıyı; Kasımpaşa, İ. Sporu mağlûp etti

Fenerbahçe stadında günün ilk maçı Süleymaniye ile Topkapı arasında oldu. Hakem Halid Galibin idare ettiği bu maça her iki takım en kuvvetli kadrolarile çıkmışlardı.

Oyun Topkapının hücumile başladı. Dakikalar ilerledikçe Süleymaniyelilerin oyun üzerinde hâkim vaziyete geçtiği görülüyordu. Nitekim devrenin ortalarına doğru Daniş önündeki müdafileri atlatarak takımının ilk golünü yaptı. Bunu Orhanın uzaktan çektiği şütle yaptığı ikinci gol takip etti ve devre 2 - 0 Süleymaniye lehine kapandı.

İkinci devre Süleymaniyenin üstünlüğile devam etti. Tamamen Topkapı nısıf sahasında geçen bu devrede Süleymaniyeliler İbrahim ve Orhan vasıtasile 2 gol daha yaparak sayı adedini dörde çıkardılar. Topkapı da Salâhaddin vasıtasile bir gol yaptı ve müsabaka 4 - 1 Süleymaniyenin galebesile bitti.

İstanbulspor - Kasımpaşa

Günün ikinci karşılaşması İstanbulspor ile Kasımpaşa arasında oldu. Hakem Tarıkın idare ettiği bu maça İstanbulsporlular eksik bir kadro ile çıkmışlardı. İlk dakikalar karşılıklı akınlar arasında ve mütevazin bir şekilde geçti. 20 nci dakikadan itibaren Kasımpaşalılar enerjik oynıyarak rakiplerine tefevvuk ettiler. Bu sırada Sabri bir kargaşalıktan istifade ederek takımının ilk golünü yaptı. İlk devre 1 - 0 Kasımpaşanın galebesile bitti.

İkinci devrede İstanbulsporlular canlı oynıyarak hafif bir üstünlük temin ettilerse de bu çok uzun sürmedi. Kasımpaşalılar uzun paslı bir oyun tutturarak tekrar rakiplerini taxyika başladılar ve bu sırada Sabri uzaktan çektiği şütle takımının ikinci golünü yaptı. İstanbulspordan Orhan buna mukabele etti ise de son dakikada penaltıdan Kasımpaşalılar üçüncü gollerini de yaptılar ve müsabaka 3 - 1 Kasımpaşanın galibiyetile bitti.

Beşiktaş klübünün sokak koşusu

Beşiktaş klübü tarafından tertib edilen sokak koşularının altıncısı dün Beşiktaşla Yıldız arasında 5000 metrelik bir mesafe üzerinde yapıldı. 30 u mütecaviz bir atlet grupunun iştirak ettiği koşu neticesinde 17.57 ile Galatasaraydan Osman birinci, Beşiktaştan Remzi ikinci, Necib üçüncü oldular.

İkinci küme maçları

İkinci küme maçlarına dün Şeref ve Taksim stadlarında devam edilmiştir. Şeref stadında Kurtuluş - Alemdara 4 - 0, Eyüp - Kalespora 5 - 1 galib gelmiştir. Taksim stadında Beyoğluspor - Feneryılmazı 3 - 0, Galataspor - Anadoluyu 1 -0 mağlûb etmiştir.

Lig maçları puan cetveli

Takım	M.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
Beşiktaş	17	15	1	1	75	15	48
G. Saray	17	12	2	3	70	11	43
Fener	16	12	2	2	69	12	42
Vefa	17	10	3	4	45	24	40
Beykoz	16	8	3	5	35	24	35
İst. Spor	16	7	1	8	36	39	31
Kasımpaşa	17	4	2	11	28	43	26
Süleymaniye	17	4	1	12	24	54	26
Topkapı	15	2	—	13	14	74	18
Hilâl	16	—	1	15	6	94	15

Galatasaray - Vefa maçı 2-2 beraberlikle nihayetlendi

Birinci devre Galatasarayın ikinci devre Vefanın hâkimiyeti altında geçti

Taksim stadında yegâne birinci küme maçı, millî küme takımlarından Galatasaray ile Vefa arasında yapıldı ve bütün tahminlerin hilâfına olarak 2 - 2 beraberlikle neticelendi.

Saat 16,10 da hakem Kemal Halimin idaresinde sahaya çıkan takımlar şu şekilde dizildiler:

Galatasaray: Osman - Faruk, Adnan - Musa, Enver, Celâl - Salim, Eşfak, Cemil, Boduri, Sarafim.

Vefa: Safa - Vahid, Süleyman - Şükrü, Lütfi, Muhteşem - Necip, Hakkı, Sulhi, Hüseyin, Mehmed.

Oyun Galatasarayın ortadan inkişaf eden akını ile başladı. İlk dakikaları mütevazin geçen müsabaka 5 inci dakikadan itibaren Galtasaray tazyiki altına girdi. Bilhassa Salim vasıtasile yapılan sarı kırmızı akınları Vefa kalesi için her an tehlike oluyordu. Tek kale halinde Vefa nısıf sahasında devam eden müsabakanın ilk golü 7 nci dakikada oldu. Sağdan yapılan bir hücumda Vefa müdafilerinin topu uzaklaştıramamasından istifade eden Eşfak sıkı bir şütle takımını galip vaziyete geçirdi.

Bu sayı Galatasaraylıların maneviyetlerini yükseltti, ve yeniden hücumlara başladılar. Bu sırada Cemil, Vefa müdafilerini geçerek takımının ikinci golünü çıkardı ve devre 2 - 0 Galatasarayın galebesile nihayetlendi.

2 nci devrede Galatasarayın sayı adedini fazlalaştıracağı ümid edilirken vaziyet aksi oldu. Vefalılar oyuna çok canlı başladılar. Rüzgârı da lehlerine alarak yaptıkları hücumlarla Galatasaray kalesini çember içine soktular. 15 inci dakikada Necibin ortasını kale önünde yakalayan Hakkı nefis bir kafa ile içeri attı. 2 - 1 vaziyete geçen Vefalılar golün verdiği neşe ile daha iyi oynamağa başladılar.

22 nci dakikada Galatasaray müdafilerinin ileride olmasından istifade eden Hakkı şahsî bir hücumla takımının ikinci golünü yaptı. Oyun berabere vaziyete girince sertleşti ve son dakikaları asabî bir hava içinde geçen müsabaka bu vaziyet değişmeden 2 - 2 beraberlikle nihayet buldu.

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIÂLİ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur.

Tefrika No. 160

Muhalifler, ilk şaşkınlık geçer geçmez tekrar faaliyete başladılar

Memleket ahvali tabii şeklini buluncaya kadar siyasetle iştigal etmiyeceğine dair namusu üzerine söz vermiş olan Gümülcüneli İsmail bey en ziyade Kıbrıslı Şevket, polis siyasi kısmı sabık müdürü Muhip, 31 Mart vakasında Tıbbiye mektebinden çıkarılmış olup Avrupada Rıza Nur beyin yardımlarını görerek pişkin ve cüretli bir İttihad ve Terakki muhalifi olmak üzere yetişmiş Pertev Tevfik, Taceddin zade Hakkı beylere istinad ediyordu.

Muhtelif tip ve sınıflara mensup bu elemanlar tarafından gizliden gizliye propagandalar yapılıyordu. Bu propagandalar İttihadcıların Babıâli baskınında muvaffakıyetlerinin verdiği şaşkınlık geçer geçmez başlamıştı.

İttihadcılar bir hükûmeti birkaç saat içinde devirmişlerdi. Muhaliflerinin de bu yolda bir hareketle muvaffak olabileceklerini ümid etmemeleri için sebep yoktu!

Yalnız tehlikeli bir oyuna girişilmek üzere bulunulduğu bu sırada çalışmalarda bütün maddeleri katî ve umuma şamil surette tekarrür etmiş bir program hazırlanamamıştı. Bazıları İttihad ve Terakki erkânının itlâfile işe başlamak taraftarı idi; Sabahaddin bey partisi kan dökmiyerek, daha doğrusu kan dökmeyi programın başına geçirmiyerek nümayişle ve siyasî teşebbüslerle bir «taklibi hükûmet» yapmak istiyordu. Sabahaddin bey kan dökülmeden böyle bir gayeye vasıl olmak mümkün olamıyacağı yolunda kendisine gösterilen delilleri daima reddediyordu.

Bu partiye mensup Ahmed Bedevi Kuruçşemede Sabahaddin beyin yalısında aldığı intibalarla bir taraftan Gümülcüneli takımını takviye ediyor, diğer taraftan erkânıharp Gelibolulu Kemal, yüzbaşı Kudret beylerle diğer zabitlerden mürekkep grup arasında mekik dokuyordu. İtimadı müstelzim bazı işler ona tevdi olunuyordu.

Yüzbaşı Çerkes Kâzım ve Nazmi beyler en tehlikeli rolleri ifaya âmade ve kan dökülmesine taraftardılar. Sabahaddin beyden mükerreren red cevabı alıp bu cihetten meyus olunca başka taraflara baş vuruyor, müeyyidesi olmıyan bir taklibi hükûmet teşebbüsünün manasızlığını iddia ile İttihad ve Terakki reislerinden bazılarının vücudlarını izale hakkındaki kanaatlerini bunlara telkin etmeğe çalışıyorlardı.

Bu faaliyet günlerce devam etti.

Kandillide Kıbrıslı yalısı İttihadcılara karşı bir ihtilâlin karargâhı halini almıştı. Kıbrıslı Şevket bey, kardeşi Tevfik beyin katlinden müteessiren Halid bey ve sair dostlarile birlikte ihtilâl âmilleri arasında mevki almıştı.

Satvet Lûtfi bey Erzurum Hürriyet ve İtilâf fırkası âzasından gazeteci Erzurumlu Serdarzade Sıtkı, Muş eşrafından birisinin oğlu olan Said beylerle Aksarayda Horhorda oturan Hasan efendiden ve diğer birkaç kişiden mürekkep bir faal heyet teşkil etmişti. Bu grup kendilerine her gün yeni taraftarlar peyda ediyordu.

Bu taraftarların nasıl elde edildiklerine bir misal olarak (Muhaliflerin esrarı) risalesini yazmış olan Şükrüpaşa zade yüzbaşı Fethi beyin bu cemiyete ithal edilişini anlatalım:

Evvelce Hürriyet ve İtilâf fırkasına intisap etmiş olan Fethi bey bir gün Kadıköy iskelesinde İttihad ve Terakki muhaliflerinden eski Ankara mebusu Mahir Said beye tesadüf eder; aralarında siyasî bir mübahase başlar. Mahir Said bey:

— İnsanlar hiçbir işte ümidsizlik göstermemelidir. İstenildikten sonra bu memlekette her gün bir inkılâp yapılabilir; çünkü ehali saftır ve her suretle idaresi mümkündür. Biz çalışıyoruz.

Der. Fethi bey de:

— Artık her şey bitti. Ben kendimde bundan böyle burada mevcudiyet idame edecek bir sıfat ve haysiyet göremiyorum. Millete karşı her dakika bir vicdan azabına maruz kalmaktansa Mısıra gitmek bana şerrin ehveni görünüyor.

Cevabını verir. Mahir Said bey buna karşı:

— Yanlış düşünüyorsunuz. Her halde bu akşam bize gelirseniz size lâzım gelen izahatı veririm.

Demesile Fethi bey o akşam Mahir Said beyin evine gider; kendisinden evvel gelmiş birkaç misafiri orada bulur. Mahir Said bey hazır bulunanlardan yüzbaşılıktan muhreç Tevfik beye Fethi beyi takdim eder. Öteki misafirler gittikten sonra Mahir Said bey, Tevfik beye:

— Fethi bey Mısıra hareket üzere bulunduğunu söylüyordu. Asıl fedakârlık bundan sonra başlamıyacak mı? Siz ne dersiniz?

Der.

Tevfik bey (Fethi beye) — Sizin iyi bir muhalif olduğunuzu işitiyordum. Teşerrüf müyesser olmamıştı. Mademki fırkaya intisap edilmiştir, neticeye kadar sebat vatanperverlik vazifesi icabındandır. Bunun için ne olursa olsun, metanet ve muavenette kusur edilmemelidir.

Fethi bey — Fikriniz musip! Ancak bir fırkanın siyaset meydanında pervasızca icraatında devamı, onu idare eden reis ile kabildir. Mademki reisimiz Sadık bey firar etmiştir, bu halde fırkamızın vatana nafi bir fırka olmaktan uzak olduğunu millet nazarında isbat etmiş oldu. Bu hal ile siyasî işleri temsiyet ve icraat netice itibarile bizim için vahim olur. Ben bu sebeple her şeyin mahvolduğuna hükmediyorum.

— Sadık beyin firarı meşrudur. Çünkü İttihad ve Terakki nazarında müttehemdir. O bundan dolayı kaçmıştır. Lâkin ortada mevcud program bizi vazife başına davet etmektedir. Sizin de muhalefeti kabul eylemiş bulunmanız bu programa riayetkâr olmanızı icab eder.

— Program münderecatı cidden vatan ve milletin menfaatleri gözetilerek tertip edilmiştir. Hareketler buna tatbik edilse, bundan umum müstefid olabilir. Lâkin biz bundan çok uzağız. Merkezi umumisi programının haricinde gayri meşru hareketlerinde ısrardevam bulunan bir fırkadan hayır umulamaz. Bunun içindir ki şimdiye kadar körükörüne ettiğim muavenet ve fedakârlıklara bile nedamet ediyorum.

Bu sözlerden sonra Fethi bey veda için ayağa kalkar.

Mahir Said bey, Tevfik beye:

— Fethi bey fırka merkezi umumisine biraz kızgın bulunmasından dolayı böyle söylüyor. Kendisi bize lâzımdır. Bir akşam daha burada toplanırsak hakkı teslim eder.

Der. O akşam içtimaa nihayet verilir.

İki gün sonra bir mülâkata daha davet edilen Fethi bey genç Mahir Said beyin evinde Tramvay şirketi tercümanı ve hukuk müşaviri Sabih beye takdim edilir. Ertesi günü saat beşte Sabahaddin beyin yalısında buluşmaları kararlaşır. Fethi bey, cereyan eden sözlerden bir entrika çevrilmekte olduğunun farkına varır. Ertesi günü Mahir Said beyle birlikte Sabahaddin beyin yalısına gider.

Sabahaddin bey — Fethi bey! Âlemin halini görüyorsunuz. İttihad erkânı meşrutiyet namı altında istibdadı tesisten başka memlekete bir menfaat temin edemediler. Memleketi nasıl kurtaracağız? Vatan elden gidiyor değil, gitti; millet hazinesi boşaldı. Yüksek makamlar hep naehiller elinde kaldı. (1) Vatan, zavallı vatan bizden istimdad ediyor. Bu dilsuz âvazeye ancak biz imdad edebiliriz. El birliğile çalışarak yolsuz hareketlere nihayet vermeliyiz; aksi takdirde nedamet vaki olacak.

(Arkası var)

(1) Bu prens için ehiller kimlerdi acaba?

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Kıskançlık buhranı

Güzelim, sevgilim, bir tanem!

Dün seninle yabancı bir adam yüzünden darılıştık.

Yolda gayet şık bir erkek yürüyordu. Karşılaşmamız üzerine sana baktı. O geçince ben sana sert bir söz söyledim. Alındın. Aramız bozuldu ve ayrıldık.

Sebep, pek ehemmiyetsizdi. Netice pek feci oldu.

Meçhul adamın ateşli bakışı, aşkımızı, kar gibi eritti. Biz ki sevgilileriz, birbirimize düşman kesildik. Sevişenler arasındaki ezelî ziddiyet aramızda baş gösterdi.

Bununla beraber aşkımız hâlâ devam ediyor.

Buna eminim.

Zira sevişmeseydik böyle çarpışmazdık. Bunun için hiçbir sebep yoktu. Aşk ancak bu gibi ruhî isyanlar, ihtilâller muhitinde yaşıyabilir. Lâkaydînin sükûnu hâkim oldu mu, aşk öldü demektir.

O lâtif sonbahar sabahında koluna girmiş, yürüyordum. Yanımızdan geçen yabancı erkek, sana, yemek istercesine baktı. Sen bu ihtiraslı nazardan hoşlandın. Kadınlık gururun okşandı.

Bense, bu erkeğin erkekliğini kıskanmıştım.

— Dedim ki:

— Eğer nazarlarını üzerine davet etmeseydin, sana böyle bakar mıydı?

— Peçe örtüp dolaşacak halim yok ya... Erkekler beni kendi gustolarına uygun buluyorlarsa kabahat bende mi?

Kadının işvesi... Erkeğin kıskançlığı... Aşkın ezelî savaşı..

Sana yüz kere:

— Âlemin dikkatini celb için her şeyi yapıyorsun! Bu huyundan vazgeç! - diye söylemiştim.

Sense daima:

— O bey bana mı bakıyor? Beni takip mi ediyor? Vallâhi farkında bile değildim... Dikkatimi sen celbettin... Ne tuhafsın, cicim... - derdin.

Cicin ise - yani ben - o sıralarda alı alına moru moruna kızarır bozarırdım.

— Kendini göstermek için ne lâzımsa hepsini yapıyorsun.

— Ben mi?... Herkes gibi boyanmıyorum bile...

— Saçlarını nasıl kıvırmışsın, görmüyor muyum sanıyorsun?... Gözlerin aşk vadediyor... Dudakların öpülmeğe hazırlanmış gibi ileri uzanıyor... Erkekleri bu hareketinle çıldırtıyorsun.

— Her kadının gözleri ve dudakları var... Erkekler herkesinkini görüyor... Sen bana karşı çok haksızlık ediyorsun.

— Suiniyetin meydanda.

— Bıktım bu sözlerden.

— Ben senden daha fazla bıktım.

— Söylediğin sözü kulağın işitmiyor.

— Hareketinde hürsün.

— Bir daha söyle bakayım.

— Bin defa söylerim.

Dudaklarını ısırıyordun. Dişlerimi sıkıyordum.

Sen ısrarla:

— Benden bıktığını tekrarla, bakayım.

— Mevzuu değiştiriyorsun... Ben sana «hareketinde serbessin!» dedim.

— Bir daha söyle.

— Serbessin! Serbessin! Tamamile serbes....

— Söylediğin sözlerin mânasını anlıyor musun?

— Abdallaşmadım azizim.

— Öyleyse?

— Öyleyse?

— Bu andan itibaren hürrüm demek?

— Rüzgâr gibi... Havayı nesimî gibi...

— Âlâ...

Derhal çantanı açtın; pudra kutunu çıkardın; yüzünü pudraladın. Bu tuvaletini hiç iyi yapamadın doğrusunu istersen. Çünkü aklın başka yerlerdeydi. Çantanı koluna taktın.

Bense, tabakamı açtım. Çakmağımı çakıp bir sigara yaktım. Fakat bir nefes çektikten sonra yanıbaşımızdan akan suya fırlattım sigarayı.

Sağa saptın.

Sol kaldırımda yürüdüm.

Nereye gittiğini biliyordum: Şüphesiz ki en yakın arkadaşın Neclâya uğrayacak, ona dertlerini anlatacak, benim kıskançlığımdan, istibdadımdan şikâyet edecektik. İri iri göz yaşları dökecektin.

Eminim, böyle de yaptın.

Gayet iyi anlamışım, değil mi?

Beni sorarsan, gayet ciddî, vakur bir halde eve döndüm. Kapıcının sorduğu suallere tebessümle cevap verdim. Hizmetçimi sinemaya yolladım.

Birçok mektuplar birikmişti. Onlara bir bir cevap vermek üzere masamın başına geçtim.

Yazdım, yazdım, yazdım... Fakat sonra, elimin tersile hepsini birden savurdum ve kendimi divanın üstüne atarak hüngür hüngür ağlamağa başladım.

Görüyorsun ya: Vaziyeti anlıyorum. Sen erkekleri kışkırtmak istiyen bir tabiattasın... Bense kıskançım.

Sen kadınsın, ben erkeğim... Biribirimizin hem dostu, hem düşmanıyız... Ve hayatımız böyle harpler, suhlar içinde geçecek... Daima böyle... Bu mukadderata katlanmalıyız...

Sana acele mütareke teklif ediyorum.. Silâhlarımı teslim edeceğim... Arzuna göre sulh olsun... İstibdattan vazgeçeceğim... Fakat sen de beni kıskandırma... Anlıyor musun, çıldırtma... Çabuk geri gel..

Sensiz yaşayamıyorum...

Başını omzuma dayar, ağlarsın. Ben de alnımı ıslak yanaklarına yaklaştırır, heyecanlı ruhumu dinlendiririm.

Mevcudiyetine ne kadar muhtacım...

Ah, o yabancı!.. Nereden önümüze çıktı... Saadetimizi manasız yere altüst etti.

Çabuk gel, çabuk, çabuk...

Nakleden: (Vâ - Nû)

BULMACAMIZ

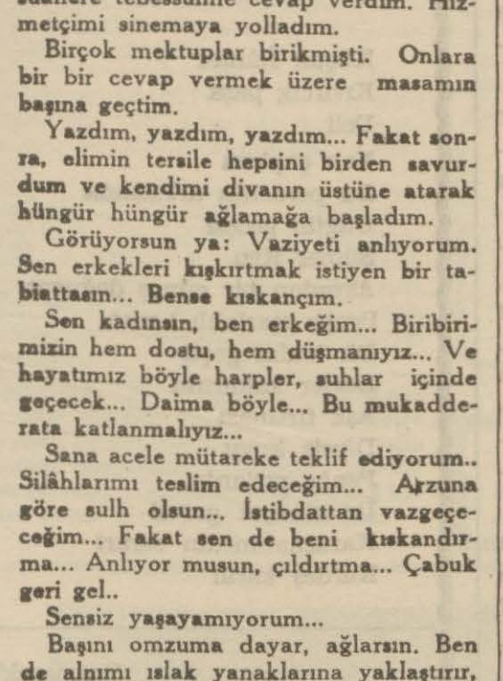

Soldan sağa:

1 — Resmi elbiselerin omuzundaki süsler.
2 — Araştırmalar.
3 — Küçük mağara - Tersi vasıtalardır.
4 — Vezin etmek.
5 — Yığın - Mayi mahrukattan biri.
6 — Başına «C» gelirse eziyete mütehammil demektir - Şamdanda yanan.
7 — Kırmızı - Bir düzine.
8 — Kültür - Ganimetin başı.
9 — Tenha ve kenar yer - Tersi münezzeh demektir.
10 — Sıfat edatı - Yaş değil - Lâhza.

Yukarıdan aşağı:

1 — İstikbal - Âdet.
2 — Terlikçi.
3 — Telezzüz edatı - Kör - Güzel sanat.
4 — Tersi büyük bir yırtıcı kuşun siyahıdır.
5 — Afrika'da İtalyan müstemlekelerinden.
6 — Tersi içinde bulunduğumuz aydır - Otomobil kaptanı.
7 — Dil.
8 — İnsan vücudünde bir kemik.
9 — Tersi mevcuddur - Zengin değil.
10 — Emniyet.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

1 — Hükümsürme, 2 — Azametle 3 — Bedihi, 4 — Eradilezüg, 5 — Şive, Odesa, 6 — Ağaran, 7 — Slav, Ridab, 8 — Talaka, Ado, 9 — Akalaf, Lat, 10 — Narin, Bit.

Yukarıdan aşağı:

1 — Habeşistan, 2 — Üzeri, Laka, 3 — Kadavralar, 4 — Ümide, Vali, 5 — Mehi, Kan, 6 — Stilograf, 7 — Ül, Edai, 8 — Re, Zerdali, 9 — Müsaadat, 10 — Eş - Ganbot.

RADYO

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
Türkiye Radyosu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.
Ankara Radyosu
T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s 20 K. W.

Pazartesi 11/3/1940

Türkiye saatile

12,30: Program ve memleket saat ayarı, 12,35: Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50: Müzik: Muhtelif şarkılar (Pl.), 13,30 - 14 Müzik: Karışık müzik (Pl.).

18: Program ve memleket saat ayarı, 18,05: Müzik: Radyo Caz Orkestrası, 18,40: Konuşma (Umumi Terbiye ve Beden Terbiyesi), 18,55: Serbes saat, 19,10: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 19,30: Müzik: Çalanlar: Reşad Erer, Vecihe, Cevdet Kozan. 1 — Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 — İsfehan peşrevi, 2 — Arif bey - İsfehan şarkı: (Canda hasiyet mi var), 3 — Rahmi bey - İsfehan şarkı: (Etme beyhude figan), 4 — M. Celâleddin Pş. - İsfehan şarkı: (Dili biçare senin için yanıyor), 5 — Sadeddin Kaynak - İsfehan şarkı: (Uludağ), 6 — İsfehan şarkı: (Fesliğen ektim gül bitti), 2 — Okuyan: Sadi Hoşses. 1 — Taksim, 2 — Suzinâk şarkı: (Sen bezmimize geldiğin akşam), 3 — Zeki Arif - Suzinâk şarkı: (Sevdim seveli sen güzeli), 4 — Kanuni Necmi - Suzinâk şarkı: (Sana candan sözlerim var). 5 — Refik Fersan - Kürdili H. şarkı: (Gözlerin mai mine), 20,15: Konuşma (Fen ve Tabiat bilgileri), 20,30: Müzik. Çalanlar: Ruşen Kam, İzzeddin Ökte, Fahri Kopuz. 1 — Okuyan: Radife Ertem. 1 — Tamburi Cemil - Şehnaz şarkı: (Feryad ki feryadıma imdat edecek yok), 2 — Dede - Şehnaz şarkı: (Sana ey canımın cananı efendim), 3 — Sadeddin Kaynak - Şehnaz şarkı: (Dalda bir ishak öter), 4 — Rahmi bey - Şehnaz şarkı: (Ey dilberi işvebaz), 2 — Okuyan: Mustafa Çağlar. 1 — Sadeddin Kaynak - Hüzzam şarkı: (Bir hüzün çöktü yine), 2 — Etem efendi - Hüzzam şarkı: (Eşki çeşmim hasretinle), 3 — Hüzzam şarkı: (Akşam oldu yine bastı kareler), 4 — Hüzzam türkü: (İndim yârin bahçesine), 21: Müzik: Halk türküleri. Aziz Şenses ve Sarı Recep, 21,15: Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necip Aşkın). 1 — Fritz Recktenwald: Viyana musikileri, 2 — Grieg: Norveç nişanlanma töreni, 3 — Hans Mainzer: Bahçe kapısında serenad, 4 — Joh. Strauss: Binbir gece (Vals), 5 — Puccini: TOSKA operasımdan Fantezi, 22,15: Memleket saat ayarı, ajans haberleri; ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat), 22,30: Müzik: Oda müziği (Pl.), 23: Müzik: Cazband (Pl.), 23,25 - 23,30: Yarınki program ve kapanış.

Apartıman sahipleri

Boş dairelerinize hemen iyi kiracı bulmak için «Akşam» ın KÜÇÜK İLÂNLARI'ndan istifade ediniz.

TÜRKÂN HÂTUN

Tefrika No. 8 — Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Vezir Nâsır bir gece kılığını değiştirerek sadık celllâtlarından birini yanına aldı, Nişabur'un yolunu tuttu

Türkân hatun, şehzade Rükneddine hiç yüz vermez, bilâkis Gıyaseddini çok severdi.

Rükneddin, buna rağmen, o gün bu çok sevdiği kadına aşkını itiraf etmek istiyordu:

— Seni çok seviyorum, Azrâ! Fakat, seninle evlenemem. Karım buna mâni olur. Seni kaçırmak istiyorum. Benimle gelir misin?

Azrâ birdenbire hiç beklemediği bir teklifle karşılaşınca sendeledi:

— Beni kaçırmağa teşebbüs ederseniz, bu, size pahalıya mal olur, şehzadem! Benim yüzümden valide sultanla bozuşmanızı istemem. Ben, Türkân hatun kimi tensip ederse, ancak onun olabilirim.

— İyi amma.. seni delice seviyorum. Ne yapalım şimdi?

Ve birden başını arkaya çevirdi; biraz ötede bekliyen Türkmen muhafızına seslendi:

— Onu buradan şehir dışına kaçırabilir misin?

Muhafızın cevap vermesine meydan kalmadı. Azrâ:

— İmdad.. imdad.. can kurtaran bir müslüman yok mu?

Diye bağırmağa başlamıştı.

Camide ikindi namazı kılınıyordu. Cemaatten bazıları namazı bozarak caminin avlısına koşuştular.

Rükneddin halk arasında rezil olmamak için, birdenbire yan sokaklardan birine saparak kaçmağa mecbur olmuştu.

Azrâ bu suretle âşık şehzadenin elinden kurtularak, saraya kendini güç attı.

***

Vezirin aşkı..

Semerkand sarayının harem tarafı iki, selâmlık tarafı bir katlı idi. Vezir Nâsır kölelikten yetiştiği için, sarayın haremle selâmlığı arasındaki kısımda oturur, harem ve selâmlığa serbesçe girip çıkardı.

Vezirin dairesinde o gece göze çarpan bir hareket vardı. Nâsır çok heyecanlıydı. Odasına kimseyi almıyor, soranlara rahatsızdır dedirtiyordu.

Azrâ o gün vezire söz vermişti: Gece valide sultanın dizlerini uğup uyuttuktan sonra vezirin dairesine geçecekti. Nâsırın söyliyecekleri vardı ona.

Vezir Nâsır elli beş yaşını geçkindi. O güne kadar Azrâ'yı sevdiği kadar hiç bir kadını sevmemişti. O gün harem kapısında Azrâ'ya: «Seni bu gece beklerim.. diyeceklerim var!» dediği zaman, Azrâ:

— Benim de diyeceklerim var. Başıma dün neler geldi bilseniz.. demişti.

Nâsır odanın içinde sinirli adımlarla dolaşıyor, vakit gece yarısı olduğu halde valide sultanın cariyesinin gelmemesine canı sıkılıyordu. Acaba, Azrâ'nın başına neler gelmişti?

Nâsır ilk defa o gece Azrâ ile başbaşa kalacaktı.

Saray halkı uykuya dalmıştı. Birdenbire kapıda bir tıkırtı duyuldu. Nâsır kapıyı açtı. Azrâ telâşla içeriye girdi:

— Sizi çok beklettim amma, kusura bakmayın! Valide sultan bu gece çok geç uyudu. Dizlerini uğmaktan kollarım koptu.

Vezir Nâsır sevindi ve kapıyı sürmeledi:

— Çok yakında benim olacaksın, Azrâ! Bütün bu sıkıntılardan, bu yorgunluklardan kurtulacaksın!

Azrâ, vezir Nâsırla Türkân hatun arasında geçen pazarlıktan haberdar değildi.

— Valide sultanın, beni size çırağ edeceğini tahmin etmiyorum. Beni size vermesi için, ona büyük fedakârlıklar yapmanız, onu memnun etmeniz lâzım.

— Kendisine bu fedakârlıkları göstermediğimi nereden biliyorsun, Azrâ? Bu, aramızda kalan bir sırdır.. kendisini memnun ettiğim gün, sen benim olacaksın! Valide sultan sözünde durur..

— Demek ondan beni istedin, öyle mi?

— Evet.

— Ah, bu sırrı bir anlayabilsem..

— Kadınların her şeyi anlamalarına imkân yoktur. Şimdi bu lâfı bırakalım.. söyle bakalım, dün başından neler geçti?

Azrâ bir gün evvel, şehzade Rükneddinin sokakta kendisini kaçırmak istediğini anlattı:

— Beni seviyormuş, yanındaki uşağına (bunu kaçırabilir misi?) diye sorunca, ben de imdad diye bağırdım. Korktu. Beni sokakta bırakıp kaçtı. Ben de kimseye görünmeden saraya döndüm.

Vezirin gözleri ışıldamağa başladı:

— Sen, yalnız olarak nereye gitmiştin?

— Hazreti Kasımın türbesini ziyarete...

— Yanında başka bir kimse yok muydu?

— Hayır.

— Demek, Rükneddin de seni seviyor ha?...

Azrâ dudaklarını bükerek söylendi:

— Dünyada, erkek olarak yalnız o kalsa, gene varmam ona. İnsan, sevdiği bir kadını sokak ortasında bırakıp kaçarsa, ona erkek denir mi?

— İsabet ki, korkmuş da kaçmış. Ya seni kaçırsaydı...

— Müsterih olunuz.. o, kadın değil, bir kedi bile kaçıramaz.

Vezirin gözleri dönüyordu. Azrâ'nın yanına sokuldu:

— Seni, yeryüzünde, benim kadar hiç bir erkek sevemez, yavrum! Birkaç gün bekle! Sokağa çıkma.. çok yakında benim olacaksın!

— Ya Rükneddin peşimi bırakmazsa?...

— Ben bu işi kökünden halledeyim. Hükümdara söyleyip, onu sefere göndertmek o kadar güç bir iş değildir.

Azrâ, vezire çırağ edileceğinden memnun değildi. Gerçi vezir karısı olmak, yarı hükümdar karısı olmak demekti. Fakat, Azrâ, sultan Mehmedin vezirden hoşlanmadığını biliyordu. Yarın öbür gün kendisini azledecek olursa, Nâsır gene Türkân hatuna kölelik edecek, yahut onun himayesine iltica edecek değil miydi?

Azrâ eğer şehzade Rükneddinden biraz hoşlanabilseydi. ona varmak elbette parlak bir istikbale atılmak demekti. Fakat, Rükneddin de karısına o kadar bağlı ve pısırık bir erkekti ki Azrâ'nın onunla evlenmesine imkân yoktu. İşte Azrâ, Rükneddine bunun için gitmek istemiyordu. Bugün vezir karısı olmak, yarın hükümdar gözdesi olmaktan elbette daha hayırlı olacaktı.

***

Gökten bir yıldız düşüyor..

Vezir Nâsır, valide sultana söz vermişti.. ne yapıp yapacak, Nişabura gidecekti. Fakat nasıl? Nâsırın saraydan ayrılmasına imkân yoktu. Vezir, Semerkande gelen misafirleri savduktan ve mühim işleri bitirdikten sonra birdenbire hastalandı. Dairesine kapandı. Sultan Mehmed:

— Başvezirim nasıl oldu?

Diye sordukça, bir iki güne kadar iyileşip kalkacağını söylüyorlardı.

Oysa ki, vezir Nâsır yalandan hastalanmıştı. Bir gece kılığını değiştirerek, kendisine sadık cellâdlarından birini yanına aldı, atlara binerek Nişabura gittiler.

Sultan Mehmed, Semerkandde on, on beş gün kadar kaldıktan sonra, tekrar Nişabur'a dönerek, gözdesi Safûra'nın yanında bir ay kadar kalacaktı.

Safûra, Nişaburda bir su başında, hükümdarın kuş kafesine benziyen zarif köşkünde oturuyordu. Safûranın iki cariyesi ve bir ahçısı vardı. Hükümdar buraya tevabile gelir, o zaman köşkün bahçesine çadırlar kurulurdu. Hükümdar bu sefer mümkün olduğu kadar az kalabalıkla gelecekti.

Safûranın güzel sesi vardı. Hükümdara Arapça şarkılar söylerdi. Son günlerde Türkçe ve Acemce türküler söylemesini de öğrenmişti.

(Arkası var)

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 91 — Nakleden: (Vâ - Nû)

Hukukçu:

— Vaziyetinizin iyi olduğu anlaşılıyor! - dedi. - Kızımı istediğinizden dolayı cidden müftehirim... Fakat tasdik edersiniz ki teklifinizi düşünmek için zamana ihtiyacım var... Diğer alâkadarların da mütalâasını sorup öğreneceğim. Bu mevzuu ciddiyetle düşüneceğimi vaadederim.

— Müsbet bir netice alacağımı ümid edebilir miyim?

— Niçin olmasın? Bütün şeraitiniz elverişli.

İki erkek bahçeye çıktılar. Aheste adımlarla parmaklığa doğru yürüdüler. Dönemeçlerden birini sapıyorlardı ki, Belkısla annesine rasladılar.

Genç kız, kıpkırmızı kesildi. Annesi, delikanlıya elini uzattı. Samimiyetle sıktı. Kadınlar, erkeklerin yanından geçip gittiler.

Parmaklık kapısına vardıkları vakit avukat da misafirine elini uzattı.

— İyice anlaşalım. Türk tebaası olacaksınız, değil mi?

Genç adam, büyük bir nezaketle:

— Beyefendi! - dedi. - İleri sürdüğünüz bütün teklif'eri şimdiden kabul ediyorum. Zira beni sevkeden menfaatler değil, aşktır.

Bu sözleri gayet bariz, güzel bir heyecanla söylemişti. Evine döndüğü zaman,Kolonbeyzade Kudret şöyle düşünüyordu:

«— Serveti var; kendi güzel ve terbiyeli. Damadın bundan iyisi can sağlığıdır. Üstelik akrabası da yok ki ukalâlık etsinler... Parazitsiz bir damadı da olmak ayrı mazhariyet...»

Avukat, eve döndüğü zaman. merdivenin sahanlığında karısına rasladı. Maide hanım yalnızdı.

Kocasına:

— Nasıl oldu?... Ne konuştunuz? - diye sordu.

— Belkısla evlenmek istiyor.

Kadın, Kudretin koluna girdi.

— Ne fikirdesin?... Rerddetmiyeceksin ya?

— Herhalde reddedecek ben değilim... Şimdiye kadar yeğenimiz avukat Ferhadın avukatlığını yapan sendin...

— Evet, Ferhad nerede bu çocuk nerede?... Onu severim amma, kızımı bahtiyar edebileceğine kani değilim.

— Fakat bedbaht olacak oğlan.

— Evet...

— Belkısı çok sevdiğine kani misin?

— Çok.

— Peki Belkıs?

— Ferhada karşı hürmet ve dostluk besliyor.

— Komşumuza karşı?

— Başka mesele.

— Ne yani?... Aşk mı?

— Evet.

— Nereden biliyorsun?

— Bir annenin, bilhassa benim gibi dikkatli bir annenin pek fazla itiraf dinlemeğe ihtiyacı yoktur, biliyorum.

— Öyleyse Belkıs, Sühi beyin kendisini istemesinden dolayı memnun olacak?

— Kendisine sualler sorarsan buna sen de kani olursun.

— Şayet sen kani oldunsa ben ayrıca sualler sormak lüzumunu duymuyorum.

— Sühi beye ne cevap verdin?

— «Düşünürüz!» dedim.. Ümid verici bazı cümleler de ilâve ettim... Müracaatından dolayı iftihar ettiğimizi söyledim.

— Kanaatin ne merkezde?

— Bu iş olabilir diye düşünüyorum.

— Komşumuzun bu niyetinden evvelce de şüphelendiğine nazaran tahkikatta bulundun mu?

— Bulundum ve iyi netice aldım.

— Demek ki hiçbir mani hissetmiyorsun?... Meselâ servet cihetinden...

— Gerçi tahmin ettiğime nazaran az...

— Ya?

— Komşumuz malî vaziyetini bana samimiyetle izah etti... Senede beş bin Mısır lirası kadar varidatı var... Emin esaslara dayanan bir servet.

— Fena değil öyleyse.

— Tabiî... Mumla arasak, bunun yarısı kadar geliri olan bir delikanlıyı bulamayız.

— Öyleyse servet cihetinden her iş mükemmel.

— Evet... Diğer şeraiti de o kabul ediyor. Nasıl tayin edersek öyle hareket edecek.

Anne, geniş bir nefes aldı. Kızının mesut olması için her şey tamamdı. Orta yerde hiçbir mani kalmamıştı.

Belkısın esrarını keşfettiği andan beri diken üstünde gibiydi. Fakat işler nasıl da yoluna girmişti. Sihirli bir anahtara sahipmiş gibi, bütün kapıları kolayca açabiliyordu.

Salondan geçerlerken, kapı eşiğinde kızına hafifçe:

— Oluyor! - diye fısıldadı.

.....

Tam bu sırada, Bahaeddin, evlâdığını büyük bir merakla bekliyordu. Şakirdinin döndüğünü görünce yoluna çıkıp:

— Ne haber?... Mesele halledildi mi?... - diye sordu.

— Ümid ettiğimden bile daha iyi.

Zaten delikanlının yüzü neşeyle parlıyordu. Avukatın kendisini kolaylıkla kabul edişi, Belkısın gözlerindeki aşk ışıltısı, annenin samimiyetle el sıkışı, nihayet müstakbel kayınpederin cesaret verici sözler söylemesi, hulâsa her şey, her şey ona nikbinlik veriyordu.

Bahaeddin onu aldatmamıştı. Böyle bir kılavuzun rehberliği altında hayatı -kendi düşünemediği şekilde- mükemmel inkişaf ediyordu. Bütün talihler, ayacıklarile tıpış tıpış geliyordu: Aşk, servet... Hepsi birden... Bir kumarbazın talihi olunca kâğıt akar ya hani? Onun da vaziyeti öyleydi.

Hoca:

— Cevap nedir? - diye sordu.

— Herhalde yakında müsbet bir netice alacağız.

— Müsbet olduğunu nereden biliyorsun?

— Hissediyorum.

Şakirt, üstadın koluna girdi. Onu yemek odasına doğru yürüttü.

— Haydi, aldırış etme, babalık!... Benden memnun kalacaksınız her halde... İşin en müşkül cihetini atlattık... (Arkası var)

İLK TAARRUZ

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

dakika süren samimî bir mülâkatta bulunmuştur.

Yarın ikinci bir mülâkat vukubulacaktır.

Almanyanın ilk taarruzu

Londra 10 — Alman Hariciye Nazırı bugün Romaya vasıl olmuş, B. Mussolini ve kont Ciano ile görüşmüştür. Bu, ilkbaharda beklenen taarruzların birincisidir. Almanya büyük bir askerî harekette bulunamıyor. Ablokadan çok müteessirdir; Sovyetlerden büyük bir şey alamıyor. Bunun için İtalyayı harbe sürüklemeğe çalışacaktır. Almanya, kömür meselesinden dolayı İngiltere ile İtalya arasında çıkan ihtilâfın bir vesile teşkil edeceğini ümid ediyordu. Fakat dün akşam B. Ribbentrop yola çıkacağı sırada bu ihtilâf halledilmiştir. İtalya bundan böyle Alman kömürü nakli için vapur göndermemeği ve Rotterdam limanındaki vapurları boş olarak geri çağırmağı kabul etmiş, İngiltere de mevkuf 13 vapuru kömürlerile birlikte serbes bırakmıştır.

Romadan gelen haberler İtalyanın Almanya ile birlikte bir harekete girişmek niyetinde olmadığını gösteriyor. Yarı resmî Giornale d'İtalia yazdığı makalede: «Vaziyette değişiklik olmadığından İtalyanın politikasını değiştirmesi için bir sebeb yoktur.» demiştir. Maamafih Alman Hariciye Nazırının her türlü vesaite müracaat edeceği, bilhassa Alman - Sovyet paktının İtalyada husule getirdiği fena tesiri izale etmeğe çalışacağı muhakkaktır.

Londra mahafili B. Mussolini ile Kont Cianonun nazi - bolşevik taktiğine kapılmıyacağı kanaatindedir.

Fransız gazetelerinin makaleleri

Fransız 10 — Gazeteler Alman Hariciye Nazırının seyahati hakkında makaleler neşrediyorlar. Petit Parisien diyor ki: «Almanlar bu seyahatin, kont Cianonun ziyaretini iade için yapılmış normal bir ziyaret olduğunu söylüyorlar. Fakat B. Ribbentrop'un yarın Papa tarafından kabul edilmesi dikkate şayandır. Papa, Almanya tarafından gösterilen arzu üzerine Alman Hariciye Nazırını kabul etmektedir. Bununla ilk defa olarak bir Nazi hükûmet adamı Vatikana giriyor.

Zannedildiğine göre bu ziyaret İtalyayı Almanya ile birlikte harekete sevketmek içindir. Ziyaretin nasıl bir netice vereceği çabuk anlaşılacaktır.»

Petit Journal diyor ki: «Bu ziyaret Polonyanın katlini» müteakib kont Ciano'nun Berline yaptığı seyahate benziyor. İtalya Polonyaya karşı iyi hisler besliyordu. Fakat Polonya öldürülünce bunu kabul etti. İtalya şimdi Finlândiyaya tarafdar ve müzahirdir. Bu mülâkat yeni bir emrivakii kabul ettirmek için midir? Sovyetler şimalde serbes kalırlarsa Balkanlarda tahrikât yapacaklardır. Roma buna daima muarızdı. Almanyanın teşebbüsünün vaziyeti değiştireceğini ümid etmiyoruz.»

Berlindeki bitaraf müşahitler ne diyor?

Berlin 10 (A.A.) — Berlindeki bitaraf müşahidler, Von Ribbentrop'un vazifesinin Finlandiyada sulhu tesisten ibaret olmayıp Sovyet - Finlandiya harbinde Duçenin tavassutunu istemek suretile İtalya ile Rusyayı uzlaştırmaya çalışmak olduğunu söylüyorlar. Roma, bu suretle, Moskova ile temasa girmiş olacaktır.

Bitaraf müşahidler, Sovyetler Birliğinin, Romanya tamamiyetini tekeffüle hazır olduğunu ve Almanyanın, şüpheleri izale için aynı şekilde hareket edeceğini tahmin etmektedirler.

Alman - Rus mahafili ve matbuat Von Ribbentrop'un Romayı ziyareti, normal bir hadise olduğunu ve mihverin selâbetine yeni bir delil teşkil ettiği mütalâasındadırlar.

Roma mahafiline göre

Roma 10 (A.A.) — Alman Hariciye Nazırı B. Von Ribbentrop'un pazartesi akşamı Romadan ayrılması beklenmektedir.

İtalyan siyasî mahafili İtalyan - Alman paktının iki memleket devlet adamları arasında devamlı bir fikir teatisini derpiş ettiğini beyan etmektedir.

Zannedildiğine göre Alman Hariciye Nazırı ve İtalyan ricali arasında Romada cereyan edecek müzakerelerin mevzularının, Skandinav devletlerinin vaziyeti, Rus - Fin harbi, iki mihver devletinin Rusya ile münasebetleri, Balkan yarımadası ve Yakın Şarka müteallik meseleler teşkil edecektir.

B. Ribbentrop bugün Mussolini ile görüşecek

Roma 10 (A.A.) — Von Ribbentrop, bugün öğleden sonra büyük elçi Von Mackensen ile görüşmüştür. Akşam Kont Cianonun misafiri olacak, yarın saat 11 de Papa tarafından kabul edilecek ve sonra B. Mussolini ile ikinci bir mülâkat yapacaktır. B. Ribbentrop yarın akşam saat 21 de Berline hareket edecektir.

Almanya, İtalyayı harbe sürükleyebilir mi?

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

İtalyanın müstakbel hareket tarzını iyice anlamak zaruretinden doğmuştur.

Almanya, ciddî bir harekete girişmeden evvel, birbirine dargın, hattâ kinli gözlerle bakan sağ ve sol mütefiklerini barıştırmak, ve içinde bulunduğu bu acayip vaziyeti ortadan kaldırmak istiyor. Roma ziyaretinin ilk gayesi bu olduğu muhakkaktır. Almanya hariciye nazırı İtalyaya bu uzlaşma teklifini yaparken, hiç şüphe yok ki istikbalde üçlü bir iş birliğinin müşterek menfaatler bakımından ne derece faydalı olacağını da anlatacaktır.

İstenen her fedakârlığa karşılık bir şey vermek — bilhassa politikada — esastır. İtalya - Sovyet uzlaşmasına ve Finlandiya sulhunda gayret göstermesine mukabil Almanyanın İtalyaya vadettiği şey, herşeyden önce, Sovyetlerin Balkanlara asla tecavüz etmiyeceğini temin etmek olacaktır. İtalyanın ne Finlandiyada, ne de Baltık denizinde hiç bir menfaati olmadığı için, bu teminat, siyasî bakımdan kendisini pek alâ tatmin edebilir.

Almanya, bu teminat hududunu aşarak, İtalyayı şimdiden kendisile birlikte harekete teşvik edecek midir?

Almanya, İtalyanın, bugünkü şartlar içinde «harp harici» vaziyetten çıkmaya, bilfiil harbe karışmaya razı olmıyacağını bilir ve böyle tekliflerde bulunmaz. Çünkü, böyle tehlikeli bir maceraya mukabil, silâhların mukadderatı henüz hiç belli olmadığı bir zamanda, Almanya İtalyaya herhangi bir menfaat gösterecek vaziyette değildir. İtalyadan da, harbin neticesinde azamî istifade temin etmek için taze kuvvetlerini sulh terazisinin gözüne saklamayı en akıllı hareket tarzı bilmişken, sonu çok karanlık bir maceraya atılmak hafifliği beklenemez.

Bahusus ki İngiltere ile Fransanın, hareketsizlik içinde donmuş gibi duran garp cephesinden başka yerlerde yeni cepheler açmak ve düşmanı oradan vurmak istediklerinden hem almanlar, hem italyanlar acı acı şikâyet edip duruyorlar. - Dünkü gazetelerde çıkan bir italyan, bir alman telgrafı, müttefiklerin bu yeni cepheleri bulamadıklarını ilân eden sevinç alâmetleri değil miydi? Almanyanın Fin - Sovyet sulhuna çalışması, biraz da, şimalde bir cephe açılmasına engel olmak kaygısından ileri gelmiyor mu? İtalyanın harbe girişmesi, bizzat İtalyanın tahrib edilmesinden başka, bir de, Almanyanın o kadar korktuğu yeni ve geniş cepheler açılmasına meydan vermesi itibarile İngiltere ve Fransanın ekmeğine yağ sürecektir. Bundan dolayı İtalyanın harbe karışmasına şimdilik imkân yoktur. Bundan, İtalya hiç birşey kazanmaz, harp Akdenize ve Balkanlara sirayet etmiş olur, bu da — bugün için — Almanyanın işine gelmez. Eğer Almanya, İtalyanın bu harpte dostane bitaraflığına mukabil — denildiği gibi — Balkanlarda bazı menfaatler temin ediyorsa, bu, ancak harbin sonuna, Polonyada Sovyetlere yaptığı gibi zafere muallak — fakat bu sefer — İspanya Şatoları olabilir!

Necmeddin Sadak

AKŞAM NEŞRİYATI

AKŞAM okuyucuları bu güzel ve faydalı kitapları YÜZDE 20 iskonto ile alabilirler

FAİK SABRİ DURAN'ın eserleri

	Kuruş		Kuruş
Nereden geliyoruz?	40	Yeryüzü Gökyüzü	150
Çocuklara coğrafya kıraatleri	50	Bir Türk kızının Amerika yolculuğu	75
Don Kişot	25	Cüceler ve devler memleketinde Gülliver'in seyahatleri	75
Arzın merkezine seyahat	25		

En tanınmış muharrirlerin güzel romanları

		Kuruş
Küçük İlânlar	VA - NÛ	75
Kıvırcık paşa	Sermed Muhtar	75
Deli	Selâmi İzzet	30
Yalı çapkını	Bürhan Cahid	30
Bu perdenin arkasında	Z. İ	40
Düğün gecesi	Bürhan Cahid	100
Sümer Kızı	İskender Fahreddin	125
Asyadan bir güneş doğuyor	İskender Fahreddin	80
Penbe maşlahlı hanım	Sermed Muhtar	70
Bir kadın geçti	Selâmi İzzet	20
Devler kaldırımı	Halid Fahri	75
Aşk fırtınası	Muazzez Tahsin	50
Dipsiz kuyu	Vâ - Nû	25
Penbe pırlanta	» »	25
İki cinayet gecesi	Hikmet Feridun	25
Karacaahmedin esrarı	Vâ - Nû	25
Kardeş katili	» »	25

En meraklı macera romanı

Meşhur ARSEN LUPEN serisi

Seri tamamlanmıştır. Resimli 6 büyük cild. Her cildin fiati: 80 kuruş

6 Cildlik takımı birden alanlar için fiati: 4 liradır.

Muhtelif eserlerin listesi

		Kuruş
Edebî hatıralar	Hüseyin Cahid	60
Fazıl Ahmed	[Kıymetli edibin muhtelif eserleri]	80
Sinema yıldızları	[Albüm gibi resimli]	100
İttihad ve Terakki tarihinde esrar perdesi	M. Ragıp	150
İtalyadan Amerikaya nasıl uçtular?	M. Saffet	35
Kadın asker olursa	Necdet Rüştü	50
Tarih öğreniyorum	Ahmed Refik	30

% 20 iskonto kuponu

Bu kopunu kesip «AKŞAM matbaası kitap servisine» getirir veya gönderirseniz bu listedeki fiatler üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

AKŞAM neşriyatı tevzi yerleri

«AKŞAM» matbaası - İstanbul
Muallim Ahmed Halid kitaphanesi - Ankara caddesi, İstanbul
Para yerine mektup içinde posta pulu kabul edilir.

Rekabet kabul etmez, erişilmez kuvvet

Dünya milletleri arasında Endüstri âleminin Devletimiz vasıtasile ÇAPA'ya resmen verdiği (Rekabet kabul etmez erişilmez kuvvet) unvan ve tevcihini sayın vatandaşlarımıza arzederken hakikaten cihanşümul şöhreti haiz firmalar müstahzaratile lûtfen mukayese etmelerini rica ederim.

250 gramlık kutular içerisinde bulunan ÇAPAMARKA PİRİNÇ UNLARI ve HUBUBAT UNLARI derecesinde hiçbir müstahzarın mevcut olmadığı görülecektir.

Memleketimizin her köşe ve bucağında en müsait fiatlarla ÇAPA müstahzaratını bulabilirsiniz...

Beşiktaş: ÇAPAMARKA — Kuruluş tarihi: 1915

Sovyetler bu akşama kadar bir netice elde edilmesini istiyorlar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Romadan gelen haberler

Roma 10 — Stokholmden gelen son haberlere göre Finlândiya Sovyetlerin şartlarını kabule şayan görmüyor, Finler, istiklâllerinden fedakârlık yapmaktansa, sonuna kadar harbe devam etmeğe taraftar bulunuyor. Almanya şimal memleketleri vasıtasile Finlândiya üzerinde tazyik yapmaktadır. İsveç, müttefiklerin yardımına müsaade ederse işe karışacağını bildirmiştir. İsveç te kendi arazisi vasıtasile yardıma müsaade etmiyeceğini beyan ile Finlândiya üzerinde tesir yapmağa çalışıyor. Maamafih İsveçte hal hükûmetin bu politikasına taraftar değildir.

Bir Fin gazetesinin mütalâası

Helsinki 10 — Helsinki gazeteleri sulh için sarfedilen faaliyeti yazıyorlar, mütalâa beyan etmiyorlar. Yalnız İsveç lisanile çıkan Helsinki Dağbladet gazetesi bir makale neşrederek diyor ki: «Hükûmete, yüksek kumanda heyetine itimadımız vardır. İstiklâlimizi, tamamiyetimizi ihlâl edecek veya tehlikeye düşürecek şartları kabul edemeyiz. Bu vaziyette herbe devam etmek daha muvafıktır.»

Sovyetler Helsinki hükûmetini yeniden tanıdılar

Londra 10 — Sovyet - Fin müzakeresinin en dikkate şayan tarafı, Sovyetlerin Helsinki hükûmetini yeniden tanımasıdır. Harp başladığı zaman Sovyet Rusya Helsinki hükûmetini gayri meşru ilân etmiş ve Terjoki kasabasında teşekkül eden komünist bir hükûmeti meşru Fin hükûmeti tanıyarak bu hükûmetle münasebat tesis eylemişti

Sovyetler Amerikanın tavassutunu istemişler

Vaşington 10 (A. A.) — Hariciye Nazırı B. Hull, Amerikanın Moskova büyük elçisi B. Steinhardt'ın evvelki gün B. Molotofla yaptığı görüşme hakkında bir rapor gönderdiğini, raporun Fin - Sovyet ihtilâfına dair vakıalarla mütenakıs şayia ve haberleri ihtiva ettiğini fakat Sovyet komiserinin Amerikan tavassutunu istediğinden bahsettiğini söylemiştir.

Kitapsevenler Kurumu senelik toplantısını yaptı

Ankara 10 (A.A.) — Geçen sene Ankarada, Adliye Vekili B. Fethi Okyar'ın hâmi başkanlığında teessüs etmiş olan kitapsevenler kurumu dün, Halkevinin şark salonunda, senelik umumi heyet toplantısını yapmıştır. Toplantıya riyaset eden B. Fethi Okyarın ve âza olan bazı mebus ve profesörlerin de iştirakile yapılan bu toplantıda, yeni idare heyeti seçildikten sonra B. Fethi Okyar söz alarak kurumun müstakbel inkişaf temennilerini memlekete hayırlı hizmetler yapacağında ümitvar olduğunu bildirerek umumi heyete nihayet vermiştir.

Toplantıdan sonra, üyelerle bir arada fotoğraf çekilmiştir. Kurum pek yakında Bozkurt adlı bir mecmua çıkarmayı karar altına almıştır.

Mektepler kır koşusu birinciliği

Mektepler arasındaki bölge kros birinciliği dün sabah Kadıköyde yapılmıştır. Müsabaka Kadıköy stadından başlamış ve Kayışdağ caddesi tarikile tekrar stada gelmek üzere 4000 metrelik bir mesafe üzerinde nihayet bulmuştur.

Müsabakaya 17 mekteb onar kişilik takımlarla iştirak etmiştir. Neticede İstanbul lisesinden Habib 13.36 ile müsabakayı kazanmış ve bundan sonra Halil Haydarpaşa, Adnan Pertevniyal, Eşref İstanbul lisesi, İbrahim Kabataş sırasile derece almışlardır. Takım itibarile Kabataş 171 puanla birinci, Haydarpaşa 271 puanla ikinci, İstanbul lisesi 400 puanla üçüncü olmuştur.

Ankara lig maçları

Ankara 10 (Telefonla) — Lig maçlarına bugün Demirsporla Gençlerbirliği arasında devam edildi. Gençlerbirliği maçı 2 - 1 galibiyetle bitirdi.

İtalyanın yeni Sofya elçisi işe balşadı

Sofya 9 — İtalyanın Sofya elçisi Kont Masasimo Macistrati Sofyaya gelmiş ve istasyonda Bulgar Baş ve Hariciye Vekilleri mümessilleri, protokol müdürü Belinov, Alman elçisi Baron Von Rihtoven, İtalyan kolonisi tarafından karşılanmıştır. Yeni elçi vazifesine başlamıştır.

İsveçte beş casus yakalandı

Stokholm 10 (A.A.) — Zabıta dördü ecnebi millete mensup olmak üzere beş İsveçliyi tevkif etmiştir. Mevkufların cürmü casusluktur. Fakat bu mesele hakkında son derece ketumiyet muhafaza ediliyor. Söylendiğine göre, bunlar sadece ticarî casuslukla iktifa etmemiş, aynı zamanda askeri casusluk ta yapmışlardır.

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
Fevkalâde ahvalin devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

BİR GENÇ MUHASİP İŞ ARIYOR — Uzun müddet birçok büyük müesseselerin muhasebe ve müdürlüklerini idare etmiş, İsmına aşina, muktedir bir genç iş arıyor. Günde birkaç saat, yahud esaslı olarak çalışabilir. Referansı kuvvetlidir. Akşamda N. T. S. rümuzuna müracaat. — 1

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

BİR BUHAR MAKİNESİ MAKİNİSTİ ARANIYOR — Ankaraya çok yakın bir fabrikada çalışacaktır. Türk tebaası olması şarttır. Bonservisilerile, Galata Billür sokak Güneş han birinci katta mühendis Asım Yolaça her gün saat 17 - 18 arasında müracaat etmeleri.

TÜRKİYE YUMURTA İHRACATÇILARI BİRLİĞİ LİMİTED ŞİRKETİNDEN — Şirketimiz için bir muhasebeci ve bir muhasebeci muavini ile bir daktilo alınacaktır. Taliplerin ecnebi dili bilmesi şarttır. Ömerabid hanında 19-20 numaralı merkezimize müracaatları. — 1

BİN BEŞ YÜZ — Bin beş yüz lira nakden bankaya yatırmak şartile mahiye münasip ücretle veznedarlık ve mümasili iş aranıyor. Taliplerin Akşam'da «Bin beş yüz» rümuzuna tahriren müracaatları. — 2

DAKTİLO İSTENİYOR — Eski Türkçeyi bilen bir daktiloya ihtiyaç vardır. Talip olanlar Gelenbevi orta okul direktörüne müracaat etmeleri. —

25 İLÂ 35 YAŞINDA — Seri daktilo yazmasını bilen bir erkeğe ihtiyaç vardır. Ücret net 30 ilâ 40 liradır. (Fındıklı) (Salıpazarı) Necatibey caddesi bakkal Zekiye müracaat. — 3

3 — SATILIK EŞYA

ACELE SATILIK MAKİNE VE MOTÖRLER — Dizel - Deutz motörü 939 model. Santrifüj Elek makinesi. Üstüvane Kuars Fransız. Motör Scımens 4,1/2 beygir. Elektrik dinamosu 45 Amp. 110 W. Müracaat: İstanbul Ketenciler kapısı Sabuncu han karş. Fındık sok. No. 6. İsmail Kemal. — 1

SATILIK OTOMOBİL — Reno marka 937 model 700 liraya. Müracaat: Galatada Gümrük başmüdürlüğü karşısındaki benzinciye.

SATILIK PİYANO — Azimet dolayısile Nenmeyer marka bir Alman piyanosu satılıktır. İsteyenlerin, Bomonti istasyonu İzzet paşa sokağında, kimyager Hulki apartımanında 1 numaraya müracaat edilmesi.

SATILIK YATAK ODASI TAKIMI — Hiç kullanılmamış yeni bir halde gayet temiz gardrop, iki komedin, bir tuvalet satılıktır. Beyoğlu Asmalımescid Şehbender sokak No. 5 marangoz Mustafa. — 1

4 — KİRALIK - SATILIK

ACELE SATILIK ve KİRALIK APARTIMAN — Maçka Teşvikiye caddesi 29/31 numaralı 3 katlı 25 odalı havadar bahçeli ve iki caddeye yüzü ve gayet geniş balkonu ve kalorifer tesisat mahalleri kısmen ihzar edilmiş ve denize nezareti olan mücedded apartıman satılık ve kiralıktır. Taliplerin 3 üncü kata müracaatları. — 6

AYAZPAŞADA 3 VE 5 ODALI KİRALIK APARTIMAN DAİRELERİ — Denize nazır geniş balkonlu kalorifer, sıcan su ve bilûmum konforu haiz apartıman daireleri kiralıktır. Ayazpaşada (Alman sefarethanesi yakınında) Çifte Vav sokağı No. 11.

KİRALIK APARTIMAN — Ortaköyde, vapur iskelesi yanında Salhane sokak No. 12. 4 oda, hol, Terkos, elektrik, havagazı, banyo. İki tarafda açık taraça. Marmaraya karşı güzel manzara. Gezmek için yerinde. Müracaat: Galata, Nur Han No. 13. Saat 12 - 1 ve 5 - 6 Tel: 43265. — 6

SATILIK VE KİRALIK KÖŞK — Büyükçamlıca Alemdağı caddesinde beş oda mutfak ve antresi iki helâ dört dönüm meyvahili yağlı boyadır. Üsküdar vapur iskelesinde gazinocu Kemale müracaat. — 3

ACELE SATILIK ARSA — Yenikapıda Tülbentci Hüsameddin mahallesinde İsmail Sefa sokağında 7 numaralı istikbali parlak ve sahile yakın yüzü 11 metre, mesahası 300 metre murabbaı arsa ucuz satılıktır. Taliplerin Lâleli caddesinde 290 numarada emlâk komisyoncusu bay Kâzıma müracaatları. — 2

SATILIK HİSSELİ HANE — Binbirdirek Fatihpaşa cezane sokak 1 No. lu kârgir hane içinde hamamı, matbahı, bahçesi, elektrik, terkos ve havagazı tesisatı mükemmel seksen hissede 21 hissesi acele satılıktır. İçindekilere müracaat.

NİSAN İPTİDASINDAN İTİBAREN KİRALIK EŞYALI YAHUT EŞYASIZ APARTIMAN — Şişlide Osmanbeyde kâin olan bu apartımanın 7 odası vardır ve bütün konforu haizdir. Talip olanlar telefonla 81378 numaraya hergün saat 10 dan üçe kadar müracaat etmeleri. — 9

KİRALIK MAĞAZALAR — Galatada Rıhtım caddesinde 155 numarada Veli Alemdar hanının pasajındaki beş mağaza kiralıktır. Han kapıcısına müracaat.

SATILIK — 2500 liraya Kızıltoprak Şahin kâhya sokak No. 4 bahçe içinde iki tegafli hane biri dört öteki üç odadır. Elektrik, su ve havagazları da vardır. İçindekilere müracaat. — 2

SATILIK APARTIMAN ARANIYOR — Beyoğlu cihetinde iki üç katlı bir apartıman veya kabili taksim bir ev aranmaktadır. Satmak isteyenlerin Bomonti Kodaman sok. Hayat apart. 5 No. ya mektupla bildirmeleri. — 2

İSTANBUL — Etrafında 2 - 3 dönüm bahçeli bir evi olup ta piyasa mahallindeki bir dükkânla trampa yapmak istiyenlerin (Bakırköyde Kartaltepede Gülbeşeker sokağında (17) numaralı evde Bn. Züheydeye) tahriren müracaatları. İcabında üste para da ekleyebilirim. — 3

PANSİYON ARANIYOR — Bir üniversite talebesi için bir odalı pansiyon aranmaktadır. Akşamda L. K. rümuzuna müracaat.

SATILIK APARTIMAN — Beyoğlunda Tünele yakın bir yerde ayda yüz lira kira getiren bir apartıman satılıktır. Görmek isteyenler, çarşamba ve cuma günleri saat 12 den sonra Nişantaşında Hacı Emin efendi sokağında 40 numaralı eve müracaat edebilirler.

SATILIK KÖŞK — Emirgânda dokuz oda, beş salon, mutbak, hamam ve 2100 metre murabbaı bahçeli bir köşk satılıktır. Talip olanların Emirgânda merhum general Hafiz Bıyıktay eşine veya Samatya baş komiseri Fehmi Karabekire müracaatları. — 4

DEVREN SATILIK BAKKAL DÜKKÂNI — Beşiktaşta Hasfırın caddesinde 48 numaralı bakkaliye dükkânı devren satılıktır. Taliplerin mezkûr dükkâna müracaatları. — 2

KİRALIK APARTIMAN — Aksaray Kemalpaşa caddesi Tiryaki Hasan paşa sokak No. 33. Manzarası, güneşi bol, ferah ve havadar. Deniz, tren, tramvay görür. Tramvay durağına ve pazara pek yakın. Elektrik, terkos, havagazı, hol, balkonu ve alaturka hamamı mevcud ikişer ve üçer odalı daireleri kiralıktır. İçindeki sahibine müracaat. — 2

5 — MÜTEFERRİK

RİYAZİYE - FİZİK DERSLERİ — Muktedir bir lise muallimi tarafından Riyaziye ve Fizik dersleri veriliyor. Akşam gazetesinde A. D. Öğretmen rümuzuna mektupla müracaat ediniz. — 1

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden
N. C. Z. — N. G. — E. K. A. — Muhabir — A. D. — M. M.
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Göz Mütehassısı
Dr. Şükrü Ertan
(Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5 doktor Osman Şerafeddin apartımanı)
Telefon: 22566

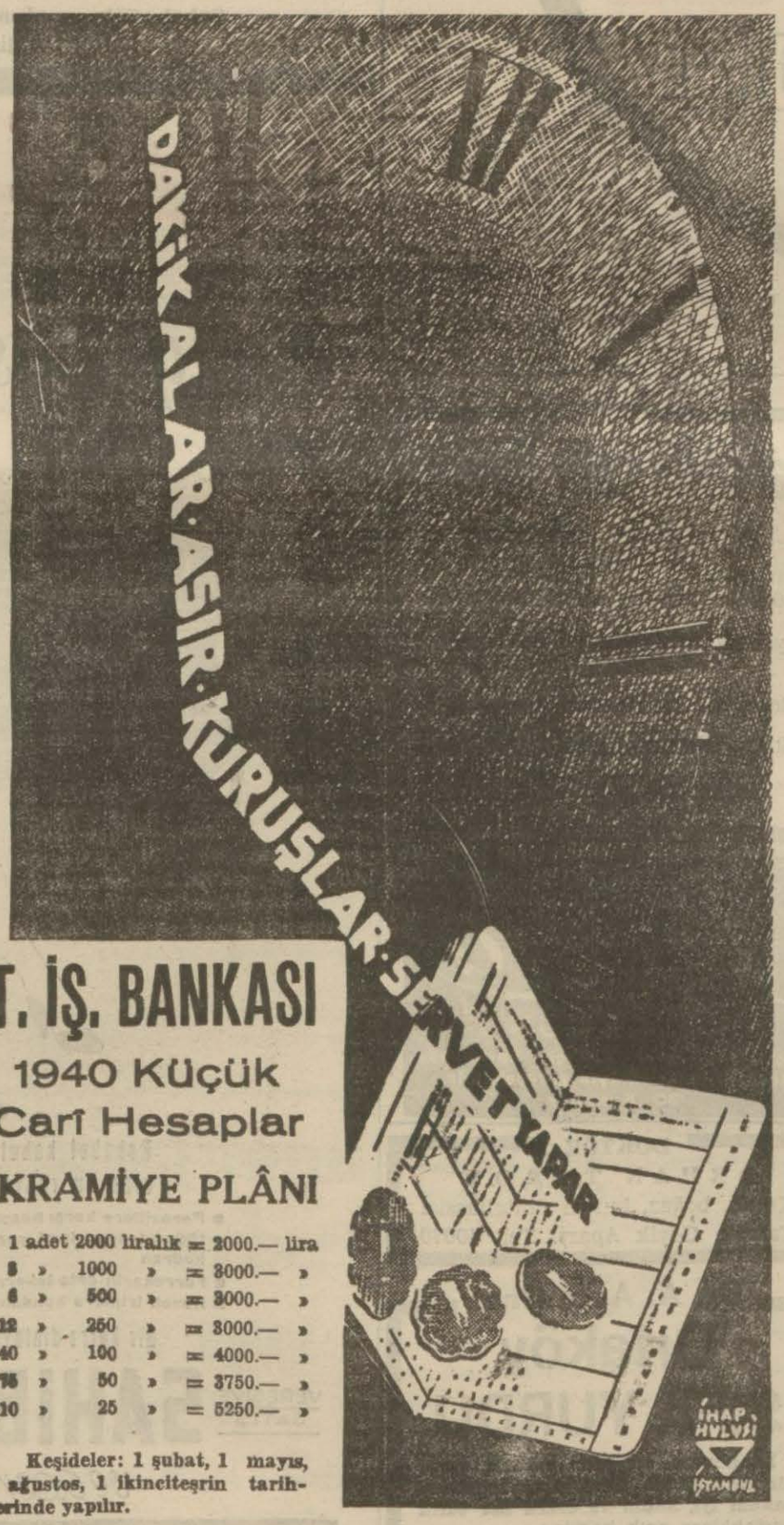

Öksürenlere: **Katran Hakkı Ekrem Hakkı Katran pastilleri** de vardır

İstanbul Levâzım amirliğinden:

Köhne bakır, aleminyum, çinko ve pirinç ile imalâttan artan yeni hurda kırpıntıları verilmek suretile muhtelif ebad ve kalınlıkta bakır, aleminyum, çinko ve pirinç lâvha yapabilecek müesseselerin pullu teklif mektupları ile Tophanede Âmirliğimize müracaatları. (1799)

Toprak mahsulleri ofisi İstanbul Şubesinden:

Şubemiz depolarında mevcut boş afyon sandıkları münakasa suretile satılacaktır. Talip olanların 17 mart pazartesi günü saat 15 de Sirkecide Liman hanındaki şubemize müracaatları. (1819)

1940 İSTANBUL TAVLA ŞAMPİYONLUĞU Müsabakası

Divanyolunda Çarşıkapıda **TÜRKİSTAN YUVASI** gazinosunda 16 Mart Cumartesi saat 15 de başlayacaktır. Müsabakaya girmek arzu edenler her gün Divanyolunda Ç. E. K. Çocuk kütüphanesine müracaatla isimlerini kaydettirebilirler.

Türkiye Cümhuriyeti
ZİRAAT BANKASI
Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100. 000.000 Türk lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor
Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1,000	Liralık	4,000 Lira
4	»	500	»	2,000 »
4	»	250	»	1,000 »
40	»	100	»	4,000 »
100	»	50	»	5,000 »
120	»	40	»	4,000 »
160	»	20	»	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.
Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

11 Marttan 18 Marta kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (İzmir), perşembe 12 de (Ankara) ve pazar 16 da (Aksu). Galata rıhtımından.
Bartın hattına	— Salı 18 de (Ülgen), cumartesi 18 de (Antalya). Sirkeci rıhtımından.
İzmit hattına	— Salı, perşembe ve pazar 9.30 da (Tayyar). Tophane rıhtımından.
Mudanya hattına	— Pazartesi, salı ve pazar 9.50 de çarşamba, perşembe ve cuma 15 de (Trak). Cumartesi ayrıca 13.30 da (Marakaz). Galata rıhtımından.
Bandırma hattına	— Pazartesi, çarşamba ve cuma 8.10 de (Marakaz). Galata rıhtımından. Ayrıca çarşamba 20 de (Antalya), cumartesi 20 de (Ülgen). Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	— Salı ve cuma 19 da (Bartın). Tophane rıhtımından).
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattına	— Çarşamba 15 de (Kemâl), cumartesi 15 de (Saadet). Sirkeci rıhtımından.
İzmir sür'at hattına	— Pazar 11 de (Kadeş). Galata rıhtımından.
Mersin hattına	— Salı 10 da (Konya), cuma 10 da (Erzurum). Sirkeci rıhtımından.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği	— Galata rıhtımı, Limanlar Umum müdürlüğü binası altında.	42362
Galata Şube Acenteliği	— Galata rıhtımı. Mıntaka Liman Reisliği binası altında	40133
Sirkeci Şube Acenteliği	— Sirkeci, Yolcu Salonu.	22740

(1878)

★ İstanbul Belediyesi ilânları ★

Üsküdarda İcadiye mahallesinde Mağazacı. Sıvacı, Dündar, Müneccimbaşı ve Bağlarbaşı sokaklarının bir kısmının âdi kaldırım tamiratı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 4471 lira 43 kuruş ve ilk teminatı 335 lira 36 kuruştur. Keşif ve şartname Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 18/3/940 pazartesi günü saat 14 de daimî encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihaleden 8 gün evvel Fen işleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet ve 940 yılına ait ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte daimî encümende bulunmaları. (1648)

★

Bebek Balıçe ve Gazinosu 1 ilâ 3 sene müddetle kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Yıllık kira muhammeni 1400 lira ve bir senelik ilk teminatı 105 liradır. Şartname zabıt ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 22/3/940 cuma günü saat 14 de daimî encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektuplarile ihale günü muayyen saatte daimî encümende bulunmaları. (1745)

İstanbul elektrik tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğünden

1 — İdare ihtiyacı için 47.260 M3 kereste pazarlık suretile satın alınacaktır.
2 — Muvakkat teminat 204.56 liradır.
3 — Pazarlık 21/3/940 perşembe günü saat 15 de Metrohan binasında toplanacak arttırma eksiltme komisyonunda yapılacaktır.
4 — Bu işe aid şartnameler idarenin levazım müdürlüğünden parasız olarak tedarik edilebilir. «1779»

Üsküdar - Kadıköy ve Havalisi Halk Tramvayları Türk Anonim Şirketinden:

Şirketimize lüzumu olan aşağıdaki malzeme açık eksiltmeye konulmuştur:

300 Mt3. Sultan çiftliği kumu
10,000,000 adet bilet tab'ı

Münakasa 20 Mart 1940 çarşamba günü saat on dörtte Şirketin Bağlarbaşında kâin merkezinde yapılacaktır.

İstekli müesseselerin tarihi ilândanitibaren tatil günleri müstesna olarak her gün saat ondan on altıya kadar Şirket merkezinde Mağaza ve Levazım Müdürlüğüne müracaatle şartname ve nümunesini görebilecekleri ilân olunur.

Ne fena tenvirat.

Yeni TUNGSRAM KRIPTON ampullarını kullanmak suretile, aynı para ile çok daha bol ışık elde edeceğini Patron, neden anlamak istemiyor?

TUNGSRAM

KRİPTON

En az parayа

En bol aydınlık

BOURLA BİRADERLER İSTANBUL ANKARA – İZMİR

Sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra mutlaka günde 3 defa dişleri niçin temizlemek lâzım

Çünkü unutmayınız ki:

Bakımsızlıktan çürüyen dişlerin bademcik, kızamık, enfloenza, ve hatta zatürrieye yol açtıkları, iltihap yapan diş etlerile köklerin de mide humması, apandisit, nevrasteni, sıtma ve romatizme yaptığı fennen anşılmıştır. Temiz ağız ve sağlam dişler umumî vücut sağlığının en birinci şartı olmuştur. Binaenaleyh dişlerinizi her gün -lâakal 3 defa- (RADYOLİN) diş macunile fırçalayarak sıhhatinizi garanti edebilirsiniz. Bu suretle mkiropları imha ederek dişlerinizi korumuş olursunuz.

RADYOLİN

Bütün tehlikelere karşı sıhhatinizi korur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız.

MARELLİ

En iyi Dostum Radiomarelli

Rekabet kabul etmez bir fiatla satılmakta olan bu radyo aranılan her evsafı haizdir

- Parazitlere karşı hususi süzgeç
- 150 istasyon ismi yazılı büyük kadran
- Ferrokartlı orta tekerrür
- Havalı trimers kondansatörü
- Antifeding ve ton kontrol
- Müstakil gruplu şasi
- Harici santrajlı oparlör
- Oktal tipinde lambalar
- Çıkış kudreti 4 vat

Bir kerre dinleyiniz.... Kanaat hasıl edeceksiniz

VERESİYE SATIŞ SAHİBİNİN SESİ 502 İSTİKLAL CAD. BEYOĞLU

ve acentelerinde

MAVİ AMBALAJLI

EN İNCE LÜKS 0,10 m/m

TRAŞ BIÇAKLARIMIZ

Piyasaya çıkmıştır

Radium Ticarethanesi

Galata Okçumusa, 104 Tel. 42878

Doktor

Bahaddin Lûtfi Varnalı

Profesör Ürolog

Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu, İş Bankası karşısında, Emir Nevruz sokağı Panaiya aprt. No. 2. Telef. 42203

İzona

SAÇ SABUNU

Saçlarınızı muhafaza için harikûlade tesirini ilk kullanışta göreceksiniz. 30 Kuruştur

DOKTOR

ORHAN TOROS

Kulak, boğaz, burun mütehassısı

Taksim Geyik Apart. Tel. 40070

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy

ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ucuz hususi fiatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Çocuk hekimi

Dr. Ahmet Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas 4 numara. Pazardan maada her gün saat 15 den sonra Tel: 40127

Lokmanhekim

(Dr. HAFIZ CEMAL)

Dahiliye mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2,5-6 Salı, Cumartesi 9,5-12 fukaraya T. 22398

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 25000 lira olan 100 ton karpit 19/4/940 cuma günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1875) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden Hayadarpaşada Tesellüm ve Sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (1611)

★

Bir sene zarfında Haydarpaşa deposu namına gelecek olan takriben 40 bin ton kömürün vagonlardan yere indirilmesi ve aynı mikdarın da yerden makine veya vagonlara yükletilmesi işleri kapalı zarf usulile 27/3/940 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 de Haydarpaşada gar binası dahilinde birinci işletme komisyonu tarafından ihale edilecektir. Muhammen bedel.

Beher ton kömürün yükletilmesi 20 ve indirilmesi de 10 kuruştur.

Eksiltmeye girmek isteyenler kanunun tayin ettiği vesaik ve «900» lira muvakkat teminatlarile birlikte eksiltme günü teklif mektupları saat 14 e kadar komisyona vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait mukavele ve şartname projeleri komisyon tarafından parasız olarak verilir. (1688)

Şile Belediyesinden

Şilede halen mevcut elektrik tesisatının kısmen tecdidi için bir buharlı makine veya lokomobil ile mütenavip cereyanlı dinamo, izolatör, tevzi tablosu ve bakır tel gibi malzeme açık eksiltme suretile alınacağından şartnamede yazılı evsaf ve şeraiti havi malzeme ve makinenin satışına talip olanların muhammen bedelin % de yedi buçuğu olan (600) lira teminat akçesile veya milli bankaların birinden teminat mektubu ibraz eylemek suretile tarihi ilân olan 2 mart tarihinden 16 mart 940 cumartesi günü akşamına kadar Şile belediyesine müracaatları. (1633)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muh. Bedeli Lira Kr.	% 7,5 Teminatı Lira Kr.	Eksiltme Şekli	Saati
STF 146 Rulman	60 adet »	2615 —	196	açık ek.	11
XLS2=SW2 »	100 » »				

I — Şartname ve resimler mucibince yukarda cins ve miktarı yazılı malzeme açık ekseltme ususile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli, muvakkat teminatı, eksiltme saati hizasında yazılıdır.

III — Eksiltme 15/III/940 cuma günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname her gün sözü geçen şubeden parasız alınabileceği gibi resimde tetkik edilebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. «1842»

Yüksek Mühendis mektebi satınalma Komisyonundan :

(310) takım çamaşır kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Beher takımın muhammen bedeli (17,17) ve ilk teminatı (400) liradır. Eksiltme 22/3/1940 saat (16) da yapılacaktır. Zarflar saat (15) e kadar komisyona verilecektir. Tafsilât mektepten alınabilir. (1729)